REGD: NO H 18 విడిప్రతి 0-20 పై. 9-4-65 శుక్రవారం

విజయవాడ

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 37] సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి [సంచిక 14

హైదరాబాదులో ఏర్పాటుచేయబడిన వస్త్ర ప్రదర్శనాన్ని ప్రారంభించిన గవర్నరు శ్రీ కాసుబ్రహ్మానందరెడ్డిగారు, అయన పతీమణి శ్రీమతి పాపమ్మ, ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ధర్మపత్ని శ్రీమతి రామవమ్మ ప్రభృతులు.

హైదరాబాదు లేఖ ★ ★ ★

ఈసారివంతు ఆరోగ్యశాఖామంత్రిశ్రీరాజాగారిదా?

మంత్రిగారి పర్సనల్ అసిస్టెంటు, అసిస్టెంటు డైరెక్టరు సస్పెన్షన్

హైదరాబాదు కలెక్టరుగా ఎవరూ ముందుకురాని స్థితి!

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

శాసనసభలో ఆహారమంత్రి, వక్ఫ్ శాఖ మంత్రి ఇళ్లవనతిమంత్రి, రక్షణపాలయ్యారు. శాసనసభ సమావేశాలు ముగిసినప్పటికీ, రక్షణపాలయే మంత్రులు ఉండకపోరు. ఈసారిఆరోగ్యశాఖా మంత్రి చల్లపల్లిరాజా వారివరుస కావచ్చును.

రాష్ట్ర అవినీతి నిరోధకశాఖవారు శోధించితెచ్చిన నమాదారాన్నిబట్టి ప్రభుత్వం, ఆరోగ్యశాఖలో, అసిస్టెంట్ డైరెక్టరుగావున్న శ్రీమతి ఈదీపెక్కీరాను వెంటనే సస్పెండుచేస్తూ ఉత్తర్వులిచ్చారు.

ఈ వుత్తర్వులో, ఆమె అవినీతిరహితమైన వర్తిల్లో పాల్గొంటున్నారనీ, ఆమె ఇంకా వదపి కార్యకలాపాలు నెరపేరుస్తూ వుండడం ప్రజాశ్రేయానికి దోహదంకాదని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నదని, పేర్కొన్నారు.

ఈమెతోపాటు, ఆరోగ్యశాఖామాత్యుని వరన్సల్ అసిస్టెంట్ కృష్ణమూర్తిగారిని కూడా సస్పెండ్ చేస్తూ వుత్తర్వులొచ్చాయిందటకానీ, ఆయన సెలవుమీదవుండడంవల్ల ఇంకా అతనికందలేదని తెలుస్తున్నది.

ఆరోగ్యశాఖామంత్రి
శ్రీ చల్లపల్లిరాజా.

సుమారు సంవత్సరంనుంది, ఈ కృష్ణమూర్తిగారి చర్యలు అవినీతిశాఖ పరిశీలనలో వున్నాయట. అనలు ఆరోగ్యశాఖలో మంత్రిగారివరిపాలనకుతోడుగా, ఐంటగా, నమానాంతరంగా వారి పి. ఏ. గారి వరిపాలనకూడా కొనసాగేదనీ, సివిల్ సర్జన్ల నుంచి, సర్పులు, ఇతర హాస్పిటల్ అసిస్టెంట్సువరకు, వారి నియామకాలు, ట్రాన్స్‌ఫర్లు, ప్రమోషన్లు వగైరా అన్నింటిలో పి. ఏ. గారి పాత్ర వుంటూవుండేదనీ ఆరోపణ. సర్పుల విషయంలో శ్రీమతి సెక్వీరాగారి జోక్యం, సేవలు నిజంగా అపారమైనవనీ, ధనంమూలమిదం జగత్ అనే సామెతలో ఎవరికైనా నమ్మకంలేక పోయినట్టయితే, వీరుభయుల ప్రవర్తనను గమనిస్తేనరి, అవిప్రాయం మార్చుకుంటారనీ చెప్పుకుంటూ వుంటారు.

ఈ విషయం మొత్తంమీద రాజాగారికి కూడా తెలిసింది. వారు చాలా భారీమనిషి. వారి వ్యవహారాలన్నీ చాలా హుందాగా గొప్పగా జరిగిపోతాయి. వారనలు చిన్న చిన్న విషయాలను పట్టించుకోరు. అనలు నిర్ణయమేదో జరిగిన తరువాత వారి స్వంత వ్యవహారాలకు సంబంధించినంతవరకు, మిగతా వివరాలు, ఆచరణ వగైరా వారి అనుచరులకో అంతేవాసులకో వదిలివేయడం అనంస్థాన ఆచారం. ప్రభుత్వ వ్యవహారాలుకూడా ఇంచుమించు అదే ధోరణిలో జరిగేవని వినికిడి. ఇలాంటి స్థితిలో, ఒక విషయమో సమాదారమో వున్నది వున్నట్టు వైకి చేరడానికీ, వైనుంచి క్రిందికి రావడానికి ఎన్నో దొంతర్లు, దశలు మధ్యలో వుంటాయి. పీటన్నింటిసీదాటి వారి పి. ఏ. ను కూడా దాటి, మంత్రిగారి చెవిదాక పి. ఏ. సమాదారం చేరిందట. దీనితో పి. ఏ. గారు సెలవుమీద వెళ్లడం, దర్యాప్తులు కొనసాగడం, సస్పెన్షను వగైరా సంభవిస్తున్నాయి.

పి. ఏ. గారు నేరం దర్యాప్తులు జరుపు తున్నవారికిచ్చిన వాఙ్మూలాలు, మంత్రిగారి భవిష్యత్తుకు అంతగామంచిది, వాంఛనీయ

మానుకోట ఉపఎన్నిక రివిన్యూమంత్రికి పెద్దసమస్య

మైనదీ కాదుపొమ్మనకూడా తెలిసిన వారిద్వారా అందుతున్న భోగట్టా. మళ్ళీ శాసనసభ సమావేశమయ్యేనాటికి ఆరోగ్య మంత్రిగారు రాజీనామా యివ్వవలసి వచ్చినా అందులో వింత ఏమీ వుండక పోవచ్చునంటారు.

—కొరవ 12 వ పేజీలో

రాజధాని ఆహార పరిస్థితి

రేషనింగ్‌కు ప్రభుత్వం సుముఖమవుతున్నదా?

ఎట్టకేలకు రాష్ట్ర రాజధానిలో ఆహార పదార్థాల సరఫరా విషయంలో ప్రభుత్వం, ఇన్నాళ్లూ తప్పించుకుపున్న నిర్ణయానికి వస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

గత అక్టోబరులో ఢిల్లీలో ఆహార మంత్రుల సమావేశం జరిగినప్పుడు పది లక్షలకు మించి జనాభాగల పట్టణాలలో రేషనింగ్ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టాలనీ, ఇలాంటి పట్టణాలకు అవసరమైన ఆహార ధాన్యాలను కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రెండూ కలిసి సరఫరా చేయాలనీ నిర్ణయించారు. ఈ నిర్ణయాన్ననుసరించి ప్రధమముగా కలకత్తాలో ప్రవేశపెట్టారు. అక్కడ సంతృప్తికరమైన ఫలితాలు కలుగుతున్నాయనుకొని ఇప్పుడు ఢిల్లీలోకూడా అదే విధానాన్ని అనుసరించాలని ఢిల్లీ అధికార్లు భావిస్తున్నారు. మద్రాసు, బొంబాయి నగరాలలో అదివరకే ఒకరకమైన రేషనింగ్ పద్ధతి అమల్లో ఉంది.

హైదరాబాదుకు వచ్చేటప్పటికి ప్రభుత్వం ఎందుకో ఈ ప్రతిపాదనను తిరస్కరించింది. నిజానికి మొదటిరోజుల్లో, అంటే అక్టోబరు సమావేశంలో పాల్గొని తిరిగి వచ్చిన అనంతరం ముఖ్యమంత్రి, ఆహార మంత్రి, ఇక్కడకూడా చట్టబద్ధమైనవికాక పోయినా, ఒకరకమైన రేషనింగ్, కుటుంబం ప్రాతివదికగా ప్రవేశపెట్టవచ్చుననే భావిస్తున్నట్లు కనవడ్డారు. వివరికి రేషనింగ్ అవసరం లేదనుకుంటున్నామని ప్రకటించారు.

ఇప్పటికి శాసనసభలో ఆహార విష

—కొరవ 7 వ పేజీలో

ఆహారసమస్యలో అటుయిటవుతున్న మంత్రి శ్రీ అర్జారు బలరామరెడ్డి.

వివేకానంద
యాత్రా స్పెషల్ సర్వీసు
హెడ్డాఫీసు: తిరుపతి
ఉత్తరదేశయాత్ర 6-5-65 తేది గురువారమునుండి 72 రోజుల వరకు 80 పుణ్యక్షేత్రములు సందర్శించవచ్చును.
యాత్రలు: ఉత్తరదేశ కాశీ, బదరీనాథ్, ప్రహ్మకపాల్, కేదారనాథ్, కాశ్మీర్, పంచద్వారకలు; జ్వాలాముఖి మొదలగు గొప్ప పుణ్యక్షేత్రములను దర్శించండి.
నెల్లూరునుండి బయలుదేరువారిలో (1) రాయవరపు శంకరయ్య (2) ఆయితా సుబ్బరాయులుశెట్టి ఇంకా యితర ప్రభృతులుకూడా వున్నారు.
వివరములకు: నె 211 రు, తిలక్‌రోడ్డు, హెడ్డాఫీసు: తిరుపతి.
బ్రాంచి: నామా వెంకటసుబ్బయ్య,
కన్యకాపరమేశ్వరిగుడివీధి, స్టోహవున్‌పేట, నెల్లూరు-2.

జమీన్‌రైతు
సంవత్సరం చందా రు. 10-00
6 నెలలకు „ 6-00
చందాలు ముందుగా చెల్లించవలెను.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 19 of 63 O. S. 160 of 60

కొండూరు సుందరరామిరెడ్డి —వాది.
—డిక్రీహోల్డరు.

వగదాల వెంకటసుబ్బయ్య—ప్రతివాదులు
—జెడ్జిమెంటు డెటర్స్.

ఈ నెంబరున ప్రతివాదుల తాలూకు యీ క్రింది షెడ్యూలుదాఖలా స్థిరాస్తిని హైకోర్టులో 31-5-65 తేదిన పగలు 10 గంటలనుండి బహిరంగముగా యేలం వేయబడును.

షె డ్యూ లు: (1) నెల్లూరు జి॥ డి॥ యిలాకా, బుచ్చిరెడ్డిపాలెంలో సం. రిం లో చేరిన కొత్తవంగల్లు గ్రామములో నెం. 316 పట్టా సర్వే నె 1504 రు య 5-51 ట్లలో 1-వ ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవముగల య 2-50 ట్లు శిస్తు రూ. 17-12-0 లు గల మాగాణిభూమికి హద్దు లు:- [తూ] పొరుదలకాల్వ [ద-ప] చక్కా రామయ్య భూమి [ఉ] గ్రాదెపాటి మాలకొండయ్య భూమి యీ హద్దులలోని య 2-50 ట్లు యిందులో య 0-50 ట్లు మా గా ణి ని 15-10-56 తేదిన సం వ త్స రం 1-కి రూ. 694-00 లు వెలగల 2 పుట్లు 15 తూములు మొలగొలుకులు మక్తాధాన్యము చెల్లించుటకు గ్యారంటీ సెక్యూరిటీ గా వ్రాయించియిచ్చియుండె కవులు తా॥ బాకీ షుమారు 9 పుట్లు 9 తూములు క్రయం షుమారు రూ. 3000 లు యిందుకులోబడి య 2-50 ట్లు మాగాణిభూమి సర్కారు పాటరూ॰ 2030/- లు.

(2) డిటో గ్రామములో నె 566 రు పట్టాదాఖలా సర్వే నె1505/1రు ఎ 1-74 ట్లలో 1-వ ప్రతివాది స్వాధీనంలోవున్న య 0-74 ట్లకు హద్దులు: (శిస్తు రు. 5-60 న. పై. లు) [తూ] పడమల మునెమ్మ భూమి [ద] పొరుదలకాలవ, [ప] కోరు కాలవ, [ఉ] షేకు మౌలాసాహెబు భూమి యీలోని మాగాణి య 0-74 ట్లున్నూ, మ రొ క ఎ క రా భూమితోకలిపి కుల్లం య 1-74 ట్లు భూమిని 6-4-50 తేదిన రూ. 900 లు, 9-4-50 తేదిన రూ. 2000 లకు గుంటూరు సరసయ్య పేరటికి ప్రతివాది వ్రాయించి యిచ్చిన సెక్యూరిటీ బాండుకున్నూ 31-8-53 తే ది న ఆస్తి చక్కా చినరామయ్య షుమారు రూ. 3000 లకు తా మి ను కు న్నూ లోబడివున్నది. యిందుకు లోబడి య 0-74 ట్లు మాగాణి భూమి సర్కారుపాట రూ. 200/- లు.

—టి. రామమూర్తి, వాది అడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ విశ్వావసు చైత్ర శుద్ధ అష్టమి
శుక్రవారం 9-4-1965

అబ్దుల్లా దేశద్రోహం

షేక్ అబ్దుల్లా వ్యవహారం శ్రుతిమించిపోయింది. మక్కా కు తీర్థయాత్రకని బయలుదేరిన అబ్దుల్లా, దేశదేశాలుతిరిగి భారతదేశంమీద విద్వేష ప్రచారంచేస్తూ, కడకు చైనా ప్రధానిని కలసైతే తాను కలసుకొని, చైనాకు పోవుటకు ఆహ్వానాన్నికూడా అంగీకరించి క్షమించరాని దేశద్రోహిగా తయారైనాడు.

కాశ్మీరు విషయంలో అబ్దుల్లా వైఖరి తెలిసిందే. అతను భారతీయుణ్ణనేవిషయాన్నే మరచాడు. బహుశా తాను భారతీయుణ్ణి కాదనికూడా అతడు ప్రకటించినా ఆశ్చర్యం వుండదు. కాశ్మీరు స్వతంత్ర రాజ్యమని, తాను దానికి అధిపతిననే పగటికలలు కంటున్నాడు అబ్దుల్లా. లేకుంటే తన విదేశయాత్ర అనుమతి పత్రంలో అబ్దుల్లా తాను భారత పౌరుణ్ణనికాకుండా, కాశ్మీరీ ముస్లిము నని పుదహరించివుండడు. భారత ప్రభుత్వాధికార్లు కళ్లుమూసుకున్నారు కాని, అబ్దుల్లా మాత్రం పూహాజనితమైన తన స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని చాటుకున్నాడు.

అబ్దుల్లా ఈనాడు ఒక సాధారణ పౌరుడు. కాని అతని వైఖరి చూస్తుంటే, అతను అవిధంగా భావిస్తున్నట్లు లేదు. విదేశ పర్యటనలో అతను పొందుతున్న సౌకర్యాలు గమనిస్తే అతని వెనుక ఒక విదేశీయశక్తి మద్దతువున్నట్లువూహించడం కష్టంకాదు. అబ్దుల్లా చైనాకుపోవుటకు భారత ప్రభుత్వం అనుమతి పత్రం యివ్వ నిరాకరిస్తే, తాము యిస్తామని పాకిస్తాన్ విదేశాంగమంత్రి ప్రకటించడాన్నిబట్టి, అబ్దుల్లా విషయంలో భారత ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యను ఘాటుగా విమర్శించడాన్నిబట్టి అబ్దుల్లా పూర్తిగా పాకిస్తాన్ కీలుబొమ్మ అయిపోయ్యాడని తెల్సుకోవలసి వుంటుంది. అబ్దుల్లా విదేశ పర్యటనలో పాకిస్తానును పల్లెత్తు మాట అనకుండా, భారతదేశాన్ని నిందించడంతో అబ్దుల్లా – పాకిస్తాన్ సంబంధాలపట్ల అనుమానాలకు ఆస్కారం లేకుండాపోతున్నది.

అబ్దుల్లా విదేశాలలో భారత దేశంమీద వ్యతిరేక ప్రచారం చేసినందువల్ల అదనంగా కలుగబోయేదేమీ ఏ మీ లేక పోవచ్చు. దీ వ ల్ల కాశ్మీరు ప్రతిపత్తిలో వచ్చే మార్పేమీ లేకపోవచ్చు. పార్లమెంటులో ఈ విషయాన్ని ప్రతిపక్షసభ్యులు పెద్దసమస్యచేసి, అధికంగా ఆందోళనను ప్రకటించినందువల్ల అబ్దుల్లాకు అధిక ప్రాధాన్యంకల్గవచ్చు. కాని భారతపౌరుడుగా, భారత ప్రభుత్వం కల్గించిన సౌకర్యాలతో దేశదేశాలకుపోయి విష ప్రచారం చేయడం దుస్సహమైనవిషయం. అబ్దుల్లా ప్రచారంవల్ల ఎంతలేదన్నా కొంత చెడ్డకలుగకుండాపోదు. కాశ్మీరు జాతీయనాయకుడుగా, ఒకప్పుడు కాశ్మీరు ప్రధానిగా వున్నవ్యక్తి సాక్షాత్తువచ్చి ఆ సమస్యను గూర్చి చెప్తుంటే, నిజమేకాబోలునని అపోహపడేవారూ వుండకుండాపోరు. ఒక్కో సమస్యకొరకు ఒక్కొక్కర్ని మహానాయకుడుగా తయారుచేయడం, చెలామణిచేయడం, కడకువారు, శత్రువుగా తయారై దేశానికి ద్రోహం తలపెట్టడం, దాని నెదుర్కొనుటకు మనం సతమతం కావడం జరుగుతున్నది. అబ్దుల్లాకూడా అలాంటి నాయకుల్లో ఒకడే! పిల్లను నాయకులనుచేసిన ఫలితం అనుభవించక ఎట్లా తప్పుతుంది?

అబ్దుల్లా ఈర్ష్యాద్వేషాలతో తాను యేమి కోరుతున్నాడో, ఏమి మాట్లాడుతున్నాడో, అది దేనికి దారితీస్తున్నదో, ఎవరికి సహాయపడుతున్నదో గమనించే స్థితిలోకూడాలేదు. కాశ్మీరు స్వతంత్ర ప్రతిపత్తికి ఇండియా వ్యతిరేకమని వాపోతున్నాడేకాని, కడకు తన్ను ఇండియాకు వ్యతిరేకంగా కీలుబొమ్మగా వుపయోగించుకొంటున్న పాకిస్తాన్, చైనాలు కూడా తన యీ ఆశయానికి విరుద్ధమని గ్రహించడంలేదు. తాను పాకిస్తానుకు వుపయోగపడవలసిందేకాని, తనకు పాకిస్తాన్ వుపయోగపడదని అబ్దుల్లా తెలుసుకోలేకున్నాడు. ఈ పిచ్చిభ్రమనుండి అతను బయట పడేదిలేదు; కాశ్మీరు భారతదేశంనుండి విడిపొయ్యేదిలేదు; అతను స్వతంత్ర కాశ్మీర్ అధినేత అయ్యేదిలేదు. కడకు వెర్రివెంగళప్పగా రుజువుచేసుకో బోతాడు; దేశద్రోహిగా మరొకసారి ఫలితం అనుభవించబోతాడు.

అబ్దుల్లా విదేశీపర్యటన అనుమతి పత్రాన్ని మక్కా యాత్రవరకు పరిమితంచేస్తూ, ఏప్రెల్ 30 తేది గడువు నిర్ణయిస్తూ, భారత ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం సముచితమైనది, సమర్థనీయమైనది. ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వం అంతకంటే వేరు విధంగా వ్యవహరించజాలదు. ఎవ్వరికి కల్గించని విదేశీ ప్రయాణ సౌకర్యాలను దుర్వినియోగంచేసిన ఫలితాన్ని అబ్దుల్లా యిప్పటికైనా గ్రహించగలుగుతాడో తెలియదు. తన హద్దుమీరిన వ్యవహారం తనకే ఏవిధంగా అపకారిగా పరిణమించిందో తెలుసుకో గలుగుతాడో లేదో చెప్పలేము. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వ ఆదేశాన్ని శిరసావహించి స్వదేశానికి తిరిగి వస్తాడో, లేక బయటనే వుండిపోదలుస్తాడో వూహించలేము. ప్రధాని మొదలు భారత నాయకులందరూ హెచ్చరించినట్లు ప్రభుత్వ ఆదేశాన్ని తలదాల్చడమే అతనికి శ్రేయస్కరము.

స్వదేశానికి తిరిగివచ్చినపిమ్మట అబ్దుల్లాకు అర్హమైన స్థానాన్ని చూపించకుంటే, అతడు అతడి కార్యకలాపాలు దేశానికి ప్రమాదకరంగా, అపకారంగా పరిణమించగలవు.

—

కాలమానం విశేషాలు

మూశారా అతివాద కమ్యూనిస్టుల ఎత్తుగడలు? "అయ్యా మమ్మల్ని జైలునుండి విడుదలచేయిస్తే కమ్యూనిస్టు కార్యకలాపాలకు స్వస్తి చెపుతాము, మమ్మల్ని నిర్బంధంలోనుంచి విడిపించి చూడండి." అని కొందరు అతివాద కమ్యూనిస్టు సోదరులు ప్రభుత్వానికి పదే పదే వ్రాసుకొంటూ కాళ్ళావేళ్ళా పడుతున్నారని దేశ వ్యవహారాలశాఖ సహాయమంత్రి శ్రీ హాథీ లోకసభలో ధృవీకరించారు.

ఇట్లా క్షమాపణ చెప్పుకుంటున్న అతివాద కమ్యూనిస్టులలో యిద్దరు పత్రికల ప్రచురణకర్తలుగా వ్యవహరిస్తున్నవారని, తాము కేవలం ఆర్థిక కారణాలదృష్ట్యా డబ్బుకు గడ్డితిని ఆ కార్యకలాపాలలో పాల్గొన్నామేకాని, తమనువిడుదలచేయిస్తే మళ్ళీ జన్మలో ఆ పత్రికలను ప్రచురించబోమనికూడా వారు తమ క్షమాపణ తతంగంలో వివరించారని మంత్రి స్పష్టీకరించారు. జైలు అంటే కమ్యూనిస్టులకు కూడా యెంత భయమో, లట్టో మూశారా?

లెఫ్ట్ కమ్యూనిస్టుల కార్యకలాపాల్లో చైనా దౌత్య కార్యాలయం సుప్రసిద్ధపాత్రవుంది కదా, మరి చైనాతో దౌత్యసంబంధాలను రద్దుచేసుకోవడమో, లేదా ఇండియాకు చైనా దౌత్యప్రతినిధుల రాకపోకలపై నిర్బంధాలు విధించడమో పుచితంగా వుంటుందని శ్రీ నందా ప్రధానికి సూచించారా? అని శ్రీ హెచ్. వి. కామత్ ప్రశ్నించగా శ్రీ నందా చెప్పినసమాధానం చూస్తే ప్రభుత్వం యీ విషయాన్ని తీవ్రంగా పరిశీలిస్తున్నదనే అనుకోవాలి. ప్రభుత్వం మహా అప్రమత్తతతో వ్యవహరించవలసిన గంభీర తరుణమిది.

* * *

ప్రభుత్వశాఖలు నిర్వహింపబడుతున్న తీరు తెన్నులు చూస్తుంటే ఆశ్చర్యమూ, ఆందోళన కలుగుతుంటుంది. పోస్టల్ శాఖకుచెందిన పొక చిన్న అబందరవిన్నపుడు యిట్లాంటి ఆవేదనే కలుగుతున్నది. కీర్తిశేషులైన దేశనాయకుల, ప్రముఖుల స్మృతిచిహ్నాలసూచకంగా అప్పుడప్పుడూ పోస్టల్‌శాఖవారు తపాలా బిళ్లలుముద్రించి వాటిని యేసగరాల్లోనో విడుదలచేస్తూ వుంటారు. అవి పట్టణ, పల్లెప్రాంతాల్లో అమ్మకానికొచ్చేసరికి కొన్ని యేండ్లూ పూండ్లూ పడుతుంటుంది. ఇతరదేశాల్లో అయితే యిట్లాంటి స్మృతిచిహ్నపు స్టాంపులు అతిత్వరలోనే అమ్మకం జరిగిపోయి కొంతకాలమైనతర్వాత వీటికిఎంతో విలువ పెరుగుతుంది. కాని మనదేశంలో పరిస్థితి పూర్తి విరుద్ధంగా వుండడమే కాకుండా బాధాకరంగాకూడావుంది. 1960 లో మహాకవి కాళిదాసు స్మృతిచిహ్నంగా తపాలాబిళ్లలు ముద్రించినా అవి యీనాటికి అమ్మకంకాకుండా నగానికి పైగా మిగిలిపోయి మురిగిపోతున్నాయట. అంతే కాకుండా కొన్ని యూరప్ రాజ్యాలకు ఏర్ మెయిల్‌లో పోస్టుచేయడానికి 103 పై. స్టాంపువేయాలనివుంటే ఆ విలువకలిగిన స్టాంపేలేదట. ఏమిటీ అబందరలు? ఈ పై తతంగంలో 15 లక్షల స్టాంపులు చెడిపోయి కడకు నష్టం భరించాల్సివచ్చిందట. చూస్తుంటే స్వతంత్రం వచ్చినతర్వాత యిట్లాంటి స్మృతిచిహ్నపు స్టాంపులు వేయబడుతున్నందువల్ల యెంతెంత దుబారా జరుగుతున్నదో కమిటీవేసి విచారించ తగినదిగావుంది.

* * *

అంతరిక్షశాస్త్రంలో అమెరికా,రష్యాలు పోటీపడుతున్నది. ఈ పోటీ సత్ఫలితాలనే కలిగిస్తున్నది. మొన్న అమెరికా ఒకవింత ప్రయోగాన్ని జయప్రదంగా జరిపింది. ఆకాశంలో 22300 మైళ్ళ ఎత్తున టెలిఫోన్, టెలివిజన్ ప్రసారకేంద్రంగా పనిచేసే కృత్రిమ వుపగ్రహాన్నొకదానిని ప్రయోగించి చూసింది. అంటే యీ కృత్రిమ వుపగ్రహం ఆ కక్ష్యలోవుంటూ అట్లాంటిక్ రాజ్యాలమధ్య టెలిఫోన్, టెలివిజన్ ప్రసారకేంద్రంగా పనిచేస్తుంటుందన్నమాట. అంతరిక్షంలో యిట్లాంటి ప్రయోగ ప్రయత్నం జరగడం యిదే ప్రథమం.

* * *

కేరళ గవర్నరుగా శ్రీ ఎ. పి. జైన్ బాధ్యతనుకున్నారు. బాగానేవుంది కాని మైసూరు ప్రభుత్వంమాత్రం ఆందోళన పడడంలో అర్థంలేకపోలేదు. కె. సి. రెడ్డి, ఎ. పి. జైన్‌గారలు గవర్నర్లుగా నియామకం కావడంవల్ల మైసూరునుండి రెండు లోకసభ స్థానాలకు (చిక్‌బల్‌పూర్, తుమ్‌కూర్)వుపయెన్నిక జరగవలసివుంటుంది. ఈరోజుల్లో వుపయెన్నికలంటే మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రులు నానా హైరాన పడవల్సి వుంటుంది. కాలం, డబ్బు వృథాఅవుతుంది. అందువల్లనే పార్లమెంటు సభ్యులుగా

దేశద్రోహిగా తయారైన
షేక్ అబ్దుల్లా

వుంటున్నవారిని గవర్నర్లుగా సాధ్యమైనంతవరకు నియమించవద్దని మైసూర్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నిజలింగప్ప ప్రధానిని కోరారట. ఇప్పుడు ఈ రెండు నియోజక వర్గాలు కాంగ్రెసుకు అంత అనుకూలంగా కూడా లేవట.

* * *

బొంబాయి హైకోర్టు డివిజన్‌బెంచి తీర్పుచూశారా? రామచంద్రగాంభీర్ అనే అతివాద కమ్యూనిస్టును విడుదల చేయమని తీర్పుచెప్పింది. సెప్టెంబరు 14-న వారిని మహారాష్ట్రప్రభుత్వం జైలులో వుంచింది. తనకేసును ఆరునెల్లకొకసారి పరిశీలన జరపకుండా తనను జైలులో వుంచడం చట్టవిరుద్ధమని ఆయన పెట్టుకున్న కేసును విచారించి ఖర్చులుకూడా కట్టించమని పై తీర్పుచెప్పడం జరిగింది. మూకవుమ్మడిగా జైలులోవుంచిన ప్రభుత్వం చట్టబద్ధంగా ఆరు నెలలకొకసారి యెందుకని పరిశీలన జరగలేదోమరి? ఆశ్చర్యంగానేవుంది.

* * *

పార్లమెంటులో ప్రతిపక్షాల విమర్శ చూస్తూంటే ఆశ్చర్యం వేస్తున్నది. చైనా అధికారులు, నాయకులు ఏర్పాటుచేసే విందులకు హాజరుకాకూడదని మన రాయబారులకు ప్రభుత్వం ఆదేశాన్ని పంపివున్నది. కాని విదేశ ప్రభుత్వాలేవైనా చైనావారి గౌరవార్థం విందుచేసినప్పుడు ఆహ్వానంవుంటే మనవారుహాజరుకావాల్నా లేదా? ఆ సందర్భాల్లో హాజరుకావచ్చుననే భారతప్రభుత్వం సలహా. చైనా విదేశాంగమంత్రి చెన్-ఇ గౌరవార్థం నేపాల్ ప్రభుత్వం యిచ్చిన విందుకు మన రాయబారి యెందుకు వెళ్ళారని అని ప్రతిపక్షాలు ఆగంచేశాయి. మన మిత్రదేశాలు అట్లా ఆహ్వానించినపుడు తిరస్కరిస్తే ఆ ప్రభుత్వాలను అమర్యాద చేసినట్లుకాదా అనేది ప్రభుత్వ వాదన. మొత్తానికి యిద్దరి వాదాలలోను బలంవున్నట్లే అనిపిస్తుంది మన బోటి పాఠకులకు. ఏమైనా యిట్లాంటి కీలకాలన్నీ దృష్టిలోవుంచుకొని మెలగవలసి వుంటుంది మన రాయబారులు. అంతేగాని ప్రభుత్వ ఆదేశంవుందికదా అని మూకవుమ్మడిగా మన రాయబారులు ప్రవర్తించకుండావుండడం వుచితంగా వుంటుంది.

* * *

కైరాల హత్యకేసులో ప్రధాన నిందితుడైన సుబాసింగ్‌ను మన పోలీసులు నేపాల్ సరిహద్దు ప్రాంతంలో అరెస్టుచేసి పక్షం రోజులకుపైగా కావస్తున్నా వారిని నేపాల్ ప్రభుత్వం యింతదాక ఇండియాకు అప్పగించకుండడంలో కీలకమేమిటి? వారు నిజంగా నేపాల్ రాజుకు, నేపాల్ వున్నత ప్రముఖులకు సన్నిహితులనేనా? రాజకీయమైన కారణాలేవైనా వున్నవా? అని పార్లమెంటులో కొందరు సభ్యులు ప్రశ్నించారు. కాని మంత్రి శ్రీ స్వరణ్‌సింగ్ సమాధానం చెప్పినదాన్ని బట్టి చూస్తే నేపాల్ ప్రభుత్వ యంత్రాం

—కొరవ 12 వ పేజీలో

లోకసంచారి

★ వీత్‌నాంరంగంలో ఫ్రెంచి నియంత
'బడాయి' తృప్తి పడితే నష్టమేముంది?
★ డబ్లీప్రభుత్వం ఈ సంకటసమయంలో
మనకు ఎక్కువ అండగావుంటుంది
★ పెద్ద వేలంవెర్రితో జరుగుతున్న యుద్ధం

అలీనరాజ్యాలు వీత్‌నాం రంగంలో శ్రద్ధవహించిన సంగతి పాఠకులెరుగుదురు. అవి ఇవ్వాళొకపిలుపు నిచ్చినవి. అది సమంజసమైనది. తక్షణం తగాదాకు సంబంధించినవారంతా సంప్రదింపులకు దిగవలెనని ఆ పిలుపు తాత్పర్యం. ఇది బాగానేవుంది.

దీనితోపాటువున్న షరా లేకుంటే ఇంకా బాగావుండేది. షరాలో ఏమున్నా రంటే ఒక దోషారోపణ చేశారు. ఫలానా వారు దోషులని చెప్పలేదుగాని, అనేక రకాల సైనికజోక్యం వెలుపలినుండి జరిగి నందువల్లనే వీత్‌నాం పరిస్థితి విషమించిం దన్నారు. ఇందులో ఒకపేచీ వున్నది.

అమెరికా సైనికజోక్యం ప్రత్యక్షం. ఎర్రచైనా-రష్యా-వీత్‌నాముల సైనిక జోక్యం పరోక్షమైనది. జెనీవా ఒప్పం దాన్ని ధిక్కరించి అమెరికన్‌సేనలు దక్షిణ వీత్‌నాంలో నిల్చబడినవని ఎర్రచీనావారి వాదం. కానీ ఏదేమైనా, ఈవాదం నిజమని నమ్మొదాం. ఐతే ఏమైనట్లు?

'అమెరికా గాంధీ'
శ్రీ మార్టిన్ లూథర్ కింగ్.

అమెరికన్ సైనికసాయం వుండగానే, దక్షిణవీత్‌నాంలో వీత్‌కాంగ్ గెరిల్లాల ఉపద్రవం, అందుకు ఉత్తరవీత్‌నాం అంతరంగిక ఆయుధసాయం — సందాలక సాయం, ఉత్తరవీత్‌నాముకు ఎర్రచైనా ఆయుధాలనవ్వడం, తదుపరి ఇటీవల రష్యా ఆయుధాలనవ్వడం జరిగింది. అమెరికన్ సేనలక్కడ లేకుంటే, ఉత్తరవీత్‌నాం బలంలో వీత్‌కాంగు గెరిల్లాలు దక్షిణ వీత్‌నామును ఎర్రచీరాజ్యంగా చేసివేసేవి. అందువలన, అమెరికన్ సైనికజోక్యం, సాంకేతికంగా, జెనీవా ఒప్పందానికి భంగ మనే ఆరోపణను అంగీకరించినా, జెనీవా ఒప్పందపు ముఖ్యాంశాన్ని మట్టిలోగల్పి దక్షిణవీత్‌నాంలో అల్లరికి పూనుకున్న శక్తులచర్య క్షంతవ్యంగాదు.

ఎర్రచీవారి దౌర్జన్యాన్ని కనిపెట్టి, తాను సైనికజోక్యానికి వచ్చునని అమెరికా వాదం.

కాని, ఎర్రచీపక్ష ప్రచారకుల విప రీతవాదమేమంటే, అమెరికన్ సేనలు దక్షిణవీత్‌నాంనుంచి నిష్క్రమిస్తే, పరి స్థితి చక్కబడుతుందట. అవును, తమకు వీలుగా చక్కబడుతుంది!

కావున, ఇపుడు కావలసింది గతాన్ని త్రవ్వుకోవడంకాదు. ఏ విధంచేతనైనా, ఇకమీద వీత్‌నాం రంగంలో శాంతి నెల కొనడం ముఖ్యం.

పరిష్కారమార్గం రాజకీయమైనది కావలెననికూడా అలీనరాజ్యాలు సూచిం చినవి. ఈ శీర్షికలో అనేకపర్యాయాలు ఆ పరిష్కారమార్గమే సూచింపబడిన సంగతి చదువరులకు పరిచయమేగదా!

సోవియట్‌రష్యా ఈ కలహంలో బాల వరకు నిగ్రహాన్ని పాటించడం ముదావహం. దానిని కనిపెట్టి అమెరికా ముందుకు

—కొరవ 11 వ పేజీలో

హైదరాబాదు సారథి స్టూడియోస్ సందర్శించవచ్చిన రష్యా అతిథులతో నటులు నాగేశ్వరరావు, జగ్గయ్య, తార రాజశ్రీ.

వారం... వారం...
దేశ ద్రిమ్మరి

రాజాజీ క్రొత్త పథకం!

పండిత శివశర్మకు 'పద్మశ్రీ' వచ్చింది. ఈ శర్మవంటి ఘనవైద్యునికి ముందుకాలంలో 'భారతరత్న' బిరుదం వస్తుందా? వస్తుంది-శివశర్మ గౌరవార్థం జరిగిన సభలో (1965 మార్చి 2, భార తీయ విద్యాభవన్ ఆవరణం సభాస్థలి) శ్రీమతి లీలావతిమున్షీ నుడువులు చెవి దాటిపోతే!

లీలావతి: 'అల్లోపతీ (ఇంగ్లీష్‌వైద్యం) మీద ప్రభుత్వం వెచ్చించే సొమ్ములో పదవశాతం ఆయుర్వేద వైద్యవృద్ధికోసం ఖర్చుపెట్టివుంటే, ఆయుర్వేదంలో పరిశో ధనను—ఆ చికిత్సకు వైద్యాలయ సౌకర్యా లను అధికంగా ప్రోత్సహించివుంటే, అనేక వ్యాధులచికిత్సలో సత్ఫలితాలు ఎక్కువగా కలిగేవి. ఆయుర్వేదంకోసం గజ్జెకట్టి తిరిగినవాడు శివశర్మ.'

ప్రభుత్వానికి మేల్కొల్పును కలిగించుటకై, ఆమె ఇంకొక ప్రతిపాదన చేసింది: 'భారతీయ విద్యాభవన్‌లో ఆయుర్వేద శాఖను శివశర్మ నెలకొల్పితే ఆనందిస్తాము శివశర్మ మిత్రమండలిలో ఈయన గణింప దగినవాడు. భారతీయ విద్యల్లో ఆయుర్వే దం ప్రముఖస్థానాన్ని కలిగివున్నది.'

* * *

స్వామి చిన్మయానంద ప్రపంచ యాత్రకు బయలుదేరినాడు. హైందవ మతం అతిప్రాచీనమైనది. లోకంలో ఎన్ని పరిస్థితులుమారినా, సర్వకాల సర్వావస్థ లయందు మానవునికి ఉపకరించేదిమతం.

విశ్వహిందూ పరిషత్ అనే ప్రథమ సోపానం వేసుకుని స్వామిజీ ఈయాత్రకు బయలుదేరినాడు.

ఇది సత్వరంగా విశ్వమానవ ధార్మిక పరిషత్‌గా రూపొందవలసియున్నది. ఇది ప్రాపంచికంగా మానవకల్యాణ తత్పరుల కర్తవ్యం. దేశంలో హైందవశాఖలన్నిటిని సమన్వయంజేసి, హైందవ సమాజాన్ని గట్టిపరచడం కర్తవ్యం. లేకుంటే రాజకీ యంగా ఈ సమాజం దెబ్బతినిపోవచ్చును.

ఉదా:- మతాంతరులయ్యేవారు మన దేశంలో ఎక్కువ. ఇప్పటికీ అవుతున్నారు. పాకిస్తాన్‌లో ఈ పేచీ సాగదే?

కావున, హైందవుడెవడు మతాంత రుడు కావలసిన అవసరంలేదని చెప్పే హైందవసంస్థ అవసరం. మనకుతెలిసి, ఆంధ్రదేశంలో అనేకగ్రామాలలో నేడు మతాంతరులయ్యే వారిసంఖ్య పెరిగిపోతు న్నది. ఈ ప్రమాదంనుండి హైందవసమా జాన్ని రక్షించే సాంస్కృతికశక్తి కావలసి యున్నది.

* * *

నైవుణ్యానికి రాజాజీ పెట్టింది పేరు. కాంగ్రెస్‌మహాసంస్థను తనపార్టీ ఓడించ లేదని గ్రహించినవారై, అన్ని ప్రతిపక్షా లను ఆ సంస్థమీదికి ఒక్కసారిగా దుమి కించడానికి ఒకకొత్త పథకం వేశారు.

పక్షాలు, రైతెన్నలు, కోటాలు-ఇవన్నీ ఒకస్వతంత్ర ప్రభుత్వసంస్థ పరంగావలెను. ప్రభుత్వపరంగా వీటి మంజూరీవుండరాదు. వీటివల్ల, లోపాయకారీగా, చాలాసొమ్ము కాంగ్రెస్‌ఎన్నికల ఖర్చులకు దొరుకు తున్నది. డబ్బు పుష్కలంగా లభించే ఈ మార్గాన్ని ఏసివేస్తే, కాంగ్రెస్‌సంస్థ శుష్కించిపోతుంది: ఎన్నికలలో గెల్వ లేదు; ప్రభుత్వానికి రాలేదు.

ఇతరదేశాలలో, ముఖ్యంగా బ్రిటన్‌లో, అవినీతి బహిరంగ వ్యవహారం. ఒక కేసు బయటపడితే, ప్రతిపక్షనాయకుడు బ్రిటిష్ ప్రధానితోచెప్పి ప్రస్తావిస్తాడు. ఉభయులు కలిసి, ఆ కేసును విచారించి, తగుచర్య తీసుకునే ప్రయత్నంచేస్తారు. అటువంటి పని ఇక్కడ చేయరాదా?

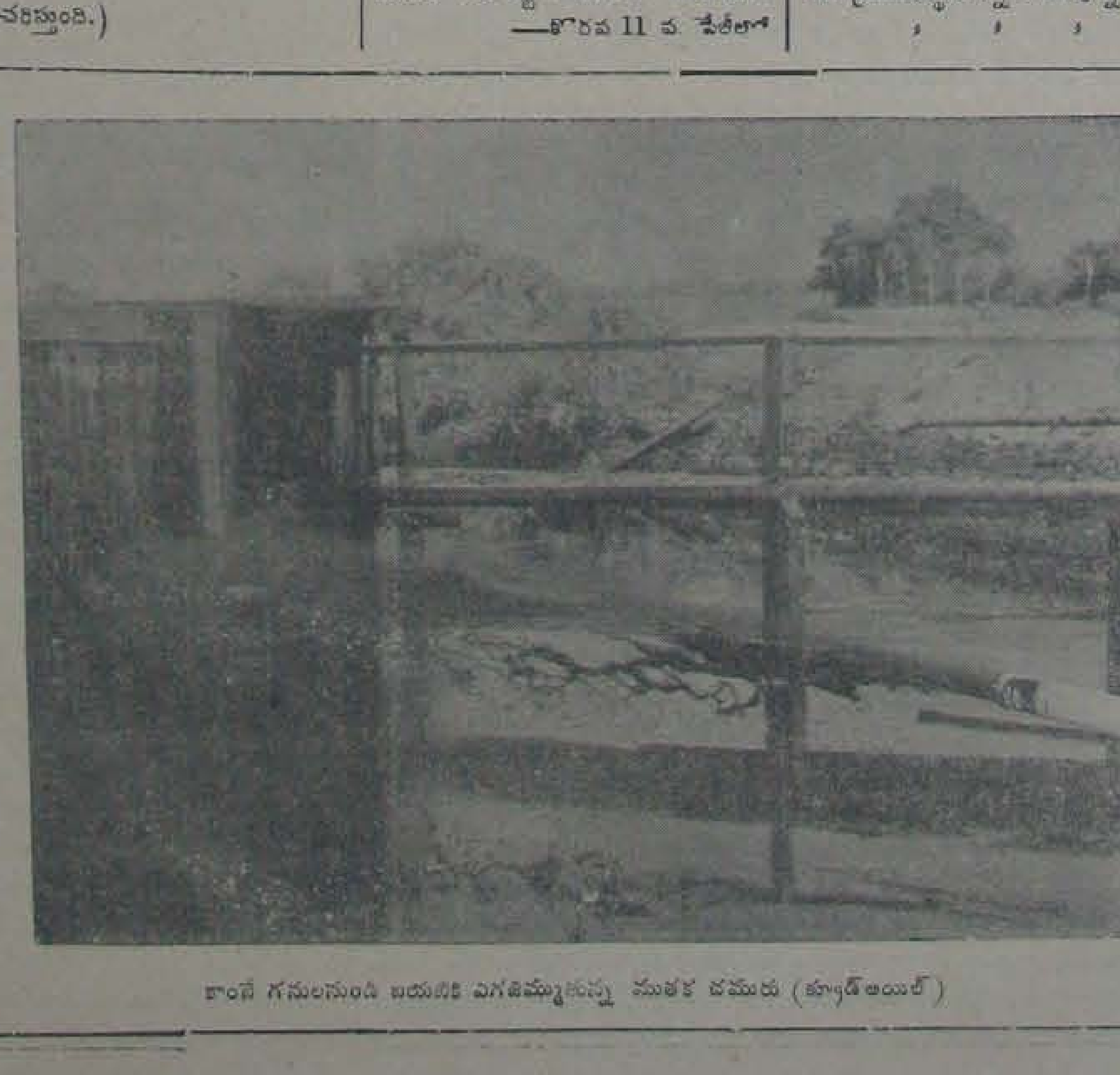
—కొరవ 8 వ పేజీలో

ఏరువాక-గ్రీన్‌ల్యాండ్స్
శ్రీ వడ్లమూడి గోపాలకృష్ణయ్య

(శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి 60వ జన్మదినోత్సవం రాజధాని నగ రంలో జరిగిన సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిపాల్గొన్న సభ లోనే ఈ కవిత చదువబడింది. మంత్రి శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు రైతు కుటుం బంలో పుట్టారు. ఆయన నిర్వహిస్తున్నశాఖల్లో 'నీటి సరఫరాశాఖ' ఒకటి— ఆయన మంత్రిగా నివసిస్తున్న యింటి పేరు "ఏరువాక"— సామాన్యంగా ముఖ్యమంత్రి నివాసగృహం "గ్రీన్‌లాండ్స్" — వీటన్నిటికీ ఏకవాక్యత కల్పిస్తున్న కవి చమత్కృతి యిందులో గోచరిస్తుంది.)

నాజూకు సీమకూ
నవధాన్య సీమకూ - అవతల
రాయలసీమకూ
రత్నాలసీమకూ - ఇవతల
పెన్నేటి పాటగా
మున్నేటి మాటగా
పెట్టింది పేరుగా
పుట్టావు పెరిగావు
నెల్లూరులో పుట్టి
నిలువెత్తు పెరిగావు-
సొగ్గానెల్లా నెట్టి
పుర వరిపొలాలలో
యేదో నాలుగైదుకారు
ఆరుదైనాలుగేళ్లు
నష్టేటి బండిగా
నడకసాగించావు-
అవునన్నా కాదన్నా
అయ్యావు ఆఖరికి మంత్రివి
నిండుగా నిర్వహిస్తున్నావు
నీటి సరఫరాశాఖను-
అరేళ్లుకావు-
అరవైయేళ్లు గడ్డాయి
బుంకాయెంత కాలం
ఈ "యేరువాక" పి. సి.?
బుంకెప్పుడు బ్రతుకులో

—కొరవ 8 వ పేజీలో

కాంబే గనులనుండి బయటికి ఎగజిమ్ముతున్న ముతక చమురు (క్రూడ్ ఆయిల్)

ఆత్మకూరుతాలూకా ధర్మరాజు చెరువుపల్లె

తోలుబొమ్మల కేంద్రం

భవిష్యదభివృద్ధికి కొన్ని సూచనలు, సలహాలు

[తోలుబొమ్మలాట – అనేది వొక ప్రాచీన గ్రామీణ జానపద కళా ప్రక్రియగా నేటికీ నిల్చివున్నది. ఆత్మకూరుతాలూకాలోని ధర్మరాజుచెరువుపల్లెలో నెల్లూరుజిల్లా వాణిజ్య పరిశ్రమలశాఖ పర్యవేక్షణలో, ఆలిండియా హ్యాండీక్రాఫ్ట్సుబోర్డువారి సహాయంతో తోలుబొమ్మల పరిశ్రమాభివృద్ధి కేంద్రమొకటి నిర్వహింపబడుతున్నది. మద్రాసు అడయార్‌లోని సెంట్రల్ లెదర్ యిన్స్టిట్యూట్‌లో తోలుబొమ్మలపై ప్రత్యేకంగా పరిశోధనచేస్తున్న సాంకేతిక నిపుణులు శ్రీ ఎం. వి. రమణమూర్తి యిటీవల యీ కేంద్రాన్ని సందర్శించినపిమ్మట మేము కోరగా వ్రాసిన వ్యాసమిది. ఈ కేంద్రాన్ని ఆధునికంగా అభివృద్ధి చేయాలని ఆకాంక్షించేవారికి కొంత వుపకరించగలదనే ఆశయంతో యీ వ్యాసాన్ని దిగువ ప్రచురిస్తున్నాం— —సం. జ. రై.]

1963 డిసెంబరులో ఆత్మకూరు తాలూకాలోని ఒక మారుమూల కుగ్రామమైన డి. సి. పల్లెలో తోలుబొమ్మలకేంద్రం ప్రారంభించబడింది. శ్రీ కుమారిరాజారావు అనే బొమ్మలాటనిపుణుడు యీ కేంద్రానికి సాంకేతిక సహాయకుడు. ఇతనికి నెలకు రూ 75 లు జీతంయిస్తారు. ఇతని వద్ద ఆరుగురు పనివాళ్లు పనిచేస్తున్నారు. సామగ్రిఅంతా జిల్లా వాణిజ్యపరిశ్రమల శాఖవారుసమకూర్చగా, బొమ్మ పూర్తిచేస్తే బొమ్మకు రూ 10 లు చొప్పున ఇస్తారు యీ పనివాళ్లకు. వీరంతా సంప్రదాయసిద్ధంగా వచ్చే ఈ తోలుబొమ్మలకళను వంశపారంపర్యంగా ఆశ్రయించుకొని జీవిస్తున్న 'బొందిలి'జాతి వారు. వీరి పూర్వీకులు కొన్ని శతాబ్దాల

> **ఆచార్య**
> **ఎం. వి. రమణమూర్తి**
> సీనియర్ టెక్నికల్ అసిస్టెంట్
> సెంట్రల్ లెదర్ రిసెర్చి
> ఇన్స్టిట్యూట్ – మద్రాసు.

క్రితం మరాఠీప్రాంతంనుంచి ఆంధ్రదేశానికి వలసవచ్చి, ఆంధ్రభాషనభ్యసించి, ఆంధ్రుల్లో ఐక్యమైపోయారు. అదినుంచి వంశపారంపర్యంగా కుటుంబమంతా తోలుబొమ్మలు తయారుచేసుకోవడం, ప్రదర్శనలిచ్చుకోవడం వారివృత్తి. కుటుంబములోని చిన్నా పెద్దా, ఆడా మొగా అందరూ చిన్ననాటనుండీ బొమ్మలు తయారుచేయడం, ఆడించడం, కథ చెప్పడము, పాడడం, మృదంగం-తాళాలు వాయించడం, తెరకట్టడం, దీపాలమర్చడము, రసస్ఫూర్తినిబట్టి తెరలో శబ్దాలను చేయడం, పెద్దలనానుకరించడం, ఒక వూరి వార్తలను మరోవూరికి సమయస్ఫూర్తిగా హాస్యధోరణిలో హాస్యపాత్రల ద్వారా అందించడం– ఇట్లా యీ కళకు సంబంధించిన వివిధాంశాలను నేర్చుకొంటారు. కుటుంబమంతా వూరూరా తిరుగుతూ, ప్రదర్శనలిచ్చుకుంటూ అనుభవశక్తిని అభివృద్ధిపరచుకుంటారు. పాండిత్యాన్ని పెంపొందింపజేసుకుంటారు.

మనదేశం యితరదేశాలవలెకాదు– భాషలు, మతాలు, ఆచారాలు, సంప్రదాయాలు, అభిరుచులు, శీతోష్ణస్థితులు పలురకాలుగావున్నాయి. దాన్నిబట్టే వేరు వేరు ప్రాంతాల్లో వొకేకళ వేరువేరు రకాలుగా రూపొందింది. ఏప్రాంతానికాప్రాంతానికి శాస్త్రీయకళవేరు, జానపదకళవేరు. జానపదకళలు గ్రామీణకళలు. గ్రామాలనంటి వుంటాయి. పండితులకంటే పామరుల చేతిలోనేఎక్కువ్వా. వీటికి శాస్త్రాలు, నియమాలు వున్నాయి. ఇదెక్కువగా వాక్సాంప్రదాయం, అంటే గురువునుండి శిష్యుడికి ముఖతః చెప్పబడి అభ్యసింపబడుతుంది. ప్రదర్శించి అనుభవంలోకితెచ్చుకుంటారు. వ్రాత ఆధారాలు సాధారణంగావుండవు, లేవు. అందువల్ల ఈ కళలు యెక్కువగా విస్తరిల్లక ఆయావ్యక్తులతోనే చాలమట్టుకు నశింపులవుతూ, సారహీనమై కొన ఊపిరి పీల్చుతున్నాయి. ఇటువంటి కళలలో 'తోలుబొమ్మలాట' వొకటి. ఇట్టి స్థితిలో యింతకాలానికైనా దీనిఅభివృద్ధికి కొత్త ముందడుగు వేసినందుకు నెల్లూరు జిల్లావారుఅభినందనీయులు. ఈవృత్తివిద్యపై ఆధారపడివున్న బొమ్మలాటవారు యింకా అనంతపురం, గోదావరి, విశాఖ జిల్లాల్లోకూడావున్నారు. వారిలో ప్రవీణులను యెన్నుకొని, తమతమజిల్లాలలో యిట్లాంటి తోలుబొమ్మలకేంద్రాలను నెలకొల్పి పనిచేయడం బాగుంటుంది. అనేక ప్రాంతాలలో ఈ కళాకారులు యీవృత్తికి స్వస్తిచెప్పి స్టెయిన్‌లెస్ స్టీలు వ్యాపారం చేసుకొంటున్నారు.

ఈ కళలో చర్మశాస్త్రం, చర్మ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, చిత్రలేఖనం, సాహిత్య పాండిత్యం, సంగీత నాటక కౌశల్యం, వాక్చాతుర్యం, సమయస్ఫూర్తి, ఛాయా ప్రదర్శనాప్రావీణ్యం–ఇట్లా వొకటివక్కన వొకటి యెన్నోవున్నాయి. ఇందుమించు అన్నివిద్యల్లోను యీ కళాకారులు కొంత వరకైనా విషయజ్ఞులైవుంటారు. వాక్సాంప్రదాయమైవుండి తరతరాలనుండి వొకరి ముఖతా మరొకరికి మారిమారి కళావిశిష్టత దిగజారిపోయి పామరులచేతుల్లో పడింది. కొన్ని వేల సంవత్సరాలనుంచి యీకళ బహుళప్రచారంలో వుండిందని చెప్పబడుతున్నా, ఇందలి ప్రవీణులెవరూ ఈ శాస్త్రాన్ని గ్రంథస్థంచేయకపోవడం చాల శోచనీయం. ఇది ఈ కళకు తీరని లోపం. ఇప్పటికైనా ఈ శాస్త్రాంశాలపై వొక గ్రంథాన్ని ప్రచురించాలని నా ఆకాంక్ష. అది యెప్పటికి ఈడేరుతుందో?

మన సంగీత నాటక అకాడమీవారి దృష్టి శాస్త్రీయకళలపైతప్ప జానపదకళలపై మరలినట్లు యేమీకన్పించదు. 1960 డిసెంబరులో జరిగిన నాటకసదస్సులలో లోగడ సంగీత, నృత్య, నాటక కళలపై సదస్సులు జరుపబడ్డాయిగనుక యికమీద జరగబోయే సదస్సు జానపదకళలపై సాగించవలసిందంటూ, నశించిపోయినవి పోగా యిప్పటికి మిగిలివున్నవాటి గురించైనా శ్రద్ధతీసుకొని కాపాడవలసిందిగా 'సాంప్రదాయ జానపద కళా విభాగం సదస్సు' వారిచే కోరబడింది. ఇంతవరకు అట్లాంటిదేమీ జరిగినట్లులేదు.

ఇతర రాష్ట్రాలలో దీనికి కొంత ఆదరణవుంది మన రాష్ట్రంలోకన్నా. అనేక రాష్ట్రనగరాల్లో మా బృందం పలుసార్లు ప్రదర్శనలిచ్చినపుడు అనుభవపూర్వకంగా అర్థమైంది. సాధారణంగా మా ప్రతిప్రదర్శనకు విదేశస్తులు కొందరు హాజరవడం కద్దు. ప్రదర్శనానంతరం వారు యీ బొమ్మలను స్వయంగా పరిశీలించి తమ వనితనానికి ముగ్ధులై కొన్నిబొమ్మల్ని తమదేశానికి తీసుకపోతుంటారు. నాటక, నృత్య, సంగీతాది కళలవలె యిది కేవలం ప్రదర్శనార్హమైన కళమాత్రమేకాదు. చేతివృత్తిగాకూడా ప్రోత్సాహించ తగింది. తోలుబొమ్మలు తయారుచేయబడేచర్మంతో తెరలు, విసనకర్రలు, బుట్టలు, సులోచనాలపెట్టెలు, మనీపర్సులు, లేంప్‌షేడ్స్ మొదలైనవి వాడుకకు, అలంకరణకువనికి వచ్చే సున్నితమైన, అందమైన, ఆకర్షణీయమైన వస్తువులుకూడా తయారుచేయవచ్చునని మా ఇన్స్టిట్యూట్‌లో నిరూపించడం జరిగింది.

ఈ తోలుబొమ్మలు, ఇతర అలంకరణ వస్తువులు మన దేశంలోగాకుండా యితర దేశాల్లో సైతం బాగా అమ్ముడుకాగలవని,

—తరువాత 10-వ పేజీలో

రావణాసురుని తోలుబొమ్మను పట్టుకొనివున్న తోలుబొమ్మల కళాకారుల సాంకేతిక పరిశోధకులు ఆచార్య శ్రీ ఎం. వి. రమణమూర్తి.

రాష్ట్ర రాజధానిలో

★★★ మా హైదరాబాదు విలేఖరి

కాంగ్రెస్ స్వంత దినపత్రిక అవతరణ

ముఠారాజకీయాల్లోకి లాగకుండా స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని కల్గిస్తేనే విజయవంతంగ నిర్వహింపబడుతుంది

పెద్దిరెడ్డి తిమ్మారెడ్డిగారి ధర్మమాఅని, ఇన్నాళ్లకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కమిటీకి ఒక స్వంతదినపత్రిక అంటూ ఏర్పడింది. ఉగాదినాటినుండి ప్రదేశకాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శి టుకలావు లక్ష్మణదాసుగారు ప్రచురణకర్తగా, "ఆంధ్రజనత" వెలువడుతున్నది.

"ఆంధ్రజనత"కు ఒక ప్రత్యేక చరిత్రవుంది. పదిసంవత్సరాలక్రితం, విశాలాంధ్రోద్యమానికి బలాన్ని చేకూర్చేటందుకు, బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారి ప్రేరణతో టి. బి. రాజుగారు యీపత్రికను స్థాపించారు. గాంధీభవనం ట్రస్టు ఆధ్వర్యంలో ఆదిలో ఈపత్రిక వెలువడింది. కాని తరువాత జనతట్రస్టుపేర వేరేసంస్థ ద్వారా ఈ పత్రికానిర్వహణ జరుగుతూ వచ్చింది. ఆరోజుల్లో హైదరాబాదునుంచి వెలువడే ఏకైక దినపత్రిక గోలకొండ పత్రిక ప్రత్యేక తెలంగాణోద్యమానికి అంకితమైవుండేది ఉత్సాహవంతులైన యువక జర్నలిస్టులు ఇందులో దీక్షతో పనిచేశారు.

విశాలాంధ్ర యేర్పడిన తరువాత మరికొంత పెట్టుబడితో 'ఆంధ్ర జనత' ఇంకా వృద్ధిలోకి వస్తుందని ఆశించారు. కాని అలా జరగకపోగా, గత మూడు నాలుగుసంవత్సరాలలో దాని ఆర్థికస్థితి మరీ క్షీణించింది. ఇందుకు ఏకైక కారణం, నిర్వహణ అంత్యంత అసమర్థవంతంగా వుండడం, కొందరు వ్యక్తులు వచ్చిన ఆదాయాన్ని పత్రిక అభివృద్ధికికాక మరొకందుకు వుపయోగించడమూను. మేనేజింగ్‌ట్రస్టీ అయిన జనార్ధనరావుదేశాయిగారు అవాస్తవికమైన వైఖరి అవలంబించి వుండకపోయినట్లయితే, ఇప్పటికి రెండుసంవత్సరాలక్రితం ఈ పత్రిక జయంతి ధర్మతేజగారి తాలూకు వారి స్వాధీనమైవుండేది.

తన హయాంలో కాంగ్రెస్‌కు పత్రికను రూపొందించిన ప్ర. కా. అధ్యక్షులు శ్రీ తిమ్మారెడ్డి

చివరికి పత్రిక ఆర్థికంగా పూర్తిగా దిగజారిపోయి, కొన్నివారాలపాటు ప్రచురణకూడా ఆగిపోయిన సమయంలో, ఆం. ప్ర. కా. కమిటీవారు–అంటే తిమ్మారెడ్డిగారు, ముఖ్యంగా పండితారాధ్యుల నాగేశ్వరరావుగారి "జనపదం" ప్రోద్బలంపై, ఈ పత్రికను చేబట్టి నిర్వహించ పూనుకున్నారు.

ఈ పత్రికను ప్రదేశకాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యాన ప్రచురించి నిర్వహించాలన్న ప్రతిపాదన ప్రథమంగా ప్ర. కా. కార్యవర్గంలో వచ్చినపుడు పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు వ్యతిరేకించారని తెలిసింది. నేనొకసారి ఇందుకు కారణమేమిటని ఆయన్ను అడిగితే, "ధనముని, మూడు నాలుగు లక్షలైనా లేనిది దినపత్రిక నిర్వహణకు పూనుకొనరాదదని నా అభిప్రాయ"మని చెప్పారు.

ఎంత పెట్టుబడితో ప్ర. కా. ఈ బాధ్యత వహిస్తున్నదో తెలియదు. ఇప్పటికి "ప్రజాప్రభ" ప్రెస్సులో ఆంధ్రజనతముద్రణ జరుగుతున్నది. ప్రజాప్రభ ప్రెస్సు, "ప్రజాప్రభ" పేర, శ్రీ పండితారాధ్యుల వారి సంపాదకత్వాన, వారు "ఆంధ్రభూమి"నుంచి తప్పుకున్న తరువాత, ఒక క్రొత్త తెలుగుపత్రికను నిర్వహించడానికి గత సాధారణ ఎన్నికలకుముందు, స్థాపించబడిన సంస్థ. ఇందులో తిమ్మారెడ్డిగారి తాలూకువారికికూడా భాగాలు బాగా వున్నాయి. "ప్రజాప్రభ" దురదృష్టవశాత్తు ఒకటి రెండు సంవత్సరాలు మాత్రమే నడచి ఆగిపోయింది. అలాగే మూర్తిరాజుగారు ప్రారంభించిన "ఆంధ్రరత్న"కూడా ఆగిపోయింది. ప్రజాప్రభ ప్రచురణ ఆగిపోకపూర్వం, దాని ప్రచురణకర్తలు, ప్రభుత్వ సహాయాన్ని పొందేటందుకు ప్రయత్నించారు. ఎందుచేతనో అప్పటి ముఖ్యమంత్రి నీలం సంజీవరెడ్డిగారి కటాక్ష వీక్షణములు నాగేశ్వరరావుగారిమీద పడలేదు. పైగా స్థానికమైన మరొక పత్రికకు, దాని ఆర్థికస్థితి బాగుపడడానికి సంజీవరెడ్డిగారి మంత్రివర్గం తోడ్పడింది. ఈ మధ్య నాగేశ్వరరావు "పెడెస్ట్రియన్" అను ఇంగ్లీషు వారపత్రికను తిమ్మారెడ్డి ప్రభృతుల సహాయంతో నిర్వహించారు. అది హెచ్చుకాలం సాగలేదు. కొన్ని మాసాల్లోనే అంతరించింది. తిమ్మారెడ్డిగారికి, నాగేశ్వరరావుగారికీ కల సన్నిహిత సంబంధం అందరికీ తెలిసిందే. మరొకసారి ఒక దినపత్రిక నాగేశ్వరరావుగారి సంపాదకత్వంక్రింద వెలువడుతుందనే అందరూ అనుకొంటారు. ఇప్పటివరకు ఆంధ్రజనతకు, కూటిమంది సుబ్రహ్మణ్యంగారే సంపాదకులుగా వున్నారు. కాని త్వరలో వారు తప్పుకుంటారని, "పంచాయతీరాజ్"

—తరువాత 8 వ పేజీలో

* కాలంతో కదంకలిపిన పోట్లపూడి–
  పంచాయతీరాజ్య తొలిఫలం–
  ఇందుపూరు బుజ్జమ్మ ఔదార్యగుణం
* అల్లూరులో అనిశెట్టికి సన్మానం
* కె. బిట్రగుంట గ్రంథాలయం దోపిడి
* కేశవరం విద్యుత్సరోత్సవం
* దర్శి–పొదిలి నాయకులరాయబారాలు

పోట్లపూడి ప్రారంభోత్సవాలు

దాదాపాలంగా నిన్ను రెండు కొరతలు వేధిస్తుండేవి–

పంచాయతీరాజ్యం అరుపూలు పవాడు కాయలుగా విరసిస్తూ, ఆ ఫలితాలను మాపమూల ఖుగ్రామాలుకూడా పొందుతుంటే, సంపన్నమైన మా పోట్లపూడిలో ఒక చిన్న ప్రజా సౌకర్యసంస్థకూడా వెలియలేదే అనేది మొదటికొరత.

మండలంలోని అన్నిగ్రామాలు, అన్ని పట్టణాలవారు విశ్రాంతి అవకాశంచూచు కొని తిల్లూపాయక – ఉపనాయకగడాన్ని ఆహ్వానింది కోలాహలంగా సన్మానాలు, సత్కారాలుజరిపి చరితార్థులవుతుంటే మా పోట్లపూడి ఈవిషయంలోకూడా వెనుక బడిందే అనే అసంతృప్తివుండేది.

మొన్న 4 తేది రెండుకొరతలూ తీరి పోయ్యాయి. శ్రీమతి ఇందుపూరు బుజ్జమ్మ గారి ఔదార్యవలితంగా ప్రాథమిక పాఠ

పోట్లపూడి వుపారదాత శ్రీమతి ఇందుపూరు బుజ్జమ్మ.

శాలను, క్రొత్తగా స్థాపించబడిన ఆయుర్వేదఔన్నత్యకి భవనవసతి లభించింది. ఆన్నత్రిభవనానికి శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డి గారు ప్రారంభోత్సవంజరుపగా; పాఠశాల భవనానికి శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి గారు ప్రవేశోత్సవం గావించారు. అన్నతి భవనంలో స్వర్గీయ ఇందుపూరు వెంకురెడ్డి గారి చిత్రపటాన్ని శ్రీ ఆనం భక్తవత్సలు రెడ్డిగారు ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంలో జరిగిననభకు శ్రీ నాగారెడ్డి హరి శృంద్రారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు.

4 తేది పోట్లపూడి కలకలంగా, కళ కళలాడింది. 'ఈరోజు వర్ధదినం' అని నభలలో, స్వాగతపత్రాలలో అనడం మామూలు. కాని, ఆ రోజు నిజంగానే పోట్లపూడికి వర్ధదినమనిపించింది పెద్ద చిన్న నాయకులందరికీ పేరు పేరున స్వాగతతోరణాలు అలంకరించబడినవి. వీధులకు ట్యూబ్‌లైట్లు అమర్చబడినవి. రంగు రంగు కాగిత తోరణాలు కట్టబడినవి. గ్రామస్తులు శుభ్రంగా తలలు దువ్వుకొని, మడతనలగనిబొక్కాలు తొడుక్కొని, పై పంచలుపేనుకొని తయారయ్యారు – ఒక్క బత్తెన సుబ్బరామరెడ్డిగారుతప్ప! ఈ శోభ సంతాపాదిన టంగుటూరు లక్ష్మీసరసా రెడ్డిగారన్నారు– పోట్లపూడి జీవితంలో యిలాంటి సంరంభంలేదని. నిజమే. ఒక నాడు రాజకీయంగా, సాంస్కృతికంగా, సాహిత్యపరంగా వేదీవ్యమానంగా వెలిగి, కాంతిని విరజిమ్మినగ్రామం పోట్లపూడి. పౌణకావారికుటుంబం చితికిపోయిన అనంతరం గ్రామం చైతన్యరహితమైంది. ఆ స్వర్ణయుగాన్ని చూడని మావోంట్లకు, యిదే గొప్పసంబటనగదా!

4 తేది కార్యక్రమానికివచ్చిన నాయకులకు పొట్లతో, బాణసంచా కాల్పులతో స్వాగతమివ్వబడింది. నెల్లూరు చవైరాబోట్లనుండి అహూతులు అధికసంఖ్యాకులుగానే వచ్చారు. కార్లే ఇరవై మువ్వయిరిపైగా వచ్చాయంటే ఆ ఆకర్షణను మీరుహించుకోవచ్చు. బుచ్చి, కావలి, పొదలకూరు సమితిఅధ్యక్షులుకూడా విచ్చేశారు. పిరుదరిని ఇందుకూరుపేట వి. డి. ఓ. శ్రీ ఎం యానాది వేదికమీదకు ఆహ్వానించారు. సర్పంచ్ శ్రీ టంగుటూరు వెంకటకృష్ణారెడ్డి వేదికమీద నాయకులందరినీ సంపెంగమాలలతో సత్కరించారు. శ్రీ మారంరెడ్డి రమణారెడ్డి సన్మానపత్రాన్ని చదివారు. శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారిని మండల ప్రజానాయకుడుగా, నవనీత కోమలహృదయుడుగా పేర్కొన్నారు. శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారిని నల్లపరెడ్డి వంశాగ్రణిగా, మాన్యవర్యుడుగా సంబోధించారు. శ్రీ ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డిగారిని యువ నాయకోత్తముడుగా, సహృదయ ధురీణుడుగా పిలిచారు. గ్రామానికి మంచినీటి కుళాయిలపథకము, పంచాయతీకి కార్యాలయ భవనము, వశు ప్రథమదికిత్సా కేంద్రము కావాలని అందరికీకలిపి విజ్ఞప్తి చేసారు.

శ్రీ యుతులు హరిశ్చంద్రారెడ్డి, నల మోలు గోపాలకృష్ణయ్య, గునుపాటి సుబ్బరామరెడ్డి, రైతు–కూలి నాయకుడు లేబూరు చంద్రారెడ్డి, చంద్రశేఖరరెడ్డి, తిరుమూరు మూరు కృష్ణారెడ్డి, భక్తవత్సలరెడ్డి, అనం వెంకటరెడ్డిగారలు వుపన్యాసాలు చేశారు. హరిశ్చంద్రారెడ్డిగారు గ్రామస్తులకోర్కెలకు మంజూరు వాగ్దానంచేసారు. గోపాలకృష్ణయ్య పోట్లపూడి గత కీర్తిని నంస్మరించారు. సుబ్బరామరెడ్డిగారు, ఒక మిత్రు

—కొరవ 11-వ పేజీలో

విద్యుచ్ఛక్తి, సోపానముల సౌకర్యం కల్పించబడిన కనిగిరికొండపైన వున్న పురాతనమైన మార్తాండ లింగేశ్వరాలయం.

ఒంగోలు వార్తలు

వాలుగేళ్లలో నందనవనం
కాగల ఏడుగుండ్లపాడు

వంతెన ప్రారంభోత్సవంలో ప్రశంసలు

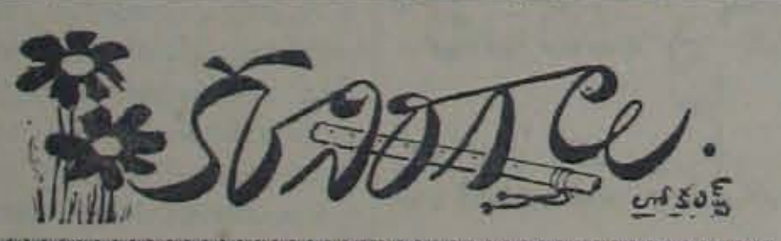
"క్రొత్త పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ అలా అన్న య్య వన్నెండు మాసాలలో వన్నెండు గ్రామాభివృద్ధివనులు చేశారు. పాత అధ్యక్షుడు వసూలు చేయలేక నాలుగు సంవత్సరాలనుండి నిల్చిపోయి వుండిన ఇండ్ల వన్నులను మార్చి 29 తేదిలోగా వసూలుజేసాడు. రాగల నాలుగేండ్లలో ఏడుగుండ్లపాడును నందనవనం జేయగలరనే సమ్మకం కల్గుతున్నది"అని, మద్దిపాడు సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ మోపర్తి వున్నయ్య ప్రశంసిస్తూ అన్నారు. ఏడుగుండ్లపాడు చెరువులలుగుకు రూ 8,200ల వ్యయంతో నిర్మింపబడిన వంతెనకు గత 30 తేది ప్రారంభోత్సవం జరుపుతూ, శ్రీ వున్నయ్య పైవిధంగా అన్నారు. ఇంత స్వల్పకాలంలో గ్రామస్తులకు అత్యంతోపయోగకరమైన ఈ వంతెనను నిర్మించిన అయ్యన్నగారి సేవానక్తిని మిక్కిలిగా కొనియాడారు.

ఈ ప్రారంభోత్సవానంతరం గ్రామసభ సమావేశం జరిగింది. అయ్యన్నగారు అధ్యక్షత వహించగా, సమితి ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ సుంకర వెంకారెడ్డి ప్రారంభించారు. శ్రీ మోపర్తి వున్నయ్యగారు మాట్లాడుతూ తన సమితిలోని 56 పంచాయతీలకు పార్టీరహితంగా గ్రాంటు మంజూరుచేయగలనని, ఎన్నికలకు, అభివృద్ధికార్యక్రమాలకు సంబంధంలేదని, అవిధంగా పంచాయతీలు అభివృద్ధిచెందినప్పుడే దేశాభివృద్ధి సాధ్యమనిఅన్నారు.

ఒంగోలు న్యాయవాది శ్రీ దిమ్మిరి నరసింహారావు ప్రసంగిస్తూ, శ్రీ అయ్యన్న గారు స్వర్గీయురాలైన తన భార్యపేరుతో గ్రామంలో వొకహైస్కూలును నెలకొల్పి ఆమెపేరును చిరస్థాయిగావించవలసిందిగా సూచించారు. వల్లూమల్లి సర్పంచ్ శ్రీ రామసాని సేతురామయ్య వి. వీ., వి. డి. ఓ. శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు, పంచాయతీ విస్తరణాధికారి శ్రీ జి. కామేశ్వరరావు వుపన్యసించారు. తాలూకా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ దింతా రామచంద్రారెడ్డి ముచ్చటిస్తూ అలా అన్నయ్యను పంచాయతీ అధ్యక్షుణ్ణిజేసిన హరిజనులను ముఖ్యంగా అభినందించారు.

గీతాంజలి నాట్యమండలి చిరంజీవులు

—కొరవ 8 వ పేజీలో

నెల్లూరు ఉగాది గోష్ఠిలో సంస్కృతి
భాషా భాషుల భేషజాలు

దాలో భయంకర్లుతున్నది, నెల్లూరు సంస్కృత భాషాప్రియులు మొన్న వుగాది నాడుచేసిన సంబరం చూస్తుంటే. ముందు మన దక్షిణాదిలో అధికారభాషా విషయమై యెన్నో అల్లర్లు, చానాభీభత్సం జరిగి యివ్వాళ వద్దుమణిగి సద్దుబాటై వుంటే యీ సమయం చూసుకొని మన నెల్లూరు సంస్కృతభాషా భావుకులమని వీళ్ళ వుద్యమంగా బయలుదేరి దేవభాష అయిన సంస్కృతభాషనే రాజభాషచేయాలనే నినాదాన్ని చేబట్టి లేవ్మింపుకొని ప్రజాయింపు చర్యలకు దిగబడడా అనే భయ వంచేపోలు నన్ను పీడిస్తున్నాయి.

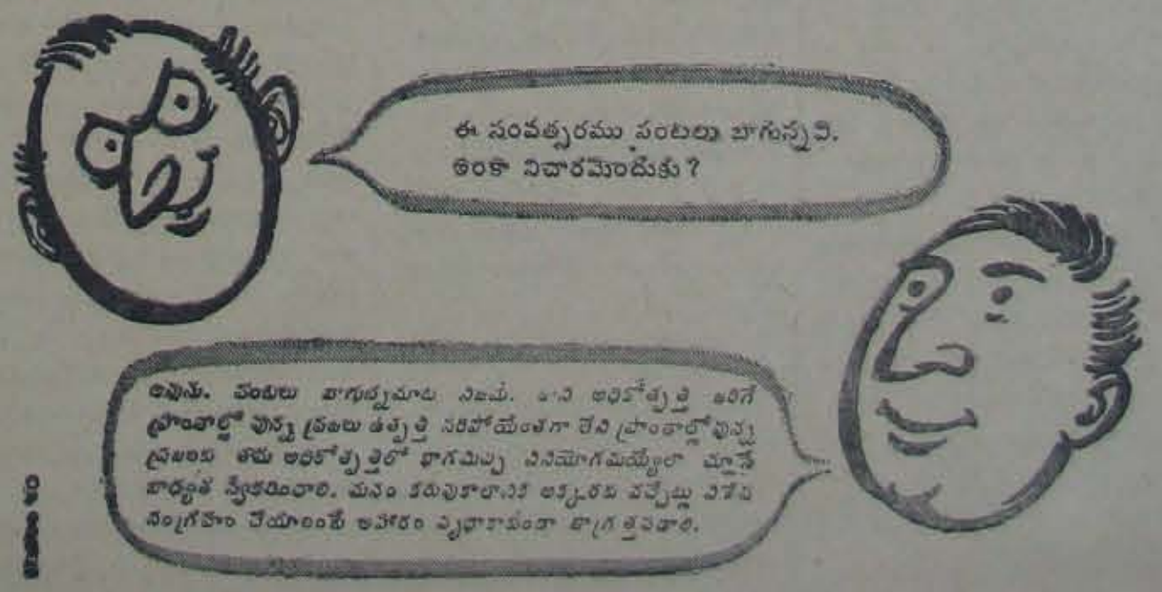
"నువ్వు వూరకే భయపడిపోతున్నావు. అవలు విషయమేమిటో చెప్పవుర్ద" అని మీరు నన్ను నిగ్గతీసితప్పకుండగుతారని వాకుతెల్సు. అందుకే అనలక్కుడ జరిగిన విషయమేమిటో మీరు చెప్పేస్తున్నాను.

ఉగాది శుభదినంవాడు విద్వద్గోష్ఠి వొకటి వుంటుందని అడ్వకేట్ శ్రీ మద్దాలి మల్లిఖార్జునరావుగారు వొక ఆహ్వానపత్రం పంపారు. ఆహ్వానపత్రంమాత్రం తెలుగులో ముద్రింపబడివుంది. ఈ విద్వత్ యుగంలో విద్వత్ అనేది నప్పగిర్లి పోతున్నదని వొవ్వుకోవల్సివున్నా విద్వత్ గలిగినవారు గోష్ఠి నల్పతున్నారంటే వాలో కుతూహలంతోపాటు ఆనందం కల్గింది. నాలో 'విద్వత్' అనేది అంతగా లేకపోయినా విద్వద్వర్యేణ్యులంటే వారు అపరిమితమైన గౌరవం వుందిగనుకయి వుగాదినాడు అపూర్వమైన కార్యక్రమాన్ని యేర్పాటుచేసిన శ్రీ మల్లిఖార్జునరావుగారిని మనసులో అభినందించుకొంటూ ఆ విద్వద్గోష్ఠిలోవెళ్లి కూర్చున్నాను భయభక్తులతో.

గోష్ఠి జరుగుతున్నగదిలో ప్రవేశించగానే గుప్పున సువాసనలు చుట్టుముట్టాయి. సాంబ్రాణికడ్డిల సుగంధపరిమళాలు నాలో యేదో నిద్రాణమైవున్న విద్వత్వాతావరణాన్ని రేపాయి. వచ్చిన అహూతులందరికీ పల, పుష్ప, వస్త్రాదులను శ్రీ మల్లిఖార్జునరావుగారు న్యాయంగా నమర్పిస్తుంటే విద్వత్తువల్ల వారి భక్తిప్రపత్తులను, కార్యక్రమ నిర్వహణవల్ల వారి చిత్తశుద్ధిని చూసి వులకిపడ్డయ్యాను. విద్వాంసులంతా కాదులుతీరి కూర్చున్నారు.

అధ్యక్షులవారు సంస్కృతభాషలో ప్రవచ్యానం సాగిస్తూవున్నారు-నేను నభాభవనంలోకి వెళ్లేనరికి, నభలో గుసగుసలు

—కొరవ 12-వ పేజీలో

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

డాక్టరు గోపాలరెడ్డి

డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు నిన్న వార్ధేరునుండి వచ్చి, ఉరోజ వుదయం ఉదయగిరి, ఆత్మకూరు తాలూకాల పర్యటనకు బయలుదేరిపోయారు. వారు తిరుగా 12 తేది రాత్రి పదరజా ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో ఢిల్లీకి పోతారు.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారితో శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి, శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి గారలుకూడా పోయారు.

పర్యటన కార్యక్రమం—

9 తేది: మర్రిపాడు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్ర భవన ప్రవేశోత్సవం; తిక్కవరం—పల్లవోలు, కామిరెడ్డిపాడు (భోజనం), దుంపలూరు, పడమటినాయుడుపల్లె, కాటంసింగసముద్రం, రాత్రి మకాం కలిగిరి.

10 తేది: బిజ్జంపల్లె, వీపెలగుంట, నందిపాడు, పావంపల్లి, ఉదయగిరి (భోజనం), పోమలరేగడ, మర్రిపాడు, వింజమూరు, సాయంకాలం రేపూరు విద్యుత్ప్రారోత్సవం, రాత్రి మకాం ఆత్మకూరు.

11 తేది: ఆత్మకూరు జీపర్లసర, నారంపేట పాఠశాల భవన శంకుస్థాపన, కోలగట్ల (భోజనం), సంగం, శ్రీకొలను, కావలి ఎడవల్లి, రాత్రి నెల్లూరు.

12 తేది: ఉదయం పరిగొండ, సాయంకాలం నెల్లూరులో యువభారతి సమావేశం. రాత్రి ఢిల్లీ ప్రయాణం.

కవిత్రయ జయంతులు

ఈ నెల 17, 18 తేదీల్లో నెల్లూరు వర్ధమానసమాజంవారు కవిత్రయ జయంతులు జరుపుతున్నారు. ఈ సంవత్సరం శ్రీయుతులు బోయి భీమన్న, చిలుకూరు పాపయ్యశాస్త్రి, శ్రీమతి నేలనూతల పార్వతీకృష్ణమూర్తిగారలను శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు సన్మానిస్తారు.

17 తేది సాయంత్రం టౌనుహాల్లో శ్రీ వి. రామరాజు అధ్యక్షతన జరిగే నన్నయ జయంతిలో శ్రీమతి నేలనూతల పార్వతమ్మగారికీ; 18 వుదయం శ్రీ పినుపాటి విశ్వేశ్వరశాస్త్రిగారి అధ్యక్షతన జరిగే ఎర్రాప్రెగ్గడ జయంతిలో శ్రీ బోయి భీమన్నగారికీ; సాయంత్రం శ్రీమతి బి. పద్మావతమ్మ అధ్యక్షతన జరిగే తిక్కన జయంతిలో చిలుకూరు పాపయ్యశాస్త్రికి సన్మానం జరుగుతుంది. సాహిత్యప్రియులు రావల్సిందిగా కార్యదర్శి శ్రీ పి. వి. రమణారెడ్డిగారి ఆహ్వానం.

పాలిటెక్నిక్

నెల్లూరు పాలిటెక్నిక్ ఐదవ వార్షికోత్సవం, జి. వ. అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగింది. ఉత్సాహవంతులైన ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ సి. బి. గుప్త ఆహూతులకు స్వాగతమిస్తూ, రేపు జూలైనుండి పాలిటెక్నిక్‌కు అనుబంధంగా ఒక జూనియర్ టెక్నికల్‌స్కూలు ప్రారంభించబడగలదని చెప్పారు. రాగల పదేళ్ళలో సంస్థఅభివృద్ధికి ఒక బృహత్ పథకం తయారుచేయబడిందని; దీనికి 82 లక్షల రూపాయలు పెట్టుబడిఖర్చు, ఏటా 10 లక్షల రూపాయల నిర్వహణఖర్చు కాగలదని వెల్లడించారు.

పి. డబ్ల్యు. డి. సూపరింటిండింగు ఇంజనీరు శ్రీ సి. జగన్మోహనరావుగారు ప్రసంగిస్తూ, సాంకేతిక విద్యాలయాల్లో ఇంగ్లీషే బోధనాభాషగా వుండాలని వుద్ఘాటించారు. కాయకష్టం గౌరవాన్ని విదేశీ ఇంజనీర్లను చూచైనా విద్యార్థులు గుర్తించాలన్నారు. శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు, హిందీ వ్యతిరేక అల్లర్లలో ప్రశాంతంగావుండిన పాలిటెక్నిక్ విద్యార్థులను అభినందించారు.

ఇంజనీరింగ్ విద్యార్థిసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ కె. పుల్లారెడ్డి, గేమ్స్ సెక్రటరీ శ్రీ టి. డి. పరంజ్యోతి నివేదికలు చదివారు. ప్రిన్సిపాల్ గుప్తగారి ప్రత్యేకాభిమాన కార్యక్రమాలైన సంగీత, నృత్య, నాటక ప్రదర్శనాలు చక్కగావుండినవి.

అధికోత్పత్తిలో నెల్లూరుకు బహుమతి!

రాష్ట్రంలోని "కేంద్ర ప్రాంతంలో" (అనగా నాలుగుజిల్లాలలో) వనమహోత్సవ సజీవ వృక్షసంపదలో మొదటిదిగా వచ్చిన నెల్లూరుజిల్లాకు రాష్ట్రప్రభుత్వం ఒక రజత కప్పును బహూకరించింది. 1962 వనమహోత్సవంబాపత్తు నెల్లూరు జిల్లాలో బ్రతికివున్నచెట్లు 5,49,949 అట!

1961–62 లో అంతకుముందు మూడు సంవత్సరాలకంటే 15 శాతం అధిక ధాన్యోత్పత్తిగావించినందుకు భారత ప్రభుత్వం రూ 15,000 లు నగదు బహుమతి నిచ్చింది. ఈ విధంగా దేశంలోని 298 జిల్లాలలో 83 జిల్లాలు బహుమతులు పొందాయట.

వృక్షసంపదాభివృద్ధి, అధిక ధాన్యోత్పత్తి వ్యవసాయశాఖవల్ల జరిగినా జరక్కపోయినా, జిల్లాకు ఈ ఘనత లభించినందుకు జిల్లా వ్యవసాయశాఖాధికారి శ్రీ కె. వెంకటచలంగారిని అభినందిద్దాం.

హోంగార్డులు

31 తేది నెల్లూరుకు విచ్చేసిన పోలీస్ ఇన్‌స్పెక్టరు జనరల్ శ్రీ ఎ. కె. కె. నంబియార్, డి. ఐ. జి. మల్హోత్రా, ఎస్. పి. శ్రీ కృష్ణమాచారిగారలతో కలసి, హోంగార్డుల విన్యాసాలను, వారి వివిధ కార్యకలాపాలను తిలకించి, వందనం స్వీకరించారు. ఈ హోంగార్డుల దళానికి న్యాయవాది శ్రీ సి. రామకృష్ణ నాయకత్వం వహించారు.

రెడ్‌క్రాస్‌సంఘం

జిల్లా రెడ్‌క్రాస్‌సంఘానికి కలెక్టరు శ్రీ శ్రావణకుమార్ అధ్యక్షుడుగ, శ్రీ ఎజా. బాలకృష్ణారెడ్డి ఉపాధ్యక్షుడుగ, శ్రీ ఆర్. సుబ్బరామరెడ్డి కార్యదర్శిగ, శ్రీ గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి ట్రెజరర్‌గా యెన్నుకోబడినారట. కార్యవర్గం షరా మామూలే అన్నట్లుగావుంది!

మద్రాసు రెడ్‌క్రాససంఘంవారు కీర్తిశేషులైన రక్తదాత ఎన్. వి. నరసింహారావుగారికి బహూకరించిన పతకాన్ని వారి బంధువులకుయిచ్చుటకు శ్రీ వేగూరు వెంకటప్పయ్యగారికి స్వాధీనంచేయబడింది.

ప్రకృతి చికిత్ససంఘం

నెల్లూరు పెద్దలు కొందరుచేరి ప్రకృతి చికిత్సాశ్రమసంఘం స్థాపించి, రిజిష్టరు చేశారు. ఈ సంఘానికి తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగ; మండి విశ్వనాథం, శాస్త్రులు సుబ్రహ్మణ్యంగారలు సంయుక్త కార్యదర్శులుగా; శ్రీ ఒ. వ్వేటి విశ్వనాథరావుగారు కోశాధికారిగ ఎన్నుకోబడినారు. ప్రకృతి చికిత్సాభిమానులు సంఘంలో సభ్యులుగాచేరి, నెల్లూరులో ప్రకృతి చికిత్సాశ్రమ ఏర్పాటుకు సహాయపడవలిసిందని; డాక్టరు కొండవల్లి బసవలింగంగారివల్ల ప్రకృతి చికిత్స సలహాలు పొందవచ్చునని కార్యదర్శి శ్రీ విశ్వనాథంగారు ప్రకటిస్తున్నారు.

రైల్వే సౌకర్యాలు

నెల్లూరు రైల్వేప్రయాణీకుల సంఘానికి ఆర్. ఎల్. రెడ్డి అధ్యక్షుడుగ, సి. రామకృష్ణ వుపాధ్యక్షుడుగ, పి. వి. సుబ్బారావుగారు కార్యదర్శిగ; మరొక 8 మంది సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడినారు.

రేణిగుంట–హైదరాబాదులమధ్య ఎక్స్‌ప్రెస్‌రైలు నడపాలని; రేణిగుంట – తిరుపతి రైలును బ్రాడ్‌గేజ్ చేయాలని; రాజకీయ ఒత్తిడులకు లొంగకుండా నెల్లూరు నార్తు–సౌత్ స్టేషన్లమధ్య రైల్వేలైనుకు యిరువైపులా గోడనిర్మించవలసిందని కోరుతూ తీర్మానాలు గావించబడినవి.

ప్రయాణీకుల సంఘంచేసిన ప్రైమూడు తీర్మానాలు చాలముఖ్యమైనవి; రైల్వేశాఖ తప్పకుండా ఆలోచించి, శ్రద్ధవహించవలసినవి. ఇతర ప్రజాసంఘాలు, ప్రజాప్రతినిధులుకూడా ఆందోళన చేస్తేతప్ప ఈ రోజుల్లో తీర్మానాలకు ఫలితం వుండదు.

వీరారెడ్డి సత్రం

మద్రాసులోని వాకాటి వీరారెడ్డి సత్రంలో రాతేజీల నిర్మాణానికి బుచ్చిరెడ్డిపాలెం, శ్రీమతి అత్తివల్లి సరస్వతమ్మగారు 6 వేలు; కోవూరు, శ్రీ పల్లంరెడ్డి బలరామరెడ్డిగారు 6 వేలు విరాళాలిచ్చారని; వీరి విరాళాలకు 6వేలు వంతున సత్రం నిధిని కలిపి, రాతేజీలు నిర్మింపబడుతాయని తెల్పుతూ; ఇతర దాతలుకూడా ముందుకు వచ్చి విరాళాలివ్వవలసిందిగా శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు కోరుచున్నారు.

సత్రం పేద,మధ్య తరగతి వారికంటే; ధనికులకే ఎక్కువగా వుపయోగ పడుచున్నదని; ఒక్కొక్కరు నెలల కాలాలు మకాం వేస్తున్నారని; ఒక్కొకరూములో ఎందరో వుంటున్నారని వినిపిస్తున్నది. అయితే సత్రం నిర్వహణకు క్రొత్తవారిని ఒకరిని పెట్టినతర్వాత మేలని తెలిసింది. సేవావకాశంవున్న పత్తి సుబ్బారావుపోటి వ్యక్తిని అచ్చటకు తీసుకపోయి పెట్టగలిగితే, సత్రం స్థాపన సార్థకం కాగలదేమో ననిపిస్తుంది. అన్ని విషయాలు లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు చూచుకోవాలన్నా కష్టమే గదా!

ఇంకొకరికి జామీను

ఫిబ్రవరి 15 తేది నెల్లూరు అల్లర్ల ముద్దాయిలలో ఒకడున్నూ, గుండుదెబ్బకు గురియైన హైస్కూలు విద్యార్థి పూసల వేణుగోపాల్‌కూడా, పరీక్షలకు హాజరయ్యే నిమిత్తం, జామీనుమీద విడుదలగావించబడినాడు.

క్షయాసుపత్రి

నెల్లూరు క్షయాసుపత్రి ఏప్రెల్ 1 తేది నుంచి అప్‌గ్రేడ్ చేయబడిందట. ఇటీవల జరిగిన పన్నెండవ వార్షికోత్సవానికివచ్చిన కేంద్ర రాష్ట్ర ఆరోగ్యమంత్రులు, పున్నతాధికార్లు ఆస్పత్రి అభివృద్ధిని, డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డిగారి శ్రద్ధాసక్తులను కండ్లారా చూడడం, ఈ అభివృద్ధికి దోహదమిచ్చి వుండవచ్చు.

అస్పత్రివరకువచ్చి చికిత్సపొందే శక్తిలేని పేద రోగులు అసంఖ్యాకంగా వుంటున్నారు. అలాంటివారికి వారి గ్రామాలలోనే వైద్యసౌకర్యం కల్గించే సంచార యూనిట్ ఒకటి వుండడం అవసరం. రోగుల సర్వేజరగడంకూడా అవసరం. ఈ 'అప్‌గ్రేడ్' వీటికి వుపకరిస్తే సంతోషిస్తాము.

చక్కెర కోటా

శ్రీరామనవమి సందర్భంలో ఈనెలలో కార్డుకు చక్కెరకోటా 4 కిలోలకు పెంచారు శ్రీ జగదీశ్‌గారు. అంటే ఒక కిలో అదనమన్నమాట.

రామకోటయ్య ఫిర్యాదు

మునిసిపల్ వాటర్‌టాంకు కంట్రాక్టర్లకు సేవచేయడం ఏమి న్యాయమని శ్రీ పపుదూరు రామకోటయ్యగారు ప్రశ్నిస్తున్నారు. ఇదేమిటో కమీషనర్‌గారు వివరించగలరని ఆశిస్తాము.

ఈశ్వరలాల్ జీ

సబర్మతి గాంధీ ఆశ్రమ విద్యాలయ ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ ఈశ్వరలాల్‌జీ, రాష్ట్ర హరిజనసేవా సంఘ కార్యదర్శి శ్రీ దూటుకూరు నరసింహారావుగారితో కలసి గత 28 తేది నెల్లూరు వచ్చారు. శ్రీమతి అల్లాడి అన్నపూర్ణమ్మ, ఏనుగ పట్టాభిరామరెడ్డి, వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, మునిసిపల్ కమీషనరు జి. నరసింహస్వామి, పి. రామమూర్తి గారలతోకలసి భంగి కాలనీలను, నైట్ సాయిల్ డిపోలను, మునిసిపల్ వర్కర్ల వసతిగృహను, వారి పరిస్థితిని పరిశీలించి, కమీషనరుతో చర్చించారు. హరిజన బాలికల హాస్టలులో శ్రీమతి అన్నపూర్ణమ్మ అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో శ్రీ ఈశ్వరలాల్‌జీ వుపన్యసిస్తూ, జర్మనీ వగైరా విదేశాలలో, బొంబాయిలాంటి దేశంలోని యితర పట్టణాలలో మునిసిపల్ కార్మికుల పరిస్థితులనుగూర్చి వివరించారట.

రక్తదానం

శ్రీ పెళ్లకూరు గోపీకృష్ణ మద్రాసులో 7 తేది 25 వ పర్యాయం రక్తదానం చేశారట.

గోపీకృష్ణగారి సేవాత్యాగాభినివేశాన్ని ప్రశంసిస్తూ; ఆరోగ్యాన్నికూడా శ్రద్ధగా చూసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

విందులు

పీలేరు సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరుగా బదలీయైన నెల్లూరు సెంట్రల్ సి. ఐ. డి ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ వేణుగోపాలరెడ్డిగారి వీడ్కోలార్థం 5 తేది పోలు బాబూరావుగారి విందు; 8 తేది రాత్రి శ్రీ గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి భోజనపువిందు చేసారు.

గూడూరువార్తలు

గూడూరు హత్యానేరంలో ముద్దాయికి మరణ దండన

నెల్లూరుజిల్లా సెషన్సుజడ్జి తీర్పు

28–11–64 తేది సాయంత్రం గూడూరు అడవిలో ఏ. షణ్ముఖం అను మద్రాసీయుణ్ణి హత్యజేసాడని; గూడూరు పింగాణీఫ్యాక్టరీ వుద్యోగి ఆర్. గోవిందస్వామిపై మోపబడిన నేరాన్ని జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ ఎం. రామచంద్రరాజుగారు విచారించి, ముద్దాయికి మరణదండన విధిస్తూ ఈరోజు (9 తేది) తీర్పు జెప్పారు.

గోవిందస్వామి షణ్ముఖంభార్యను తీసుకొచ్చి గూడూరులో కాపురంపెట్టడం; షణ్ముఖం తన భార్యను తీసుకొనిపోవుటకురాగా; అతనిని గోవిందస్వామి నయవంచనతో అడవికి తీసుకపోయి హత్యచేయడం; హత్య జరిగిన ఐదారురోజుల వరకు శవం అచ్చటే పడివుండడం; 'జమీన్‌రైతు' గూడూరువిలేఖరి ఆ వృత్తాంతాన్ని పంపడం, అది ప్రకటింపబడడం; దానిపై పోలీస్ దర్యాప్తుప్రారంభించి, హంతకుని ఆచూకీతీసి కేసుపెట్టడం పాఠకులకు తెలిసిందే. కేసు రిజిష్టరు అయినతర్వాత గూడూరు పోలీస్ ధాలశ్రద్ధగా, నేర్పుగా, సమర్థవంతంగా పనిజేసింది. అందుకు వారు అభినందనీయులు.

ఈ కేసులో ప్రాసిక్యూషన్‌కు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు శ్రీ సి. శ్రీనివాసులు; ముద్దాయిపక్షంగా శ్రీ పి. సి. రెడ్డి వాదించారు.

జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ రామచంద్రరాజుగారు నెల్లూరుకు వచ్చినతర్వాత మరణదండన విధించడం యిదే ప్రథమం.

సిద్దారెడ్డి శేషమ్మమృతి

శాసనమండలి సభ్యులు, ప్రముఖ మైకాగని యజమాని శ్రీ సిద్దారెడ్డి వెంకటకృష్ణారెడ్డి తల్లి శ్రీమతి శేషమ్మ తమ 59 వ యేట యీనెల 7 తేది వుదయం మద్రాసులో కాలధర్మం చెందారు. ఆమె భౌతికకాయం గూడూరుకు కొనిరాబడి అశేష బంధుమిత్రులమధ్య దహనక్రియలు జరుపబడినాయి. మాతృవియోగంపొందిన శ్రీ ఎస్. వి. కె. గారికి మా గాఢ సానుభూతి.

వర్తకుల సంఘం

గూడూరులోని బియ్యం రీటైల్‌వ్యాపారస్తులు కీ. శే. గుంపెర్ల సుబ్బరాయులుగారి కళ్యాణకూటంలో శ్రీ పుప్పాల సీతారామయ్య అధ్యక్షతన సమావేశమై "గూడూరు మర్చెంట్స్ అసోసియేషన్"ను స్థాపించుకొన్నారు.

ధాన్యండీలర్లు నెదుర్కొంటున్న సమస్యలనుగూర్చి సారవంతమైనచర్చలే జరిగాయి. ప్రతి డీలరు ప్రతిదపాకూడా వాళ్ళొక్కటన్ను అక్కళ్ళబియ్యం తీసుకొని అమ్మాలని, మూడురోజుల్లోగా తీసుకొనక పోయినట్లయితే లైసెన్సులు రద్దు చేయబడుతాయని, డి. యస్. వో. గారిచ్చిన నోటీసు విషయమై చర్చించి, వారితో సంప్రతింపులు జరిపేందుకు ప్రతినిధివర్గం ఎన్నుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నారు. మిల్లు చేయబడే ధాన్యంలో తొంభైశాతం ప్రభుత్వానికివ్వాలని చెబుతూ రీటైల్‌డీలర్లకు మొలగొలుకులబియ్యం హోల్‌సేల్‌డీలర్లు యివ్వడానికి నిరాకరిస్తున్నందువల్ల బజారులో మొలగొలుకులబియ్యం దొరకడం లేదనీ, ప్రభుత్వం జోక్యంచేసుకొని డీలర్లకు మొలగొలుకులబియ్యం అందేఏర్పాట్లు చేయాలని తీర్మానించారు. నూతనకార్యవర్గంకూడా యెన్నికైంది. అధ్యక్షులు: పేరెటి వెంకటరమణయ్య; ఉపాధ్యక్షులు: పి. పి. నరసింహం; కార్యదర్శి: కలగట్ల దశరథరామయ్య; సహాయ కార్యదర్శి: పురిణి సుబ్రహ్మణ్యంగారలు, మరి పదిమందితోకూడిన కార్యవర్గంకూడా యెన్నికైంది. ప్రారంభంలో గుంపెర్ల సుబ్బరాయులు మరణానికి సంతాపం ప్రకటించారు.

వడ్లకుప్పల దహనాలు— ఫైరింజన్‌లేనిలోటు

6 తేది మధ్యాహ్నం గూడూరుకు తూర్పున కొత్తరోడ్డు సమీపంలో 'దివిమాను దిబ్బ' దగ్గర వనమోపులతోవున్న కుప్పలలో దాదాపు 10 పుట్ల వడ్లు, 5వేల మోపుల గడ్డి పూర్తిగా కాలిపోయాయి. 10వేల రూపాయలకుపైగా నష్టం. ఈ కరువురోజుల్లో యెవరు తిన్నట్లు?

2 తేది సాయంత్రం సుందరమహల్ దగ్గర పాక యిల్లు అగ్నికి ఆహుతైంది. గతనెల ఆఖర్లో గూడూరు గమళ్లపాలెంలో అగ్ని ప్రమాదం యేర్పడినప్పుడు గూడూరు అగ్నిమాపక యంత్రం గతనెల రోజులుగా రిపేర్లలోవుందని, నెల్లూరునుండి అగ్నిమాపక యంత్రం వచ్చేలోగా జరిగిపోవల్సిన నష్టమేదో జరిగిపోయిందని మా పాఠకులకు విదితమే. అది జరిగింతర్వాతైనా యీ రిపేర్ల కర్మకాండను త్వరితంచేసినట్లులేదు. ఈ కాలిపోయే మొండిట్రక్కో గూడూరు ఫైర్ యింజను ఆఫీసులో ఫైర్ యింజనును మూలపెట్టడంఘోరంగావుంది. వానాకాలంలోగా ఈ ఫైర్ యింజనుకు మళ్ళీమోక్షంలేదా? ఇంకెక్కడనుండైనా ఒక ఇంజనును తెప్పించండి; లేకుంటే ప్రజలు విపరీతంగా నష్టపడిపోతారు.

— మా. వి.

నెల్లూరు జర్నలిస్టుల సభ

నెల్లూరు జర్నలిస్టులసంఘం సమావేశం శాంతిహోటల్ మిద్దెమీద 7 తేది సాయంత్రము 6 గంటలమీదట జరుగనుంది, 'పలానా' విషయం చర్చింపబడుతుంది గనుక సభ్యులంతా హాజరుకావల్సింది అని అధ్యాపకవర్గంవచ్చింది. 7 తేది సాయంత్రము రానేవచ్చింది. సభ్యుల్లో ముప్పాతికముప్పినందాక హాజరయ్యారు. కాని, సమావేశమంటూ కాకుండానే విడిపోవల్సి వచ్చిందిగనుక ఆ పలానావిషయం యేమిటో ఎవ్వరికీ మచిక్కడ అవసరంలేదు. సమావేశంజరిగినకొద్ది, సభ్యులువెలిబుచ్చిన 'లా పాయింట్లు'చూస్తే మొత్తానికి నెల్లూరు జర్నలిస్టులు సామాన్యులుకాదనేవిషయం బోధపడ్తుంది.

జర్నలిస్టుల సంఘం కాన్‌స్టిట్యూషన్, అంటే నిబంధనావళిప్రకారం ఈ సమావేశం జరగడానికిలేదంటూ 'పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు' లేవదీశాడాక యువసభ్యుడు. "ఓయబ్బో, కాన్‌స్టిట్యూషన్‌వేంది– నిమిషాలమీద, గంటలమీద సమావేశమై చర్చలు జరిపుకొన్నమట్టాలు మన జర్నలిస్టులసంఘ 'చరిత్ర'లో బోలెడున్నాయిగదా! అట్లాంటిది సభ్యులు హెచ్చునంఖ్యలోనే హాజరై, మొదటికార్యక్రమమైన టిఫిన్, కాఫీ సేవించినమీదట సమావేశం జరగరాదనడమేమిటి?" అని ఇంకో సభ్యుడు డబుల్‌పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు లేవదీశాడు. దీంతో సభలో ఈలలూ, చప్పట్లు, వకిలింపులు చెలరేగాయి. పార్లమెంటులో అప్పుడప్పుడూ వినబడే అగం యిర్కడకూడా వినబడింది.

ఎట్టయిచేనేం, అసలు సమావేశం జరగాల్నా లేదా అనేవిషయంపై ఓటింగ్ తీసుకోవాల్సిందేఅన్నారు. కడకు ఓటింగ్ తీసుకోవడంవరకువచ్చింది. సభ జరగాలని 7 ఓట్లు, సభ జరగబాడదని 7 ఓట్లు; తాత్కాలిక ప్రెసిడెంటు తాత్కాలిక కాస్టింగ్‌ఓటు సభ జరగకూడదనేవారికి పడడంతో సభ జరగకుండానే, ఆ పలానా విషయం చర్చించబడకుండానే అందరూ పిలపిలమనిపోయారు. ఇదీనంగతి.

ఈ తతంగాన్ని తిలకించినమీదట ప్రఖ్యాత జర్నలిస్టు టి. కే. ఛానా నుబ్బారావుగారి వాక్యాలు స్మరణకొచ్చాయి. ముందు ఆయన ఆంగ్లవాక్యాలను యదాతథంగానేయిచ్చి తర్వాత ఆంధ్రానువాదం యిస్తాను–

"In the legislatures it is the strength of a party that counts, the number of heads that a leader is able to muster at voting time, and not the contents inside the heads or the power and relavancy of the arguments put forth and the reasonableness of the positions taken..... But in journalism, unlike in politics, the source of power resides, not in quantitative backing, but in quality of ideas and in the logic and persuasiveness of their presentation. Journalists and critics and other teachers of the community who seems to plough lonely furrows are not quite the lost souls that they are ordinarily taken to be. The power and range of the printed or otherwise publicized word are intangible but immeasurable. There is no time limit circumscribing their validity."

(నాకుచేతనైనంతవరకు దీని అంధ్రీకరణం యీవిధంగా చేస్తాను: "శాసనసభల్లో పార్టీ సంఖ్యే ప్రధానం. ఓటింగ్ సమయంలో నాయకునికి అనుకూలంగా తలలాపే వారినంఖ్యే ప్రధానం; ఆతలల్లో విమున్నా లేకపోయినా, ఆ నాయకుని ప్రతిపాదనల్లో శక్తిగాని, ఔచిత్యంగాని, హేతుబద్ధమైన వాదనావిధానంగాని వున్నా లేకున్నా అదొక లెక్కలోకిరాదు. కాని జర్నలిజం సంగతివేరు, రాజకీయాల్లో మాదిరికాదు. ఇందులో శక్తిప్రాపక సంఖ్యాత్మకమైన పరిమాణబలాన్ని అనుసరించివుండదు; భావనలయొక్క గుణాత్మకమైన ప్రామాణికబలం, భావప్రతిపాదనలోని తార్కిక, నమ్మోహనబలాన్ని అనుసరించివుంటుంది. జర్నలిస్టులు, విమర్శకులు, యింకా యితర సామాజిక ప్రబోధకులు ఏకాకిగా వాగలిబాట్లు దున్నుతున్నట్లు కనుపించినా, అందరూ భావించేమాదిరిగా ఎకాంతంగా విన్నాణగర్భంలో కలిసిపోయేవారుకాదు. ముద్రణపొందినపదం ప్రభావం, వరిధి; ఇంకా యితరవిధంగా ప్రచారంపొందిన పదంయొక్కశక్తి, పరిధి అన్నవ్యవహారాలు అజేయమైంది, అంతులేనిది. దాని సాధికారానికి కాలపరిమితిలేదు.")

వ్యవస్థీయ భాసావాదు దీన్ని యే సందర్భంలో యే రాజకీయ నాయకుల్ని, యే జర్నలిస్టుల్ని దృష్టిలోవుంచుకొని వాక్యద్వారోకాని, జర్నలిస్టుల మూలస్వత్వాలను గురించి అప్రతిహతమైన భావాన్ని వ్యక్తీకరించారు. నాకెందుకో యీమాటలు చటుక్కున స్ఫురించాయి మొన్నటి సమావేశం తతంగం చూసినతర్వాత.

ఫిలింఫానుల సంఘం

ఈ ఫానులేమిటిని అశ్చర్యపడుతున్నారా? ఫిలింఫానులంటే ఫిలింప్రేమికులని అర్థం. ఫిలింఫాన్సు సంఘమని వొకటి స్థాపించడం జరిగిపోయింది మన నెల్లూర్లోకూడా. చెబితేగాని శ్రీ తుర్లపాటి కుటుంబరావు రావడం, మొన్న ఆదివారం దీనికి ఫండాఫీసులో ప్రారంభోత్సవం చేయడం, వి. ఇ. వో. శ్రీ స్వామిదాస్ యీ సభకు అధ్యక్షించడం జరిగిపోయింది. ఎన్నికల రభసలేకుండా యీ ఫిలింఫాన్సు సంఘానికి యీ క్రిందివారిని నామినేట్ చేసుకొన్నారు. అధ్యక్షులు: శ్రీ దివుకుల లక్ష్మణశాస్త్రి; ఉపాధ్యక్షులు: శ్రీ చేజర్ల వెంచురెడ్డి, శ్రీమతి రేదాల దమయంతిదేవి; కార్యదర్శి: శ్రీ ఆదర్ మొహిద్దీన్; సహాయ కార్యదర్శులు: ఎం. మారుతీరావు, వి. ఎ. పద్మనాభరావు; కోశాధికారి: శ్రీ జి. దశరథరామయ్య; వీరుకాక కార్యవర్గంలో యింకా కొందరు లాయర్లు, యాక్టర్లుకూడా నామినేట్ చేసుకోబడినారు. అంతా బాగానేవుంది యింతకూ యీ సంఘం చేసేదేమిటో నాకుమాత్రం బోధపడలేదు. బహుశా ముందుముందుకాని బోధపడదేమొలేండి!

ఉగాది విద్వద్గోష్ఠి

ఉగాది పర్వదినంనాడు అడ్వొకేటు శ్రీ వుద్దాలి మల్లికార్జునరావుగారింట్లో సంప్రదాయబద్ధంగా జరిగిన విద్వద్గోష్ఠికి శ్రీ న్యాయంపాకుల వెంకటరమణశర్మగారు అధ్యక్షించగా పుష్పగిరి వెంకటకృష్ణశర్మ, ఉడాలి సుబ్బరామశాస్త్రి, దిలీపాటి శ్రీనివాసాచార్యులు, కె. ఎస్. రామానుజాచార్యులు, నే. కృష్ణమాచార్యులు, విశ్వనాథశ్రౌతులు, మోవర్ల రామకృష్ణయ్య ప్రభృత పండితులు సంస్కృతాంధ్రాలలో పలువిషయాలపై వుపన్యసించారు. మరుపూరు కోదండరామిరెడ్డిగారు వందనసమర్పణచేశారు. మేఘగంభీర స్వరధారులు శ్రీ ఆకిరి మల్లికార్జునశర్మ విద్వాన్ వేదాలు తనసహజ సాంప్రదాయధోరణిలో వదివారు. ఈ గోష్ఠికి ఆతిథ్యమిచ్చి పండితులనందరినీ రావించిన మల్లికార్జునరావుగారి పండిత సన్మానసమర్పణ ప్రశంసనీయమైంది.

ఆహార పరిస్థితి

(మొదటిపేజీతరువాయి)

యమై చర్చలకిగి నాలుగువారాలు కావస్తున్నది. ఈవర్ష ఫలితంగా ప్రభుత్వం సామర్థ్యంపైన ప్రజలకు యేమైనా విశ్వాసము అదివరకు వుండివుంటే పూర్తిగా కోల్పోయిందని వేరే చెప్పనక్కరలేదు. ఆహారవస్తువుపై నమాదానమిస్తూ, హైదరాబాదులో ఆహారపదార్థాల వంపిణీకోసం శాశ్వతమైనయేర్పాట్ల విషయమై త్వరలో వొకనిర్ణయం తీసుకుంటామని ప్రకటించారు. ఈ నిర్ణయమేమైవుంటుందా అని నగరవాసులు నిరీక్షిస్తూవున్నారు.

ప్రభుత్వవైఖరిలో రేషనింగ్ వద్ధతికి అనుకూలంగా మార్పువస్తూన్నట్లు తెలుస్తున్నది.

ఇందుకుగల కారణాలు సుస్పష్టమే. కేవలం ధరలు నిర్ణయించి, వర్తకాన్ని స్వేచ్ఛగా వర్తకులకు ఇతర్లకు వదిలివేస్తే, చాలదని తేలిపోయింది. అటు రైతుకాని ఇటు వర్తకుడుకాని నిర్ణీతధరకు అమ్మడం లేదు, కొనడంలేదు. పైగా సునాయాసంగా అమ్మకం వున్నను, అదాయం వున్నను తప్పించుకొని డబ్బుచేసుకో చలమకున్న వారికి ఆహారధాన్యాలను ఒక ప్రాంతం నుంచి మరోప్రాంతానికి రవాణాచేసే విషయమై ప్రభుత్వం పెట్టిన ఆంక్షలు దైవికంగా లభించిన అవకాశంగా రనివించాయి.

స్థానిక రెవిన్యూ అధికార్లనో, పోలీసు చౌకీల్లోని వుద్యోగులనో తృప్తిపరస్తే, ఎంత ధాన్యాన్నైనా ఎక్కడికైనా తీసికెళ్లి వచ్చును. ఇలాంటి దొంగరవాణాలు నరిహద్దు జిల్లాలైన నిజామాబాదు, మహబూబ్‌నగర్, కర్నూలు, అనంతపురం, అదిలాబాదు, చిత్తూరు, నెల్లూర్లనుంది విరివిగా వియ్యం తరలించవచ్చు. వియ్యం కొరతవున్న మైసూరు, మహారాష్ట్ర వర్తకులు కోరినధరకు చెల్లిస్తున్నారు. అన్ని ఖర్చులు (లంచాలు) పోను కసినంరూ 10 లు బస్తాకు గిట్టుతున్నాయని చెబుతున్నారు. ఇందుమూలంగా కంట్రోలు ధరలకు రాష్ట్రరాజధానికి ధాన్యం రావడం మానేసింది. ఈ నగరంచుట్టూవున్న నిజామాబాదు, మహబూబ్‌నగర్, కరీంనగర్ జిల్లాలు తెలంగాణా అంతటికి ధాన్యాగారాలనే చెప్పవచ్చును. దురదృష్టవశాత్తు ఈ జిల్లాలన్నీ దాదాపు మన పొరుగురాష్ట్రాలకాసుకొనివున్నాయి. ధాన్యం సరిహద్దులు దాటిపోతున్నది కాని రాజధానికి రావడంలేదు. ఎంతో ఆర్భాటంచేసి ప్రకటించిన ప్రభుత్వ ఏర్పాట్లవల్ల ప్రతకుటుంబానికి రోజుకి రెండునుంచి నాలుగు కిలోలబియ్యం, నానా రకాలవి లభిస్తున్నాయి. అంటే ప్రతికుటుంబం ప్రతిరోజూ తమలో ఒకరిని, సంచియిచ్చి బియ్యం కొనడానికి పంపిందాలన్నమాట. అలా పిలులేనివారు, లేదా కాస్త మేలురకం బియ్యం నెలకొకసారి దొవ్వనతెప్పుకుందామనుకున్నవారు బ్లాకుమార్కెట్టులో కొనవలసిందే. ఈ బ్లాకుమార్కెట్టురేటు, కంట్రోలురేటుకు రూ. 10 నుంది రూ. 15 వరకు అధికంగా వుంటుందని బలరామరెడ్డిగారే అంగీకరించారు.

ఇలాంటిస్థితిలో, రేషనింగ్ వినా మరో మార్గంలేదు. డిశంబరి, మార్చిమాసాల్లోనే ఇలావుంటే ఆగస్టు–సెప్టెంబరుమాసాల్లో పరిస్థితి ఇంకా ఎలా వుంటుందో వూహించవచ్చును.

రేషనింగ్ వద్ధతిని ప్రవేశపెట్టడంలో ప్రభుత్వ విముఖతకు కారణాలు అందరికీ తెలిసినవే. చట్టంప్రకారం రేషనింగ్ అమలుచేయడమంటే ప్రతివ్యక్తికి రోజుకి యింత పరిమాణం ఆహారధాన్యాలు నిరంతరం సరఫరాచేయడానికి ప్రభుత్వం బాధ్యతవహిస్తుందన్నమాట. ఇలా చేయాలంటే దిగుమతులుచేయాలి. అవి వచ్చేలోపుగా నిరాటంకంగా సరఫరా జరుగుతూ వుండేటందుకు రైతులవద్దనుంది నిర్బంధంగా వారి వుత్పత్తిలో కొంతభాగాన్ని సేకరించాలి. దీనికంతా పెద్ద యంత్రాంగాన్ని నిర్మించాలి. ఉద్యోగుల్లో లంచగొండితనం ప్రబలుతుంది. రైతుల పైన వత్తిడికారణంగా వారికి కోపం, అసంతృప్తి వస్తూంది. 1951 మొదటి జనరల్ ఎన్నికల్లో ప్రభుత్వంపట్ల, కాంగ్రెసుపట్ల ప్రజలు ప్రదర్శించిన కోపోద్రేకాలు మళ్లీ ప్రస్ఫుటంకావచ్చు. ప్రభుత్వపుతాలూచన ఈవిధంగావుంది.

కాని ప్రభుత్వంపట్ల అసంతృప్తి ఏ విధంగానైనా తప్పనట్లే కనబడుతున్నది. ఇప్పటి అవకతవక పద్ధతివల్లకూడా అదే స్థితి యేర్పడుతున్నది. మరొక విశేషమేమిటంటే ప్రస్తుత పరిస్థితిలో, అనుశ్చితంగా వ్యాపారంచేసే వర్గాలు రంగంనుంది తప్పుకోవలసి వస్తున్నది. వారి స్థానాన్ని ఇతర్లు, కేవలం డబ్బులో– తమదో, ఇతర్లదో–జూదంచేసే వ్యక్తులు, శక్తులు రంగంలోకి దూకుతున్నారు. వీరికెలాంటి కట్టుబాట్లు, మర్యాదలులా ఉండవని వేరే చెప్పనక్కరలేదు.

గుడివాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O.S 159 of 62 E.P. 193 of 64

శ్రీ మల్లేశ్వరస్వామివారి పెండ్లి పెద్దగొన్నూరు —వాది.

బత్తుల శ్రీరాములు వగైరాలు—ప్రతివాదులు

ఈ నెంబరు డిక్రీఖాతా వగైరాలక్రిందను ప్రతివాదుల తాలూకు డిక్రీ షెడ్యూలు దాఖలా హామీ స్థిరాస్తి ప్రైకోర్టువారియెదుట 31-5-65 తేదిన వేలము జరుగనున్నది.

-: షెడ్యూలు :-

కృష్ణాజిల్లా ముదినేవల్లి సబ్ రిజిస్ట్రారు వారి యిలాకా పెద గొన్నూరు గ్రామంలోని (1) R. S. నెం. 246/1 ఎ 14-94 ట్టులో య 2-00 ట్టు భూమికి హద్దులు:- [తూ] వాదిగారికి హామీయిచ్చిన భూమి [ద] బత్తుల సూర్యనారాయణ భూమి [ప] యీ సర్వే నెంబరులోని ప్రతివాదులు తా॥ మిగతా భూమి [వు] చిట్టి పాపాయమ్మ భూమి సర్కారుపాట రూ. 2000/- లు మొ॥ 4000/ లు. (2) R.S.నె 240/2 రు య 0-25 ట్టు భూమికి హద్దులు:- [తూ-ద] బత్తుల నత్యనారాయణ భూమి [ప] బత్తుల వెంకటేశ్వరరావు భూమి [వు] పంటకాల్వ సర్కారుపాట రూ.250/- 750/- లనుండి

3. (ఎ) నె 362/4 రు య 0-03½ ట్టు
(బి) నె 362/6 రు య 0 06 ట్టు
(సి) నె 362/7 రు య 0-07 ట్టు
(డి) నె 362/8 రు య 0-40 ట్టు
(ఇ) నె 362/9 రు య 0-07 ట్టు
(ఎఫ్) నె 362/11రు య 0-03 ట్టు
(జి) R.S.నె 362/12రు య 0-08 ట్టు
(హెచ్) నె 362/13 రు య 0-09 ట్టు
(ఐ) నె 362/16 రు య 0-06 ట్టు
(జె) నె 171/7 రు య 0-14 ట్టు
(కె) నె 363/2 రు య 0-19 ట్టు
(ఎల్) నె 363/1 రు య 0-17 ట్టు
(యం) నె 363/3 రు య 0-09 ట్టు
(ఎన్) నె 363/4 రు య 0-08 ట్టు
(ఓ) నె 363/7 రు య 0-03 ట్టు
(పి) నె 363/18రు య 0-11 ట్టు

మొత్తం య 1-70 ట్టు హద్దులు: [తూ] వంటబోది [ద] వంటకాల్వ [వ] డి. అన్నపూర్ణమ్మ భూమి [పు] నూర్యనారాయణ భూమి సర్కారుపాట రూ. 1700 లు నుండి రూ. 5000 లు వరకు.

—కమ్మిలి లక్ష్మణరావు,
వాది అడ్వకేటు.

సీడలుతేలే గదులు
సీళ్లూరే రుచులు

ముద్రాసులో నెల్లూరివారి
అధునాతనమైన

హోటల్ ఆనంద్

67, నర్ ఉస్మాన్‌రోడ్డు,
(హంబళం బస్టాండు ఎదురుగా)
ముద్రాసు– 17.
ఫోన్ : 41586.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 18 of 1965

నలుబోలు రమణారెడ్డి —వాది.

ఎ. గణేశన్ —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరులోని వాదిపేరుకి ప్రతివాది 25-12-61 తేదిన వ్రాసియిచ్చియుండు ప్రోనోటు అసలు వడ్డీ రూ. 169 రాబట్టుకొనుటకుగాను వాది యీ దావాను తెచ్చియున్నాడుగాన ప్రతివాది అయినసీకు యేదైనా ఆజేపణలు యున్నయెడల 24-4-65 తేది పగలు 11 గంటలకు ప్రైకోర్టువారికి మనవిచేసుకోవలెను.

—గాలి చంద్రశేఖరరెడ్డి,
వాది అడ్వకేటు.

పెనుకొండ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O S. 8 of 64 E, P. 618 of 64

నారాయణమ్మగారి చౌడప్ప S/o చౌడప్ప బ్రహ్మేశ్వరంవల్లి h/o దేమకేతేవల్లి, హిందూపూర్ తాలూకా —వాది.

1. రామప్పగారి నారాయణప్ప, 2. దిబ్బో గంగప్ప, 3. దిబ్బో నారాయణప్ప alias దిన్నప్పయ్య S/o రామప్పగారి రామప్ప సా॥ గాజరాళ్లపల్లి h/o దేమకేతేవల్లి, హిందూపురం తాలూకా —ప్రతివాది.

ఫై నెంబరులో ప్రతివాదులు తాలూకు షెడ్యూలు అస్తి వాదియొక్క డిక్రీఖాకీకు గానుకోర్టువారిచే ప్రైకోర్టుయెదుట 1-6-65 తేది పగలు 11 గంటలనుండి యేలం పాడబడును.

-: షెడ్యూలు :-

అనంతపురం రి॥ డి॥ దేమకేతేవల్లి మజరా గాజరాళ్లవల్లిలో ప్రతివాద్దుబాబత్తు డొయింటు కుటుంబముసకు చేరిన యింటికి చెక్కుబందిః- [తూ] రామన్నగారి బయప్ప మిద్దె నాగిరెడ్డిగారి చిన్నచౌడన్న వూరియిల్లు [వు] చిన్నా రాయణప్ప వగైరాల మిద్దె ముందరబయలు - గడ్డివామి - దొడ్డి [ద] నేసే అక్కులప్ప - నేసే వెంగుటారు లక్ష్మక్క వూరియిండ్లు యీ చెక్కుబంది మధ్యగల [తూ-వ] 11½ గజాలు; [వు-ద] 13½ గజాలు విస్తీర్ణం ఫైన కట్టిన 28 అంకణాలు మిద్దెయిల్లు యింటిముందరి బయలు గెడ్డివామి - దొడ్డినవా.

—యస్. యం. రంగారెడ్డి,
వాది అడ్వకేటు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

Scs. No. 16 of 1965

చిన్ని వీరయ్య —వాది.

I. మహమ్మదుభాషా వగైరా–ప్రతివాదులు

ఈ నెంబరున వాది దావా ప్రాయినరీ నోటు తాలూకు అసలు పాయిదాలు రాబట్టుకొనుటకుగాను ఈ నెంబరున దావా దాఖలుచేసుకొన్నందుకు ప్రతివాదులకు దావా నోటీసునిమిత్తం 19-4-65 తేదీ వాయిదా వేయబడివున్నది. కావున ప్రతివాదులకు యేదైనా ఆజేపణలున్నయెడల అనాదు కోర్టులో ఖద్దునగాని వకీలుద్వారాగాని హాజరయి తెలువుకొనవలయును.

—కే. సుబ్బరామయ్య, అడ్వకేటు.

కుష్టు - బొల్లి
సర్వమేహరోగాలకు దివ్యౌషధము.
రెడ్డి అండ్ కో (REGD)
H. O.
గోపాలపురం - తూ. గో. జిల్లా,
బ్రాంచి:
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.
వేలుమొదలియార్ వర్క్‌షాపు ప్రక్కన

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు 156 ఆఫ్ 1963

పెళ్లకూరు కృష్ణారెడ్డి —వాది.
యడసవర్తి బాలిరెడ్డి —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరున అప్తకాలదివ స్థిరాస్తి యాలాం ప్రకటన నిర్ణయించమని కోరి యున్నందున నోటీసు నిమిత్తం 31-5-65 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నదిగాన ఆ దినం పగలు 11 గంటలకు ప్రతివాది హాజరయి ఆక్షేపణలను కోర్టులో తెలుపు కొనవలసినది. లేనియెడల యక్సుపార్టీగా తీర్మానించబడును.

—జి. దశరథరామయ్య,
వాది అడ్వకేటు.

కాళహస్తి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 204 of 1964

మదరాసుసిటీ సివిల్‌కోర్టు

O. S. No. 3421 of 1961

సత్యనారాయణ అండ్ కో ప్రైవేట్ మేనేజింగ్ పార్టనరు జగన్నాథంశెట్టి —డిక్రీహోల్డరు.

బుడ్డి చినవీరభద్రంశెట్టి వగైరాలు —జెడ్జిమెంట్ డెటర్సు.

1-వ ప్రతివాదికి బాధ్యపడి అతని స్వాధీన అనుభవంలోయుండు షెడ్యూలు దాఖలా భూములలో ఒకటవ అయిటంలో అర్థము హక్కున్నూ రెండవ అయిటంలో పూరా హక్కున్నూ, హైకోర్టులో పై డిక్రీ బాకీగాను 19-4-65 తేది తెల్లవారి 11 ఘంటలకు వేలం వేయబడును.

-: షెడ్యూలు :-

(1) చిత్తూరుజిల్లా, సత్యవేడు తా॥ నెం. 288 దళవాయి అగ్రహారం పొలంలో నంజ భూములు

పట్టా నెం.	సర్వే నెం.-శె	య—ట్లు
47	80—2	1—12
డి	79—1	0—55
92	93—0	0—23
డి	94—8	2—57
డి	148—1	2—50
డి	148—3	0—56
డి	148—6	1—64

(2) చిత్తూరుజిల్లా, సత్యవేడు తాలూకా, నెం 286 రు సత్యవేడుగ్రామ పొలంలో 1-వ ప్రతివాదికి బాధ్యపడి అతనికి పూర్తి హక్కు వుండగల,

పట్టా నెం.	సర్వే నెం-శె	య—ట్లు
231 మానావరి	352—8	1—48
246 డిటో	118—2	1—44
246 పుంజ	49—22కు	0—10

—సి. ధర్మారావు,
వాది అడ్వకేటు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

I.A. 568 of 64 O.S. 122 of 64

చిట్టమూరు సుబ్బరామిరెడ్డి వగైరాలు —పిటీషనర్లు-వాదులు.

పుత్తేటి బొర్రయ్య వగైరాలు—రెస్పాండెంట్లు ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరు దావాను వాదులు తమకు గాను న్ని కోపూరు తా॥ అల్లూరు గ్రామస్థు లందరి తరపున ప్రతినిధులుగాను న్ని సమర్పించుకు 10-3-65 తేదిన వర్ని ఆప్లికేషను తెలుపడమైనది.

వాయిదా 17-4-65 తేది.

—శింగంపల్లి రామయ్య శ్రీ,
వాది అడ్వకేటు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

నెల్లూరు రైతుకాంగ్రెస్

కావ్యదినము యింత కాలానికెట్లాగా
మేలుకొంచి నగము కాలుగాలి
కాంగిరేసు రైతుకమిటీ ప్రారమ్మైంది
అనిమెంకురెడ్డి అండదండ.

మూలాధారము పువ్వుకు,
కీలాగ్రము రైతు అతని గింపవరచితే
కీలాబేలము దేశము
ఆలోచించండి పైన అయ్యల్లారా.

అష్ట ప్యానుజేసి అధికార్లకిస్తారు
పెత్తనమ్ము, క్రొత్తబిచ్చగాళ్లు
పట్టువిడువులేదు వట్టిమాస్తారొచ్చి
రైతుసోదరుణ్ణి రక్షకుణ్ణి.

వన్ను పెంచినారు పగదెచ్చుకున్నారు
చెక్కు పొట్టబెట్టి బెజదినారు
వర్తకాన్ని, దాలు, వద్దు ప్రొక్యూరుమెంటు
ముందుముందు చెల్ప మొదలుబోద్ది.

ఆయుర్వేద ఆసుపత్రి

పొట్టపూడి యిందుపూరు బుజ్జమగారి
ధర్మబుద్ధి సెవ్వతరముగాదు
అనుపత్రికొఱకు అర్పించె భవనమ్ము
కొంతకొంత ప్రజల కొదువదీర్చె!

ఆస్తి వుండవచ్చు అయివోజులావచ్చు
లక్షలుండవచ్చు లాభమేమి?
చేతులార పొప్పి చెయ్యొట్టధర్మమ్ము
తెంపు బుట్టలల్ల తేలికాంటి?

అశ్వినికుమార్ (పోలీసు)

అశ్వినికుమార! నేనువిన్నానునీదు
వీరదారిత్ర సీకాహంవిక్రమమ్ము
దాశచక్కమ్ము నిర్వైర్యసాహసాలు
వన్నెదెచ్చాయి పోలీసువర్గమునకు!

పోలీసోరనుకుంటే
పాలాష్టనిలెక్క జేయరు,ప్రాల్మాలారా
జోరెత్తుకోరు, సెపితె
అలించరు, ముట్టుకోరు అర్జీయిస్తే!

చదుకొన్నభార్య

నేను పిదావనిగ నెల్లూరుబొయ్యొండి
వస్తువస్తుజూచ వాలుపొప్పు,
రుజ్జవాడు ఎవరొ కొవ్వులో వెనుకాల
నిలుచుకోని పూలునింపసాగె.

హేటుబెట్టవచ్చు సూటెయ్యగావచ్చు
చదవవచ్చు బియ్యె సార్థకంల!
ఆడవారిమెప్పు అందుకోవాలంటె
అలవిగానికార్య మందఱకును.

—

కాలం... కాలం...

ఓక బృష్మరి

(3 వ పేజీ తరువాయి)

చెయవచ్చుగాని, ప్రతిపక్షాలకు అది కలిసిరాదు. వీటిలో ఏదీ ప్రభుత్వంలోకి రాలేదు. అందువలన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టడమే వీటికిపని. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పతనమయ్యేవరకు, నిందిస్తూ వుండడమే వీటి కార్యక్రమం.

కేంద్రప్రభుత్వంకూడా ఈ పక్షాలకు సాయపడుతున్నది. ఉదా:-ఒరిస్సాగొడవ. ఆ రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్‌పార్టీలో పలుకుబడి గల నాయకులు మాజీముఖ్యమంత్రులేనని తేలిపోయింది. ఆ రాష్ట్రంలో ప్రెసిడెంట్ పరిపాలనను ప్రవేశపెట్టడానికి నరిపొయినంత సాక్ష్యం దొరికింది. ఇంతకుపూర్వం ఒకసారి ఆరాష్ట్రంలో ప్రతిష్టంభన జరిగినప్పుడు, గణతంత్ర పరిషత్తుతోకలిసి కాంగ్రెస్ పాలించింది. ఆతర్వాత గణతంత్రులను హతమార్చడానికి పట్నాయక్ అవసరమైనాడు. కాని పట్నాయక్ పేదీ పెడుతూవుంటే, అతణ్ణి దించే మార్గం లేకుండావున్నాడు. అతడు గౌరవంగా 'దిగి' కూడా 'గద్దె' మీదనే వున్నాడు. 'దిగిన' పిదప ఎంతో వరాభావం జరిగింది. ఐతేనేమి? ఎవర్ని తెచ్చినా అతడే 'రాజు'. ఇదంతా ప్రతిపక్షాలకు బాగాకలిసి వచ్చింది.

ఆచార్య కృపలానికి రెండుచేపలా పని కలిగింది. ఇంకొక ఉదా:- మాస్టరు తారా సింగునణచడానికి ప్రతాప్‌సింగు కైరోజా వచ్చాడు. తానే కైవల్యం పొందేవరకూ, అతణ్ణి 'దించినా', పట్టిపెట్టడం సాధ్యం కాలేదు.

ఇంకొక ఉదా:- కేరళలో 'అవినీతి' ఆరోపణ శంకర్ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి స్వస్తివాచకం చదివించింది. ఆ శంకర్ ప్రత్యర్థులు కొట్టుకపోయినారు – ఎన్నికలలో. ఆరోపించినవారు గెల్చినారు. వీరి దీటికవలన దేశానికి మహోపద్రవాన్ని తెచ్చిపెట్టేశక్తి విజృంభించింది.

ఇదంతా ప్రతిపక్షాలకు మసాలా! కాంగ్రెస్ ప్రభువులను, కాంగ్రెస్ నాయకులను హేళనజేయడానికి వారికిది మహదవకాశం! దీనిని జారవిడుస్తారా?

గోవాలో కాంగ్రెస్ ఓడితే, కార్యదర్శి కె. కె. షా వైదొలగినట్లే, కేరళలో కాంగ్రెస్ ఓటమికి 'కారకుడైన' కామరాట్ అధ్యక్షపదవినుండి పోవలెనని కూడా అంటున్నారు. కాని, ఇది కాంగ్రెస్ సంస్థలో అంతరంగికంగా జరగవలసిన చర్చ. 'ప్రమాదోధీమతామపి'-అని సరిగణించి, కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు కామరాట్‌లో తమ విశ్వాసాన్ని ప్రకటించవచ్చును; ప్రకటిస్తారనే మా విశ్వాసం.

ఇంకొక ఉదా:- "గోవా కలయిక సమస్య:- మహారాష్ట్రంలో గోవా కలియవలెనని కొద్దిరోజులక్రితం మహారాష్ట్ర శాసనసభ ఏకగ్రీవంగా కోరింది. అది జరిగిన అత్యల్పసమయంలోనే, గోవాను ఏ రాష్ట్రంలోనైనా కల్పేట్టుంటే మైసూర్ లోనే కల్పవలసిందని మైసూర్ శాసనసభ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించింది. ఇట్టి ఏకగ్రీవాభిప్రాయాల విలువ ఏమిటిది? ఇంతలో, ఒకనాడు, మైసూరును – మహారాష్ట్రాన్ని ఉత్తరప్రదేశలో కల్పివేయవలసిందని ఏకగ్రీవంగా ఉత్తరప్రదేశ్ శాసనసభ కోరితే ఏమవుతుంది? ఈ శాసనసభలను ఎందుకు రద్దుచేయరాదు? వన్నులిచ్చే ప్రజలద్రవ్యం ఎంత మిగిలిపోతుందో గమనించండి"— ('కరెంట్', బొంబైనుంచి వెల్వడే వారపత్రిక తే1965 మార్చి 27).

'కరెంట్' వ్యాఖ్యాత నియంతృత్వాన్ని కోరేవాడుకాడు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలస్థానే వామపక్షాల అధికారాన్ని కోరేవాడుకాడు. ఏ ప్రభుత్వంవున్నా, సాధారణంగా ఒక ప్రతికారదయిత ధోరణిలో, విమర్శించేవాడు. అట్టివానికి ఇంత వినుగువుట్టింది!

కాంగ్రెస్‌సంస్థ క్రమశిక్షణను అవహాస్యం పాలుచేయడానికి ప్రతిపక్షాలలో వాక్చాతుర్యం కలిగినవారికి ఇదొక సూత్నా వకాశం!

ఇటువంటివాతావరణంవున్నదిగనకనే, కాంగ్రెస్‌ప్రభుత్వాన్ని నామమాత్రా వశిష్టం చేసే ఒకపథకాన్ని రాజాజీ ప్రతిపక్షాలన్నిటికీ సూచింపగలిగినాడు. ఈ పథకానికి అనేకమంది కాంగ్రెస్‌వాదులు సైతం అనుకూలురు కావచ్చును – ఇందులోని మర్మం తెలియక! నీతి-ధర్మం-విశిష్టమైనపాలన అనే శబ్దాలతో ఎంతైనా గారడీ చేయవచ్చును.

• • •

విజయలక్ష్మివండిట్ కేంద్రప్రభుత్వం లోకి వస్తుందని ఈ కీర్తికలో తెల్పినసంగతి పాఠకులెరుగుదురు. ఆమె రానేవస్తున్నది. ఇంతకుముందే వచ్చివుంటే, స్వర్ణసింగ్ కార్యక్రమానికి అంతరాయం కలిగేది. ఇప్పుడు ఆయనపని పూర్తయింది గనక, కొత్తమంత్రిణి ఆ శాఖను మరింత హుందాతో నడిపిస్తుంది.

ఐతే, ఇందిరాగాంధి ఏమవుతుంది? ఇటీవల, కేంద్రనాయకత్వమందు కేంద్రబిందువుగా ఈమెయే రాణించే అవకాశాలు అధికమైనవని అన్నారు. విజయలక్ష్మి ప్రవేశం ఇందిర ప్రధానమంత్రికాగల పరిణామానికి ఆటంకాన్ని కలిగిస్తుందా?

ఇంతకుపూర్వం నెహ్రూసోదరి కృష్ణ, బావ హఠీసింగ్ కలిసి నెహ్రూ - విజయలక్ష్మలకు సమస్యలైనారు. నెహ్రూ చైనానీతిని అతినిశితంగా తోలుదొల్ల విమర్శించిన గ్రంథాలలో ముఖ్యమైనది హఠీసింగ్ రచన. హఠీసింగ్ స్వతంత్రపార్టీలో చేరేవరకు వెళ్ళినాడు. (అంతకుపూర్వం కాంగ్రెస్ సోషలిస్టుపార్టీలో వుండేవాడు). పిదప, అందులోనుంచి విరమించుకున్నాడు. కీ. శే. నెహ్రూ-విజయలక్ష్మి మార్గాలు ఎందుకనో వారికి నచ్చలేదు. అంతకంటె వివరాలు మనకేమీ తెలియవు.

ఇప్పుడు విజయలక్ష్మి-ఇందిరలమధ్య అటువంటి గొడవలు రాకుండగలవని ఆశించెదము. నెహ్రూ పేరుమీద, నెహ్రూ నిర్మాణంమీద ఆధారపడి ముందుకు పోవలసిన సంస్థలో ఇటువంటి చిక్కులు వస్తే కష్టం.

• • •

కాశ్మీరును రాజ్యాంగరీత్యా భారత్‌లో కల్పేశారు. షేక్‌అబ్దుల్లా నడిపే 'జనవాక్యరంగ' పక్షాన్ని అణచినారు. ఎర్రచైనాకు అబ్దుల్లా ప్రయాణం సాగదని స్పష్టం చేశారు.

అరెస్టులు కేరళలోనేనా చేయదగినవని పార్లమెంట్‌లో ప్రతిపక్షాలడిగినవి. అనగా, అబ్దుల్లా ఆటను పూర్తిగా కట్టించడానికి కేంద్ర-కాశ్మీర్ ప్రభుత్వాలు తీసుకునే చర్యల్నటికీ దేశంలో హర్షామోదాలు రాకమానవు. ప్రభుత్వపు జాప్యమే ఆక్షేపణీయం.

అబ్దుల్లా అధ్యాయాన్నిక అఖరు చేయండి. గులాం బక్షీని, పట్నాయక్‌తో సమానమైన 'ప్రతిపత్తిని' లాంఛన పూర్వకంగానైనా పొందివుండనీయండి. వేరే కాంగ్రెస్‌పార్టీ ఆయన మూలంగా వుద్భవిస్తే, ఆపార్టీని ఆదరించండి, ఆయన చరిత్రను గట్టిగా పరిశీలించి, చర్యను తీసుకోండి. సాదిక్ సాహెబును కంట్రోల్ చేయండి. పూర్వం అబ్దుల్లా-ఆ తర్వాత బక్షీగారలను వదిలినట్లు విచ్చలవిడిగా వదలకండి. సాదిక్ సహచరులెవరో, విశ్వాసపాత్రులెవరో ఒకకంట కనిపెట్టడం మంచిది.

ఏమైనప్పటికీ, ఇంత అనాయాసంగా రాజకీయంగా ఆత్మహత్య చేసుకున్న మానవుడు మరిలేడు; అబ్దుల్లా అద్వితీయుడు. అడుగులేని ముంతలను నమ్ముకుని సంచరించేవారిగతి ఇంతే.

—

ఏరువాక

(3 వ పేజీ తరువాయి)

పెంపొందేది "వాని?"
"ఏరువాక" పోవాలి
యేమేమొకావాలి
గ్రిరున పెరగాలి
"గ్రీలాండ్సు" కావాలి
వెలవెలా పండాలి
గలగలా రాలాలి
సకలాంధ్రావనికి
సంక్రాంతి రావాలి–
శివుడూ– శ్రీ–
రామచంద్రుడూ
చిరునవ్వులు చిందిస్తున్నారు
"బ్రహ్మ" లయువును
పరిగ్రహించమని
దివ్యంగా దీవిస్తున్నారు.
ముక్కోటి ఆంధ్రులా
ముక్కోటి దేవుళ్లై
ఆశిస్తున్నారు
ఆశీర్వదిస్తున్నారు
నీవై పొంగిపొర్లాలి
నీవై నింగినిండాలి
ఆరవైదాటకముందే
అరుణుడవై వెలగాలి.

—

రంగోలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

విజయలక్ష్మి, రాజ్యలక్ష్మి, సామ్రాజ్యం, శేషు, కోటిరత్నం నృత్యప్రదర్శనాలతో కార్యక్రమం జయావహంగా ముగిసింది.

• • •

శ్రీ వివేకవర్ధనీ కళానమితి అధ్వర్యంలో, శ్రీ భారతుల మార్కండేయశర్మ అధ్యక్షతన గత 27 తేది పానుగంటి శతవార్షిక జయంతిసభ జరిగింది. శ్రీ రావినూతల రామచంద్రారావు ఆహూతులకు స్వాగతం చెప్పారు. డాక్టరు ముదిగొండ వీరభద్రశాస్త్రి, పానుగంటి వ్యక్తిత్వ విశేష్టతనుగూర్చి, వారి రచన వైశిష్ట్యాన్నిగూర్చి వుపన్యసించారు. కార్యదర్శి శ్రీ ఉప్పలపాటి లక్ష్మినారాయణ వందన సమర్పణం గావించారు.

వివేకవర్ధని కళానమితి ప్రథమ వార్షికోత్సవ సందర్భంలో శ్రీ ధారా రామనాథశాస్త్రి విరచితమైన "పృథ్వీపతి" నాటకను, శ్రీ అద్దంకి శ్రీ హరిరావు దర్శకత్వంలో గత 28 తేది రసవత్తరంగా ప్రదర్శించారు.

• • •

బదలీఅయిన మునిసిపల్ కమీషనరు శ్రీ సి. సీతారామయ్యచౌదరికి హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులు ఘనమైన వీడ్కోలు సన్మానం జరిపారు. శ్రీ ఎస్. సుదర్శనం స్వాగతం చెప్పారు. వుపన్యాసాలనంతరం శ్రీ ఎ. శ్రీహరి ధన్యవాదములర్పించారు.

• • •

సబ్ జడ్జిగా బదలీఅయిన శ్రీ నర్సింగరావుగారికి ప్లీడరు గుమాస్తాలసంఘం అల్పాహారవిందుతో, అభినందన సభలతో వీడ్కోలు సత్కారం జరిపింది. శ్రీ మంచళ్ల వెంకటేశ్వరరావు శ్రీ నర్సింగరావుగారిని ప్రశంసిస్తూ మాట్లాడారు.

—

నెల్లూరు జిల్లాకోర్టులో

O. P. No. 18 of 1965

1. మహంకాళి నరసింహం, 2. రావిప్రోలు చిన్నమ్మ —పిటీషనర్లు.

నెల్లూరు కాపురస్థుడు మహంకాళి ఆదిశేషయ్య తాలూకు, పిటిషను షెడ్యూలు దాఖలా మొత్తం రూ. 10,059-56 లు తాము రాబట్టుకొనుటకు, తమకు సక్సెషన్ సర్టిఫికేటు యిప్పించవలసిందనికోరి పిటీషనర్లు పై నెంబరులో పిటిషను దాఖలుచేసి సందున, అందువిషయములో ఆక్షేపణలు కలవారు 19-6-65 తేదిన ఉదయం 10 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకొనవలెను.

—యస్. వి. శర్మ, పి॥ అడ్వకేటు.

అంతా సరికొత్తతారల 'తేనెమనసులు'

చిత్రసమీక్ష

అదుర్తిగారు మొత్తానికి ఒకేదనివేశారు. అన్ని సినిమా నికి ఒకే మరావేశారు. అంతా బ్రాండ్ న్యూ అంటే సరికొత్తనటీనటులతో సినిమా తీస్తానన్నాడు, తీశాడు. ఆ తీయడంలో కూడా బలేగా తీశాడు. తెలుగు సినీజనం నాలుగుకాలాలపాటు ఒకే అసందించేట్టు, తెలుగు దినపత్రికజనం బలేగా పొగిడేట్టుతీశాడు. మరి మనమూ పొగడకుంటే యెట్లాచెప్పండి?

మనకు యెన్నాళ్ళనుంచో నాగేశ్వరరావు, ఎన్టీ రామారావు, సావిత్రమ్మ, కృష్ణకుమారమ్మ, జమునమ్మ, సూర్యకాంతమ్మ, రేలంగి, రమణారెడ్డి, పద్మనాభం ఇత్యాదులు, రకరకాల హేమాహేమీ, మహామహా, రెడీమేడ్ నటులుండగా వీళ్ళనంతా కాలదన్ని యెవరో కొనకొస్సాగాళ్ళతో అదుర్తిగారు రంగుల్లో సినిమా తీసెయ్యంగానే బం. గో. రె. పొగడమంటున్నాదేమిటి అని కొందరగతుల పొదా ప్రేక్షకజనంఅంటే అనసీగాక, ఒకటి మాత్రం నిజం. ఈ సంచలనచిత్రం 'తేనెమనసులు' చూసింతర్వాత యెవరికైనా ఎంతో రిలీఫ్ అనిపిస్తుంది, ఏదో సంతృప్తి

బం. గో. రె.
మితవాదం

అనిపిస్తుంది, నిజంచెప్పొద్దూ. వెండితెర మీద పరసబెట్టి పాతమొహాలు చూసిచూసి మొహంమొత్తిన పై తరగతి జనానికి యింటిలో వొక్కసారిగా అమాంతం సరికొత్త నటీనటుల్ని రంగుల్లో చూసేసరికి సుందెరాయి యెక్కడికో లేచిపోయినట్లనిపిస్తుంది. రెండున్నర తరాలపాటు అదే కాటుచేరిన ముదురుమొహాల్ని చూసిచూసి రాళ్ళయిపోయిన మన రసనాడులు ఇంటిలో వొక్కసారిగా అదుర్తిగారు లేత లేత మొహాలను తీసుకొచ్చి రంగులబూసి తైతక్కలాడించి ముఖపరిచయం చేయిండాదంటే, చెప్పానుగా రాళ్ళైపోయిన మన రసనాడులు జివ్వుమనకెంచేస్తాయ్? ఒకరుగాదు, ఇద్దరుగాదు హోల్ మొత్తంమ్మీద పద్నాలుగుమంది నవనవలాడే నటీనటుల్ని మనకు పరిచయంచేసి రంగుల్లో సినిమాగా తీసి వెండితెరమీద వొక నవశకానికి నాంది పలికిందారుగనుక అదుర్తిగారిని మనందరంకలిసి ఆనందంగా ఆకాశానికెత్తేస్తాం. ఈ వొక్కధామ్మును మనకు కల్గించినందుకు అదుర్తిగారికి మనందరం వొక్కుమ్మడిగా జే జే లు చెప్పుకుందాం. అట్లా చెప్పుకోవడం మన విధికూడా.

ఈ శుభసందర్భాన వాకో బెంగాలీ కళాకారుడు జ్ఞాపకానికొస్తున్నాడు. సత్యజిత్ రాయ్ అనేఆయన యింకాయింకా సరికొత్తసంచలనాన్ని కల్గించాడామధ్య. అనలాయన దర్శకుడుగానే కొత్త. నటీనటుల్నందరినీ కొత్తవారిని యెన్నుకొని, అంతటితో ఆగకుండా సాంకేతికనిపుణుల్ని కూడా కొత్తవారివేతీసుకొని, అంతటితో ఆగకుండా కథనుకూడా సరికొత్తది తీసుకొని చిత్రంతీశాడు సరికొత్తధోరణిలో. సినిమాప్రపంచం ఆయనకు చేతులెత్తి సమస్కరించింది. అంతటితో ఆయన ఆగలేదు. అదేధోరణిలో కొత్తకథల్ని ఎన్నుకొని, కొత్తతారల్నితీసుకొని కొత్తదారుల్ని అన్వేషిస్తూ కొత్త కొత్త కళాఖండాల్ని తీస్తున్నాడు. ప్రపంచదేశదేశాలుఆయనను కీర్తిస్తున్నాయి, ఆయనకు జోహారుల్పిస్తున్నాయి. ఆయన నిస్సందేహంగా కళాకారుడు, నిజమైన కళాకారుడు.

ప్రపంచ ఖ్యాతిన్సందుకొందామనే దురాశకుపోలేదు మన అదుర్తిగారు. మన అదుర్తిగారు ఆశించదగిన కళాకారుడు కాదనేవిషయం అక్షరాలా నిజంకావచ్చు. అద్భుతం ఆంధ్రసినీరంగం ప్రవహించే మడుగులో యాదబాలాదేవాడుగనుక, అదీగాక ఆయన మంచి వ్యాపారదక్షులుకూడా గనుక; కేవలం కళ, సంస్కృతి అని పేర్లుచెప్పుకొని డబ్బులు పోగొట్టుకొనే బెంగాలీ వెర్రినాగన్నలమాదిరిగా గాకుండా కాస్త పట్టు దగ్గరపెట్టుకొని, లెక్కాదారప్రకారం సర్వలక్షణ సంభరితంగా సినిమాలుతీసి జనాల్ని రంజింపజేసే చతురులుగనుక అదుర్తిగారు యీ మన మామూలు తెలుగుకోవనే ఎన్నుకొని యీ 'తేనెమనసులు' తీశాడు.

ఒక్క నటీనటులవరకే కొత్తవారుకానీ, తెరవెనుక తతంగంనడిపించే సాంకేతికులంతా పాతవారే కథ ఎన్నుకోవడంలో కూడా అదుర్తిగారు యెందువల్లనో కాస్త వప్పులో కాలేశాడనేచెప్పాలి. ఎందరెందరో తెలుగు సినిమాదర్శకులు నమిలి నమిలి వుమ్మేసిన పిప్పిలోనుంచి నాలుగు పీసులుతీసుకొని అల్లిన కథనే యెన్నుకొన్నాడు. పోనీ తీసుకొన్న కథనేమైనా క్రొత్తటీట్‌మెంట్ ఇతచేసి క్రొత్తపంథాలో నడిపించారా అంటే అదీ లేకుండా మామూలు మొరటుమార్గాన్నే పట్టుకొని వెళ్లాడాడు. అవే దిక్కుమాలిన యుగళగీతాలు, యేనాడి చిందులనబడే డ్యాన్సులు, సినిమాల్లోతప్ప మరెక్కడా కాగడాపెట్టి గాలించినా కనపడని వస్త్ర సినిమాకథ మలుపులు, పడికట్టు రాళ్లవంటి కనుకట్టు దృశ్యాలు, సెక్సుహస్యాలు—ఇత్యాదివన్నీ చొప్పించారు.

మన ప్రబంధనాయికా కన్యకామణుల విరహతాపోత్సవం మీకు తెల్సునుకొంటాను — రాత్రిళ్లు వయ్యారంగా వనంలో విహరిస్తూ చంద్రుణ్ణి తిట్టడం, పైటల్లేకుండా పద్మికలమీదపొర్లాడడం, తామరతూడులతో దేహాన్నంతా తాపటం పట్టించుకోవడం— యివన్నీ క్రమంతప్పకుండా జరిపిస్తుంటారు. ఈ మన ప్రబంధాలను అదుర్తిగారు స్వయంగా చదివివుంటారో లేదోగాని, మన కవులగాళ్లచేత చెప్పించుకొని ప్రబంధనాయికలతత్వాన్ని బాగా వంటబట్టించుకొన్నవాడుగా కన్పిస్తున్నాడు గనుక ఆ ధోరణిలోనే యీ తేనెమనసుల నాయికలచేత కూడా చేయిస్తాడు. పెండ్లి నిశ్చయమైందని తెలవంగానే సుకన్య, సంధ్యారాణి యిద్దరూ చందమామపాట పాడ్తూ చంద్రుణ్ణి ఆడిపోసుకుంటూ వాళ్లచేత పైటలు యెగరేయించి, వక్షోజ ప్రదర్శన గావించి, వాళ్లను నేలమీద పరపొర్లాడమని విరహతాపాన్ని వెర్రిగా వొలకబోయిస్తాడు. క్రిందతరగతి జనమేగాకుండా పై తరగతి జనంకూడా బలేబలేగా చప్పట్లుకొడ్తూ, యీలలేస్తూ బొమ్మసిలిపోయి చూస్తారు. శ్రీనాథుని శృంగారనైషధభావాన్ని తీసుకొని దాశరథి పాటవ్రాశారట—భర్త అమెరికానుండి తిరిగొస్తున్నాడని సంధ్యారాణి కమ్మని కలగంటుంది. ఆ కలలో ఆ హంస హంసగమనకావడం, ఇద్దరూకల్పి యూవాడిదంపతుల్లాగ చిందులేస్తూ గంతులేయడం, అర్ధనగ్నదేహంలో నైలాన్‌పేలికలు చుట్టుకొని బాహుమూలల్ని ప్రదర్శిస్తూ చిందులనృత్యం చేయడం—దీన్నే హంసనృత్యమనిచెప్పడం, అఖిలాంధ్ర సినీప్రేక్షకజనం మెచ్చుకొనేట్టు మరొక దృశ్యాన్ని కూడా చిత్రీకరిస్తారు. సరే యిక మననేటి

—కొరవ 10 వ పేజీలో

మలినము, కల్మషములేక, కనికరము; కమ్మదనముగలమనసులే 'తేనెమనసులు'. కుటిలస్వభావము, మోహావేశములతో తేనెబూసినమనుషులావున్నారు. కాని ఆ తేనె మనసులుగల మనుష్యులు వారి చేదు మనసులనుమార్చి, తేనె మనసులుగా జేస్తారు. యీ జాతికి చెందినచిత్రమే బాబూ మూవీస్‌వారి 'తేనెమనసులు'. ఈ చిత్రానికి అనేక సన్మానాల నందుకున్న శ్రీ అదుర్తి సుబ్బారావుగారు దర్శకుడు.

సరిక్రొత్త నటీనటులతో, ఈస్ట్‌మన్ కలరులో, తెలుగులో, పూర్తి వ్యాపార సరళిలో ప్రథమంగా తయారైన చిత్రం 'తేనెమనసులు'. ఇందుకు అదుర్తిని అభినందిస్తున్నాము. ఈ చిత్రాన్ని ప్రథమంలో నలుపు తెలుపులో కొంతవరకు తీశారు.

క్రి. గో. రా.
అతివాదం

దాన్ని అలాగేపూర్తిచేసి రిలీజ్‌చేస్తే మరుటపాలలో 'పిలింబాక్సు' యిల్లుచేరుకుంటుందనే సందేహం అదుర్తిగారికి పూర్తిగా కలిగినట్టుంది. సినిమా ఫక్తువ్యాపారం క్రింద భావించేవాడుకాబట్టి వెంటనే ప్రత్యేక ఆకర్షణతో, రంగుల్లో చిత్రం నిర్మించేశాడు. పాపం పాచిక అనుకున్నంతగా పారలేదు.

చిత్రంలో అసలు కథలేదు. ఉన్నంతలో బిగువులేదు. కథాగమనంలో ఏదో క్రొత్తదనం చూపాలనుకున్న ప్రయత్నం వెక్కిరింపుగా తయారైంది.

చిత్రంలోప్రతిఒక్కసన్నివేశముపాతదే. ఇదివరకు మనం యెన్నోచిత్రాల్లో చూచినదే. చందమామనుచూస్తూ పాటపాడుతూ విరహాన్ని వొలకబోయడం; కొండదారుల్లో, వీధివాలుల్లో, సముద్రతీరాల్లో, చేతులుపట్టుకొని, మూతులు కలుపుకొని జతగా గీతాలుపాడుకొంటూ ప్రేమజంటలు పరుగులుతీయడం; ప్రేమికులు కమ్మని కలలుకనడం; ఆ కలలను ఏ నృత్యంలోనో చిత్రీకరించడం; పీటలమీద పెళ్ళి ఆగిపోవడం; ప్రేమించినపిల్లను బలాత్కారంగా కారులోవేసుకొని పరుగులుతియ్యడం; హీరో, 'స్కూటరు'మీద వెంటాడటం; యిద్దరికీ ముష్టియుద్ధాలు—యివన్నీ యెన్నో చిత్రాలలో చూచినవే. గాలంవేసి పట్టుదామన్నా మచ్చుకు ఒక్క క్రొత్త సన్నివేశం గూడా దిక్కదు. ఆ మాత్రానికి చిత్రానికి ఒక దర్శకుడు అవసరమా అనిపించింది.

సన్నివేశాలుపాతవైనా, పతాకస్థానము అందుకోగలిగినస్థాయి వాటికివున్నా కనీసము వొక్కసన్నివేశమైనా పతాకస్థానం అందుకోలేకపోయింది. ముఖ్యంగా బస్సు యెక్కేవప్పుడు అక్కడ పెద్ద గుంపుకూడా లేదు. డబ్బు దొంగతనంచేసేసన్నివేశం చప్పగావుంది. దొంగతనం జరిగినతర్వాత తప్పును తనవెత్తినరుద్దుకొని యెవ్వరికీ చెప్పకుండా శ్రీనివాసరావు పారిపోవటం సమర్థనీయంగాలేదు. పనికూతురు మాటలు విని డబ్బుకోసం దొంగతనంచెయ్యాలని నడుంకట్టడం నగుబాటుగావుంది. భానుమతిపెండ్లి ఆగిపోయిన సన్నివేశం ప్రేక్షకులను ఏ కొంచంగూడా కదిలించలేకపోయింది. చిట్టిబాబు మొదట్లో పుస్తకాల పురుగు, పెండ్లయినప్పటినుంచి పుస్తకమే ముట్టడు. పుస్తకాలు నిరంతరంచదివే జాడ్యం అంత సులభంగా పొయ్యేదికాదు.

ఉన్నతవిద్యలనభ్యసించి అమెరికా నుంచి తిరిగివచ్చిన చిట్టిబాబులో అంత పతనాన్ని చూపటం, తల్లిదండ్రులలాంటి అన్నను, వదినను తిట్టడం, వారిముఖాన అన్నం విసరికొట్టడం, భార్యను ఇంటినుంచి వెళ్లగొట్టడం చాలా జుగుప్సాకరంగావున్నాయి. ఈపాత్ర చిత్రీకరణ అదుర్తిగారు ఏ వ్యాపారకీలకం దృష్టిలోవుంచుకొని చేశారో! చిట్టిబాబు తన పర్సనల్ సెక్రటరీ భానుమతిని ప్రేమిస్తాడు. కాని భానుమతి చిట్టిబాబును అతనిభార్య సీతను పీకం వెయ్యాలని ప్రయత్నిస్తుంది. పగలంతా చిట్టిబాబుతో ప్రేమను నటిస్తుంది. రాత్రిపూట తనయింటికివచ్చిన చిట్టిబాబుదగ్గరకు అతనిభార్య సీతను పంపుతుంది. అతను సీతను భానుమతిగా భావించి అనుభవిస్తాడు. ఎంతచక్కని ప్రశంసనీయమైన సన్నివేశమో చూడండి. ఈ సన్నివేశాన్ని యిదివరకే కొన్ని జానపదచిత్రాల్లో చూచివుండొచ్చు. కాని ప్రథమంగా యీ గొప్ప సన్నివేశాన్ని సాంఘికచిత్రంలో చూపించిన ఘనకీర్తి అదుర్తిగారికే దక్కుతుంది. చీకటిగదిలో మనిషిరూపం గుర్తించలేకపోవచ్చు. సీతగొంతు, భానుమతిగొంతు చిట్టిబాబుకు పరిచయమేగదా! గొంతువిని యెదుటిమనిషినిగుర్తించే జ్ఞానశక్తి ప్రతిమానవుడికీ వుంటుందిగదా! కాని అదుర్తిగారు 'తేనెమనసులు'చిత్రంలో చిట్టిబాబుపాత్రకు ఆ జ్ఞానశక్తిని పూర్తిగా పోగొట్టాడు. వస్తు వ్యాపారి ఏ పైశాచికానికైనా తయారే.

చిత్రంలో చాలాచోట్ల 'కంటిన్యూయిటీ' దెబ్బతిన్నది. తన భర్త అమెరికానుంచి తిరిగివస్తున్నాడని విన్న సీత ఆ క్షణంలోనే వాకగుంజను గట్టిగా కరచుకొని కమ్మనికలగంటుంది. కలకుముందు ఒక చీర ధరించివుంటుంది. కలనుంచి తేరుకోగానే వేరేరంగుచీరలో తయారవుతుంది. ఒకచోట భానుమతిప్రియుడు వానలో తడుస్తూ ఆమెదగ్గరకు వస్తాడు — కాని చొక్కాగాని, తలగాని నీటితో తడిసినట్లే కనుపించవు. రోజూ రాత్రిపూట తాను సుఖిస్తూవుంది తనభార్య సీతతోనని ఒక రోజురాత్రి చిట్టిబాబు తెలుసుకుంటాడు. ఇంత మోసంచేసినందుకు భానుమతిపై పగ తీర్చుకునేందుకు బలాత్కారంగా ఆమెను తన కారులోవేసుకొని పరుగు తీస్తాడు. వెనకాల హీరో తన స్కూటర్ మీద వెంటాడుతాడు. అది రాత్రి సమయం. ఎంతోదూరంపోతారు. కారు, స్కూటరు అడ్డదారుల్లోగూడా పరుగెత్తుతాయి. కాని వాటికి లైట్లుండవు. ఇలాంటివి చెప్తూపోతుంటే చాలావున్నాయి. అనేక సన్మానాలనందుకున్న శ్రీ అదుర్తిగారి దర్శకప్రతిభకు ఇవన్నీ ప్రతిబింబాలు. ఏమండీ అదుర్తిగారూ యిలా చిత్రంతీశారే అని యెవరైనాఅడిగితే అర్థంలేని ఆవేశంతో వ్యగ్రుడైపోతాడు. మీకు చిత్రం అర్థంకాలేదంటాడు. ఇదివరకు వొక సన్మానసభలో యిలాఅన్నాడుగాబట్టి యిది చెప్పవలసి వచ్చింది.

నటీనటులు క్రొత్తవారైనా 'ఒరిజినాలిటీ' వున్నవారుగా కనుపిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా కృష్ణ, రామమోహన్, సుకన్య, సంధ్యారాణి ముఖ్యపాత్రల్లో చక్కగా కనుపించారు. సుకన్య ఉచ్చారణ తేనెకన్నా తియ్యగావుంది. వీరి 'ఒరిజినాలిటీ'కి మెరుగుపెట్టగల దర్శకునిచేతిలో చక్కగా రాణించగలరు. తప్పకుండా తారాపథం అందుకోగలరు.

అదుర్తిగారు క్రొత్తతారాగణానికి చక్కనినటన నేర్పటంలో శ్రద్ధతీసుకోకపోయినా, ఆ తేనెమనస్సుల్లో యిప్పుడే

—కొరవ 10 వ పేజీలో

రేపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో

Conrt File S. C. 12 of 65

ఈడె పిచ్చయ్య, అయిలవరం —వాది.
వరుల సుందరరామమూర్తి S/o కృష్ణమూర్తి, చావల్ల --ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు వాది ప్రతివాదిపై ప్రోనోటునుబట్టి దావాజేసి యెన్ని సార్లు దావా నోటీసుజేసినను ముట్టనందున జమీన్‌రైతు పత్రికప్రచురణద్వారా ప్రతివాదికి నోటీసు నిమిత్తం 17-4-65 తేదికి వాయిదావేసినారు. ఈ విషయమై ప్రతివాదికి ఆక్షేపణ ఉన్నయెడల సదరు తేదిన పగలు 10 గంటలకు సదరు కోర్టువారియెదుట హాజరై తెలియపరచుకోవలెను.

—కె. రామస్వామి, వాదిఅడ్వకేటు.

దోను డి॥ ము॥ కోర్టులో

E.P. 196 of 64 O.S. 117 of 62

గుండా వెంకటరత్నంశెట్టి—డిక్రీహోల్డరు.
పట్టివేళ్ళ వెంకట —జె. డి.

పై నెంబరులోని జె. డి. యొక్క చిన్న మల్కాపురం గ్రామంలోని యస్. నె 479ఎ, యస్. నె 479బి లలో అర్థం రాసినను పైకోర్టువద్ద 15-4-1965 తేదీన బహిరంగముగా వేలం వేయబడును. సర్కారు సవాలు రూ. 650/- లు సవాలుదార్లు సవాలు పాడవచ్చును. వివరములు డి. హో. అడ్వకేటుగారి ఆఫీసులో కనుగొనవచ్చును.

—వి. శ్రీనివాసులు, అడ్వకేటు.

కందుకూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 381 of 1964

పుప్పటూరి కొండపనాయుడు —వాది.
బోడా మాలకొండయ్య S/o వెంకయ్య అరివేములమజరా, జంగంవారిపల్లెగ్రామం (వయా) సి. యస్. పురం, కనిగిరి తా॥ —ప్రతివాది.

ప్రతివాదికి దావా నోటీసు: యీ నెంబరున వాది నీవద్దనుండి రూ 210 లు వగైరా పరిహారములు రాబట్టుకొనుటకు యీదావా చేసియున్నాడు. కాన నీకుగల ఆక్షేపణలను పైకోర్టువారియెదుట 24-4-65 తేదిన పగలు 11 గంటలకు హాజరై తెలుపుకొనవలెను. లేనియెడల పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—వి. తిరుపతినాయుడు,
వాది అడ్వకేటు.

మీరు ప్రతి నిత్యమూ నమ్మకంగా వాడతగినది
నేషనల్
కాఫీపొడి
వక్కపొడి
అన్నిషాపులలోను లభించును.
* * *
నేషనల్
కాఫీ వర్క్సు,
స్టోన్‌హౌస్‌పేట—నెల్లూరు

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
*
డాక్టరు సి. ఆర్. అయ్యంగారు.
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు.

నారసింహ ట్యుటోరియల్ కాలేజి

పాలిపేడి – స్టోఆహవుస్‌పేట, నెల్లూరు-2

The best tutoriol College for you.

గతవిన పరీక్షలలో **ఫస్టు, సెకండు క్లాసులతో** మా విద్యార్థులను ఉత్తీర్ణులగునటుల చేయగల్గిన మా విద్యాలయములో చెంచవేరి విలయిము పొందండి.

వెంకటేశ్వర, ఆంధ్ర మెట్రిక్యు లేషన్, 7-వ ఫారముల సెప్టెంబరు, అక్టోబరు పరీక్షలకు, ఉత్తమ శిక్షణము అప్పుడే ప్రారంభమైనది.

7-వ ఫారమునకు, ఇంగ్లీషు, సైన్సు లెక్కలలో ప్రత్యేక శిక్షణము ఏర్పాటు చేయబడియున్నది.

1. ఉద్యోగములలో నున్నవారికి రాత్రి క్లాసులు-

2. ప్రత్యేక టోజనవసతులు ఏర్పాటు చేయబడియున్నవి.

3. మే నెలలో "ఇంగ్లీషుమీడియం, కం. సంస్కృత" పాఠశాల బాలబాలికలకు ప్రారంభింపబడును.

6 మొదలు 9 సంవత్సరముల బాలురకు సంరక్షణ, శిక్షణము ఏర్పాటుచేయబడును. గతవిన సెప్టెంబరు అక్టోబరు పరీక్షలలో మా విద్యార్థుల ఫలితములు చూడండి.

మెట్రిక్యులేషను	100%
7-వ ఫారము (అన్ని సబ్జక్టులలో)	80%
వి. యు. సి. ఇంగ్లీషు	75%

ఇట్లు,

సి. వి యల్. నరసింహారావు,

M. A B. ED.

(Expert in Teaching English)

ప్రిన్సిపాలు.

ఇల్లు అమ్మ బడును

నెల్లూరు రంగనాయకులపేట ఆనకట్ట రోడ్డులో దో. నెం. 7/4 న్నూ, 7/5 న్నూ కలిసి సుమారు 130 అంకణములు విస్తీర్ణముగల, పాత యిల్లు వగైరా అమ్మ బడును. వలయువారు యీ క్రింది అడ్రసు వారిని సంప్రదించవచ్చును.

నేలటూరు రంగస్వామి అయ్యంగార్, 8/111 రంగనాయకులపేట - నెల్లూరు.

సోంపేట A.D.M వారి కోర్టులో

S.C. 406 of 61, O.E.P 249 of 64

శమళ్ళ కృష్ణమూర్తి—వాది-(డి.హో.)

బంబి అప్పన్న—ప్రతివాది-(జె. నెట్టర్)

యీ నెంబరు డిక్రీప్రకారము వసూలుకు గాను జె. డి. తాం చిగువ వివరించిన ఆస్తి పై కోర్టులో 7-6-1965 తేది పగలు 11 గం॥ నుండి సా॥ 5 గం॥ వరకు వేలము కాబడును. వలయువారువచ్చి వేలములో పాల్గొనవచ్చును.

ఆస్తివివరం:- శ్రీకాకుళంజిల్లా, సోంపేట సబ్ రి. పారివంక గ్రామములోని పిరాయితీమెట్ట కొబ్బరితోట పట్టా నె. 39, సర్వే నె. 156/3-ఎ రు, యు 0-59 ట్టుకు హద్దులు:- [తూ-ద] లోళ్ల లక్ష్మినారాయణ తోట [ప] బంబి కూర్మయ్య వాటాతోట. యీ ఆస్తి జె. డి. లోళ్ల లక్ష్మినారాయణపేర 28-10-58 తేది గల రూ. 400/- ల అస్వాధీన తప్పకు లోబడి వేలము జరుగును.

—జి. వి. సీతారామశర్మ,
సి. హో. అడ్వకేటు.

★★★ తేనెమనసులు ★★★

(9 వ పేజీ తరువాయి)

బం. గో. రె.

సవినయంగా నాయికలు ప్రేమించుకొన్న తర్వాత విహారాలకు పోకుండావుండలేరు గదా! వీ పూటీకో, బృందావనగార్డెన్స్‌కో, హైదరాబాద్ పబ్లిక్‌గార్డెన్స్‌కో వెళ్లించే వాళ్లిదేహోలు, తేనెమనసులు హీరోహీరోయిన్లు గనుక అక్కడ యుగళగీతాలు పాడుకోవాల, గంతులేయాల, యిష్టమొచ్చినట్టు బార్డాడాలగనుక, పైగా యిదంతారంగుల్లో ఫిశాడుగనుక 'ఓహ్' ప్రేక్షకులంట్లు చెదిరిపోతాయి!

ఇవిగాక యింకా చాలకి రెండు న్వల్పమైన విషయాలు గమనార్హంగావున్నాయి. ఒక హైస్కూలు డ్రిల్లుమీచర్‌కు సాధారణంగా స్టైల్‌కానే తాహతుహూడావుండదే. తేనెమనసుల్లో డ్రిల్లుమీచరుగా పనిచేస్తున్న స్టుడు నటించిన కృష్ణమాత్రం స్వంత మ్యాబర్‌లో పోయిగా చక్కర్లుకొడుతుంటే మన ప్రభుత్వంమాస్తే దేశంలో డ్రిల్లు మీచర్ల స్థితిగతులు చేపుగ్గావున్నాయే అనుకొని అనూయచెంది వాళ్లజీతాలుతగ్గించేస్తే పాపం వాళ్ల గతేంకావాలి?

అట్టనే, ఈ సినిమాలో మొత్తంమీద నాల్గయిదు పాటలున్నాయి. ఈ నాల్గయిదు పాటలుకూడా దానవు వాకేతకమైన కొత్తగాకట్టిన పెద్ద పెద్ద అల్బామాదరిభవంతుల్లో నివసిస్తుంటారుగాని తమ కూతుళ్లకోసం, మరదళ్ళకోసం కోటిస్తాపదివేల రూపాయల కట్నంకోసం ఆట్టాదేవుళ్లాడడ మేమిటిఅనిపిస్తుంది. ఒకవేళ అవి పాడుగ భవంతులనుకున్నాకూడా వాటిల్లో నివసించేవాళ్లకు ఆదొక లెక్కా అనివించదూ! వాఖనివసించే ఆ పెద్దభవంతులు చూస్తూవుంటే ఇజీవల నంజీవరెడ్డి నగర్ కాలనీలో మంత్రులకోసం కట్టిన యిళ్ళలోనే వీరు హూటింగ్ జరిపారాయేంభర్మ అనిపిస్తుంది. ఒకవేళ అట్టా అనిపించాలనే అదుర్తిగారు తీశారేమో! అదే నిజమైతే ఇంటిలో బోరెడంత సెపైర్‌పుందని వొవ్వుకోవాలి. కథకు కడుపు చేత్తోపట్టుకొని ఎక్కడైనా పుద్యోగంచేసుకొని బ్రతకుదామని తన అమ్మతో బయలుదేరిన మకన్యకూడా యిలాంటి పెద్దభవంతిలోనే పాడుగకు చేరడంలో పొచిత్యమేమిటో అదుర్తిగారే సెలవియాలి.

అఖరుగా ఒక చిన్నవిషయంచెప్పి ముగిస్తాను. నుకన్య రామ్మోహనును ప్రేమిస్తున్నట్లు నటించి తనయింటికిపిల్చి గదిలో దీకబిచేసి తనబట్టలు సంధ్యారాణిని శోభనానికివంపడం నబబుగా వుందా లేదా అనేచర్చ వదిలేద్దాం. లైట్లు ఆరిపోతే గది చీకటికావాల్సా లేదా? మన నిత్యానుభవంలోకూడా మనకబోదికరెంటు ఫెయిల్‌అయి లైట్లు ఆరిపోతే మనం చీకట్లో పడిగాపులుకాస్తామే, అట్టాంటిది స్విచ్చినొక్కి లైట్లు అర్పేసినాకూడా అగదిలో దీరబి అనిపించదే! ఇంకా యెక్కడో మూల జీరోబల్బులు వెలుగుతున్నట్లేఅనిపిస్తుంది. ఇది బాగుందాఅని అడుగుతున్నాను. ఈ దృశ్యచిత్రికరణ తొత్తిగా అసహజంగా వున్నదంటున్నాను. నరే అఖరుపాటులో అందరూ కల్సి గుంపుపోటో తీసుకోవడం హాస్యాస్పదంగా లేదంటారా?

ఎన్నన్నా హాల్లో మొత్తంమీద మనిషవుడు చిత్రం పరవాలేదనే అనవల్సి వుంటుంది. ఒకరిద్దరు నటీనటులు తారతమ్యాన్ని తప్పక చేరుకోవచ్చు. కొత్తనటులైనా దాదాపు అందరూ బాగానటించారు. అమలవల్లాగ్. సుకన్య మరీ సునాయానంగా నటించింది. అన్నిపాటలున్నప్పటికి పొక్కలైనా వున్నట్లనిపించలేదు. అంతే సంగీతం అంత చెప్పుగ్గావుంచవస్తమాట. ఇక కలర్‌అంటారా బాగనేపుంటికాని, షాట్ మారేప్పుడు అదేమిటో కలర్ కలయిక వరమ జగుప్సాకరంగావుంటియెందువల్లనో. మొత్తానికి గాలానికి ఎరపెట్టి చేపనులాగినట్లు, అదుర్తిగారు కొత్తకారణములాల్ని ముఖపరిచయంచేసి ఆనాన్ని లాగవున్నారు.

——

గ్రీ. గో. రా.

'సెన్సు' ప్రదర్శనానికిచేసిన ప్రయత్నం శోచనీయంగావుంది.

జయశ్రీ నృత్యం అర్ధనగ్నంలో అయిదు నిమిషాలు మాత్రమక్కగావుంది. అక్కడ పాడినపాట వెగటుగావుంది. ఇదేకాదు. ఏపాటా వినశక్యగదిగాలేదు. మాటలు కొన్ని చోట్ల బాగవున్నాయి. సంగీతంలో ప్రత్యేకత లేదు.

ప్రథమంగా నరిక్రొత్త తారాగణంతో రంగుల్లో తెలుగు సాంఘికం నిర్మించిన శ్రీ అదుర్తిగారిని 'ఎవరెస్టు' శిఖరమొక్కి కీర్తిగడించిహిలేరీ'-అనికొందరంటే అనొచ్చుకాని, నేనుఅనలేకున్నాను. ఎందుచేతంటే ఒక్క నటీనటులనుమాత్రమేక్రొత్తవారిని తీసుకున్నాడు. చిత్రంలో నన్నివేశాలన్నీ పాతనరుశే. మాటలుప్రాసిన ఆత్రేయ, సంగీతం నమకూర్చిన కె. వి. మహదేవన్, ఛాయాగ్రహణం నిర్వహించిన ఎం. ఎల్. రాయ్, నృత్యంనడిపిన హీరాలాల్, పాటలుపాడిన ఘంటసాల, సుశీల అంతా అరిశేరి పేరుప్రఖ్యాతులు గడించిన పాతచేతులే. వీరినిగూడా క్రొత్తవారిని పెట్టుకొనివుంటే అదుర్తిగారినికప్పకుండా 'పెర్‌ఫెక్టింగ్' అనివుండవచ్చు. సినిమా కళగాభావించే ఏ కళాకారుడైనా యీ సాహసం చేసివుండేవాడు. సినిమా వ్యాపారంగా భావించేవ్యక్తి అంత సాహసం చేయ్యలేడు.

క్రొత్త నటులతో, పాతనన్నివేశాలతో మిళితమైన యీ చిత్రం ఒకసారి మాడవచ్చు, అదుర్తిగారి దర్శకప్రతిభ తెలుసుకునేందుకుకాదుగాని, క్రొత్త ముఖాలు యెలావున్నాయా అని చూచేందుకు.

——

కాంగ్రెస్ దినపత్రిక

(4 వ పేజీ కొరవ)

మానవత్రికా సంపాదకత్వం వహిస్తారనీ, అవ్వడు సుదీర్ఘమైన అనుభవం, ప్రతిభావిశేషాలవున్న నాగేశ్వరరావుగారి సంపాదకత్వం "ఆంధ్రజనత"కు లభించవచ్చును.

కాంగ్రెసు పత్రికల చరిత్రఅంత ఆశాజనకంగాలేదు. పూర్వం ఎన్నోసార్లు ప్రదేశ కాంగ్రెసువర్గాన వారపత్రికలు నిర్వహించడానికి ప్రయత్నాలు జరిగాయి కాని ఇవన్నీ మూణ్ణాళ్ళముచ్చట్లే అయ్యాయి. అరేడు సంవత్సరాలక్రితం, పెమ్మరాజు వెంకటరావుగారు; అప్పటి ఆం. ప్ర. కా. సంఘ కార్యదర్శిగా ఒక వారపత్రికను ప్రారంభించారు. దానికి స్వర్గీయ కళా వెంకటరావుగారు ప్రారంభోత్సవంచేస్తూ ఈ విషయమే చెప్పారు. వెంకట్రావుగారి ప్రయత్నం ఫలిస్తుందని నమ్మకం లేకపోయినా అరిస్తున్నానని చెప్పారు. వారి ఆశకన్నా నమ్మకమే బలీయమై, అవత్రిక పిడాదిపాటుహూడా బ్రతకలేకపోయింది.

ఇప్పటికైనా కాంగ్రెసుముఖా రాజకీయాల్లోకి వత్రికను లాగకుండా, దానికి వేరే శాశ్వతమైన "త్రిష్టు"ను పిర్పాటుచేసి స్వతంత్రమైన ఆర్థిక ప్రతిపత్తిని దానికి కలిగించి గలిగితే "ఆంధ్రజనత"ను కాంగ్రెసు నాయకులు విజయవంతంగా నిర్వహించగలేరు పోవడానికి కారణమేమి కనపడదు.

ఉగాదినాడు, గాంధీభవనంలో అంధ్రి జనతకు కాంగ్రెసు వత్రికగా జరిగిన ప్రారంభోత్సవంలో నాయకులు చేసిన ప్రసంగాలం విచిత్రరీతిని కొనసాగాయి ముఖ్యమంత్రి మొదలు లక్ష్మణదాసుదాకా, పివ్యక్తి స్వప్రయోజనంకోసం అంధ్రజనత వుపయోగపడదని, కేవలం కాంగ్రెసు ప్రచారంకోసం, ప్రజాసేవకోసంమాత్రమే దాని నిర్వహణ ఆనే చెప్పారు. ఇలా పదే పదే చెప్పడంలోనే, ఇతరులలో ముఖ్యంగా తోటి కాంగ్రెసు వాదులలో ఈ వత్రిక ప్రచురణ కలిగించిన అపోహలేవిటో తేలిపోయాయి. ఈ అపోహలు నిరాధారమైనవో కావో, ముందు ఈ వత్రిక ఏవిధంగా నిర్వహింపబడుతుందో దాని పైన అధారపడి వుంటుంది.

——

తోలుబొమ్మలు

(4 వ పేజీకొరవ)

ఇంతవరకూ తోలుపరిశ్రమ మన దేశానికి ఆర్జించిపెడ్తున్న విదేశమారకాన్ని యింకా పెంపొందించగలవని పలువురుఅభిప్రాయపడ్తున్నారు. దీనికి బహుముఖ ప్రయత్నమవసరం. ఈకళ అతిప్రాచీనమైనదైనాయిది ప్రదర్శనార్హమైన కళగానే పరిగణింపబడుతున్నదిగాని, చేతిపరిశ్రమగా పరిగణనకురాలేదు. ఈనాడిది చేతివృత్తిగా ప్రోత్సహింపబడితే, దీనినాశ్రయించుకొనివున్నవృత్తికళాకారులకు తగినప్రోత్సాహం లభింది యీ కళ తెరిగి చిగిర్చి, వలింది విస్తరిల్లగలదని నా దృఢవిశ్వాసం. డి. సి. వల్లె కేంద్రంలో యీ బహుముఖమైన ప్రయత్నం జరగాలి.

డి. సి. వల్లెలోని బొమ్మలాట కళాకారులు బొమ్మలతయారీలో మందకొడిగా వున్నారు. వారికి కావల్సినసామగ్రి నకలంలో నమకూర్చటంలోను, తయారైన బొమ్మలు త్వరగా అమ్ముచేయించడంలోను వాణిజ్యపరిశ్రమలశాఖవారు ప్రత్యేకశ్రద్ధ చూపాలి. ఈ కేంద్రంలో తోలుబొమ్మల తయారీకి 'పప్పెట్ మాస్టర్' మరియు బొమ్మలు (dolls) తయారుచేయడానికి 'డాల్ అసిస్టెంటు' వుద్యోగాలు ఖాళీగావడివున్నట్లు తెలుస్తుంది. ఈకేంద్రంలో అనేక లోపాలున్నాయి. చర్మంమీద వెండ్రుకల మొదళ్లు పోవడంలేదు. తెగిపోయిన వెండ్రుకలు బాగుచేసిన చర్మంమీద మళ్ళీ అంటుకొని వాళ్ళకు మళ్ళీ వని కల్పిస్తున్నాయి. అందువల్ల తయారైనచర్మంమీద గీతలువస్తున్నాయి. చర్మం రెండవవైపు కండను పూర్తిగా తీసివేయలేకపోతున్నారు. చర్మం నాసువానన కొడుతూంది. (ఇందువల్ల ఇతరులు అనహ్యించుకోవడమే గాకుండా పురుగులుపడుతున్నాయి. దొరికితే ఎలుకలు బాగా భక్షిస్తాయికూడా.) బొమ్మలపై రంధ్రాలుచేయడానికి రెండే రెండు మొరటుపనిముట్లున్నాయి. అవి వుపయోగించడంలో వారి జబ్బలు పీకి బాధపడుతున్నారు. రంగులు మొక్క తొన్నగడ్డికిచుట్టి చేస్తున్నారుగనుక పనిలో నున్నితం, నమానత్వంలేదు. రంగు నమానంగా నర్దుకోవడంలేదు. చాలం మారిపోతున్నా, యీ కళాకారులు యింకా తాత ముత్తాతలనుండి అనుసరిస్తున్నవద్ధతుల్లోనే చర్మంతయారుచేయడం, బొమ్మలు తయారుచేయడం, ప్రదర్శనలివ్వడంలో రు. చ. తప్పకుండా నడుస్తున్నారు.

పరిప్రదర్శనసంప్రదాయసిద్ధంగా బాగున్నప్పటికీ పట్టణప్రజలను, నేటి వాగరిక ప్రజలను ఆకర్షించేరీతిలోలేదు. వల్లెటూరు వాతావరణంవేరు. అక్కడ కాలక్షేపాలు బహుతక్కువ. తమకు రుచించినా, రుచించకపోయినా యీ ఎంతి ప్రదర్శనలన్నీ అరుబయట ప్రదర్శించే పుదిత్రప్రదర్శనాలు గనుక మధ్యమధ్య నిద్రపోతూ మేలుకువవచ్చినవుడు చేతిగాడు, గంధోళిగాడు, బంగారక్క అనికేకలువేస్తారు. ప్రదర్శనలో ముఖ్యమైన లోపం చర్వితచరణం. ఉదాహరణకు 'రాముడు ఆంజనేయుల్ని పిలిచాడు'-ఈ వాక్యంమీద ఆధారపడి, అరగంట జరుగుతుంది. కేవలం కాలక్షేపన 'పంత', పద్యంలో 'పంత', పద్యంలో 'వంత'పాటలో 'వంత' అమితంగా వుండడంవల్ల ఈనాటిప్రేక్షకుడు లీనంచలేడు. చిటికిమాటికి వినిపించే యీవంతభాగమ నాన్ని చంపివేస్తుంటుంది. కథ చురుకుగా నడవడం అవశ్యకీయం, ఎంతైనా ఆవనరం. ప్రదర్శన రెండుగంటలకంటె మించకుండాహూడావుండాలి.

గత రెండుమూడేండ్లనుండి మద్రాసు అడయార్‌లో భారతప్రభుత్వంచే స్థాపించబడిన కేంద్ర చర్మ పరిశోధనాలయంలో 'తోలుబొమ్మలాట' కళపై ప్రత్యేక పరిశోధనవిధానాన్ని యేర్పాటుచేసి – చర్మంతయారీలోను, వగ్గంపై నగిషీచిత్రాలు వేయడంలోను, రంగులు వేయడంలోను, తోలుబొమ్మలు, తదితర అలంకారికవస్తూత్పత్తిలోను, ప్రదర్శనాలివ్వడంలోను, అధునాతనపద్ధతులపై పరిశోధాత్మక, ప్రయోగాత్మకకృషి జరుగుతున్నది. ఈ వృత్తి కళాకారులు మా యీ పరిశోధనాలయంలో యీకళాంశాలపై కొన్నాళ్ళపాటు సాంకేతికశిక్షణపొందడం అవనరంగా కనపడుతున్నది. వారిఅభివృద్ధికి, సాంకేతికపరిజ్ఞానానికి అది యెంతైనా తోడ్పడుతుంది. పైన వివరించిన వారిలోపాలన్నీ నరిదిద్దుకోగలగడమేకాకుండా తక్కువఖర్చులో, తక్కువశ్రమతో ఆకర్షణీయవద్ధతుల్లో అధికోత్పత్తిని సాధించవీలవుతుంది.

డి. సి. వల్లెలోని శ్రీ రాజారావు బృందం చాల వుత్సాహంగా పనిచేస్తున్నారు. అధునికమైన శాస్త్రీయ సాంకేతికశిక్షణ వారి వుత్సాహాన్ని, శక్తిని మరింత పెంపొందింపజేస్తుంది. ఈ అడయార్ చర్మపరిశోధనానంతరం వారికి శిక్షణగరిపి నెల్లూరు జిల్లా వాణిజ్యపరిశ్రమలశాఖ, అత్యకూరునమితి ఈ కేంద్రాభివృద్ధికి యితోధికంగా తోడ్పడగలరని ఆశిద్దాం.

——

పంచాంగం

ప్రాథమిక వృష్టి

ఏప్రిల్ 9- 10, 11 తేదీలు జలవంద్ర 13 తేది వరకు బుధ శుక్రులు వీరనక్షత్ర నంచారం. ఈ నుయోగస్థితి వర్షహేతువుకు కారణము.

అబ్దసంధి నివృత్తి

ఏప్రిల్ 9 తేదీతో పూర్వాపర నంవత్సరసంధి త్యాగము.

శ్రీరామనవమి

ఏప్రిల్ 10 తేది శనివారం శ్రీరామనవమి.

ఏప్రిల్ తిథులు

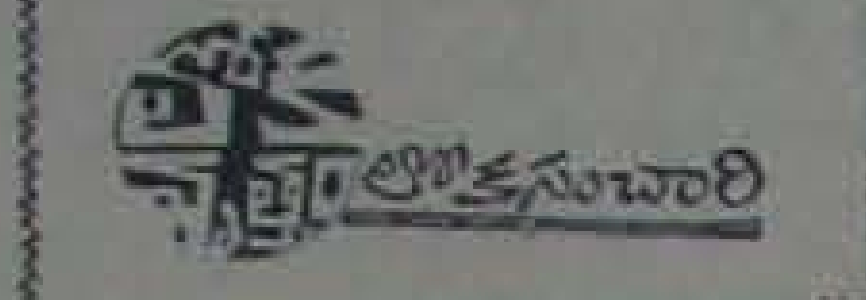
10	శని	నవమి	మ. 2-29 గం.వ.
11	ఆది	దశమి	మ. 12-12 గం.వ.
12	సోమ	ఏకాదశి	ఉ. 9-57 గం.వ.
13	మంగళ	ద్వాదశి	ఉ. 7-54 గం.వ.
14	బుధ	త్రయోదశి	ఉ. 6-26 గం.వ.
15	గురు	పూర్ణిమ	తె. 4-10 గం.వ.
16	శుక్ర	ఏ.పాడ్యమి	రా. 3-53 గం.వ.

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

——

ఇల్లు అమ్మ బడును

నెల్లూరు గిడ్డంగివీధిలో నెం. 12/434, 434ఎ, 435 లగల మిద్దెయిల్లు అమ్మబడును. వివరములు రాయజీవీధిలోవున్న అరవింద్ వాచ్ కంపెనివారివల్ల తెలినికొనవచ్చును.

(3 వ పేజీ తరువాయి)

రావడం మంచిది. పాకిస్థాన్‌ద్వారా అమెరికా-రష్యాలకు, వీటికీ-ఎర్రచైనావారికీ ఈ రంగానికి సంబంధించిన సంప్రదింపులు సవ్యంగానడిచే అవకాశమున్నది. ఒక ప్రపంచసమస్య తనవలన పరిష్కారమైనట్టు ఫ్రెంచినియంతకు కొంత 'బడాయి' (ప్రతిష్ఠ) కొచ్చి వుంటే వచ్చును; ఆ 'బడాయి' తృప్తిపడితే మనకేంనష్టం, సమస్య పరిష్కారమైనవుతు?

వియత్నాం రంగంలో రష్యా అధికంగా శ్రద్ధవహించడం ఎర్రచైనాకిష్టంలేదని వినికిడి. విశేషంగా రష్యా ఆయుధాలు పంపరాదనికూడా ఎర్రచైనా బాధిస్తున్నదట.

మొండివాడు రాజుకంటె బలవంతుడు. కాని ఆ మొండివాడు (ఎర్రచైనా) దారికి రాకుంటే, సంప్రదింపులే ఈ రంగాన సాధ్యం కావు. ఫ్రెంచినియంత మధ్యవర్తిత్వంద్వారా ఆ మొండివానినట్టు నడచేట్టుంటే, ఆ ప్రయత్నం చేయడం మంచిది గదా! దేనిసమీదనకూడా ఎర్రచైనా కలిసి రాకుంటే, ప్రపంచ ప్రజాభిప్రాయం దానికి చేయవలసిన శాస్తిని ఆమోదిస్తుంది.

• • •

అలీనరాజ్యాలలో సింహళం ఒకటి. ఆ సీమలో ఏర్పడిన కొత్త ప్రభుత్వం అలీనంగానే వుంటుందా?

పాతప్రభుత్వం ఎర్రచైనాతో ఒక నౌకా ఒప్పందాన్ని చేసుకున్నది. దానిప్రకారం ట్రింకామలీ ఎర్రచైనాకు నౌకాశ్రయం అవుతుందట. అంతేగాక, కొంత కీలకమైన అనుకూల్యం, ఇందువల్ల, ఎర్రచైనాకు లభించవచ్చునట. దీనినంతా ఇప్పటి ప్రభుత్వం పునఃపరిశీలన చేస్తుందని వింటున్నాము.

ఏమైనప్పటికీ, డడ్లీ సేనానాయకే ప్రభుత్వం భారత్-చైనా వివాదంలో మొగ్గను స్పష్టంగా మనవైపు చూపేదిగా వుంటుందని తెలుస్తున్నది. మనమీదికి చైనా దురాక్రమణ జరిగినపుడు, దానిని ఖండిస్తూ మన ప్రధానికి డడ్లీ ఒక సందేశాన్ని బహిరంగంగా పంపెను. కావున, అట్టివాని ప్రభుత్వం ఈ సంకటసమయంలో మనకు ఎక్కువ అండగా వుంటుంది.

సింహళంలోని భారతీయుల సమస్యలో ఏ ప్రభుత్వమూ ఏమీచేయలేదు. లోగా, నిస్తేజంతో వుంటూవుండిన సింహళజాతి వారు ఒక విపరీతమైన జాగృతినిపొంది, సింహళ ఆర్థిక స్తోమతను కల్పించిన వారిపై కత్తిగట్టినారు. సింహళేతరులు చేసిన తప్పులులేవని మేమనము. కాని, వాటిని కంట్రోల్ చేయవచ్చును.

ఆగ్నేయాసియాలోవుండే చైనావారిని తరిమివేస్తున్నారా? వారివెనక బలంగల ప్రభుత్వం ఎప్పటికీ ఒకటి వుంటున్నది గనక వారిమీద ఈగ వాలలేదు.

సింహళేతరుల చర్యలను కంట్రోల్ చేస్తే, పుట్టుపుడియంగా సింహళజాతివారికి ఆస్తిపాస్తులు-ఉద్యోగాలు-వ్యాపారచక్రాలు అనేకం లభ్యంగావు. ఇదొక వేలంవెర్రి. మద్రాస్‌లో కదిలించిచూడండి-ద్రవిడ మున్నేత్రకజగతత్వం ఎంతగా శిథిలించిందో తెలుస్తుంది. వేలం వెర్రులన్నీ ఇట్లే వుంటవి.

వేలంవెర్రిని దీకొనడానికి ప్రభుత్వానికి శక్తిచాలదు. అందువలన, డడ్లీ ప్రభుత్వం నుంచి మనం అధికంగా ఈ విషయంలో అపేక్షించక పోవడమే మంచిది.

• • •

వేలంవెర్రికి సరిహద్దులులేవు. అమెరికాలో నేడు అలబామాలో జరుగుతున్నది ఒక పెద్ద వేలంవెర్రితో యుద్ధమేగదా!

శాంతియుతంగా, మహాత్మగాంధిపద్ధతి ననుసరించి, అనితశక్తిని డాక్టరు మార్టిన్ లూథర్‌కింగ్ సమీకరిస్తున్నాడు. ఆశక్తి బ్రహ్మాండమైన ప్రదర్శనాలు జేస్తున్నది. వీటిని రక్షించడానికి జాన్సన్ ప్రభుత్వం పూనుకున్నది. ఇదంతా చదువరు లెరుగుదురు.

ఇప్పుడు అలబామా వస్తువులను ఇతర రాష్ట్రాలవారు బాయికాట్ చేయవలెనని కింగ్ నాయకత్వాన ఒక పెద్ద నినాదం వినిపించింది.

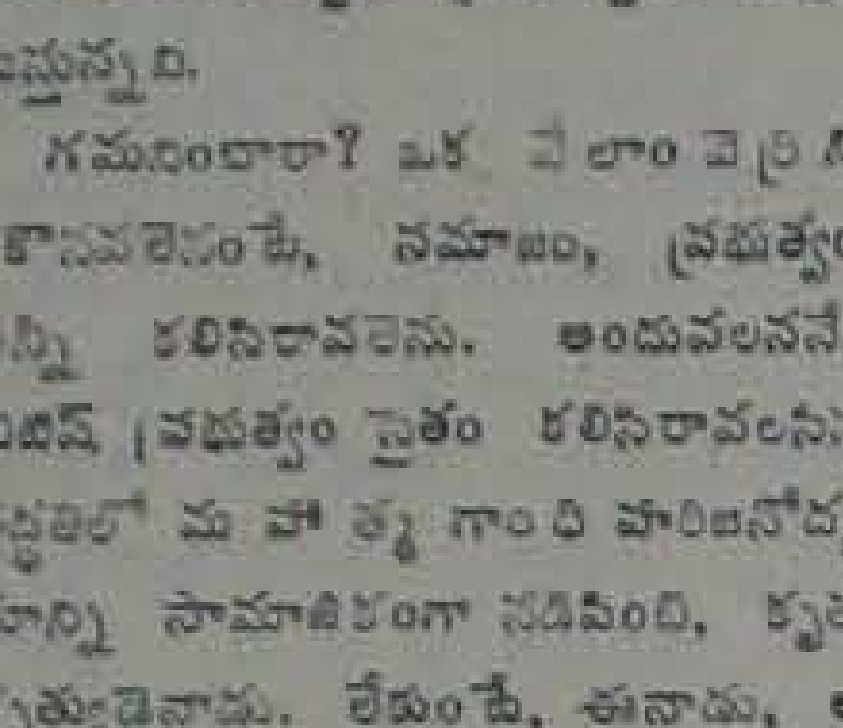
ఈవిధంగా నీగ్రోల పుద్యమం విజృంభించేసరికి, జడిసి, శ్వేతముఖులలోని ధూర్తాగ్రేసరులగుంపు తమ ప్రతినిధులను అమెరికా అధ్యక్షునితో సంప్రదింపులకు పంపుతున్నారు.

నిర్దాక్షిణ్యంగా ఈ గుంపును, ఈ గుంపువంటి ఇతర దౌర్జన్యపరులను, వీరి సంఘాల శాఖోపశాఖలను అణచడానికి అధికారాలు జాన్సన్ ప్రభుత్వానికి సంక్రమిస్తున్నవి.

గమనించారా? ఒక వేలంవెర్రిని దీకొనవలెనంటే, సమాజం, ప్రభుత్వం అన్నీ కలిసిరావలెను. అందువలననే, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం సైతం కలిసిరావలసిన పద్ధతిలో మహాత్మగాంధి హరిజనోద్యమాన్ని సామాజికంగా నడిపించి, కృతకృత్యుడైనారు. లేకుంటే, ఈనాడు, ఈ సమస్య వలన ఎంతనష్టానికి పాల్పడే వారమో?

ఆయన పలవపల్లనేగదా, అంబేద్కర్ కడకు మన రాజ్యాంగ రచయితగా రూపొందినాడు!

—

(5 వ పేజీతరువాయి)

దన్నట్లు 'కష్టె-కొట్టె-తెచ్చె' అన్నట్లుగా మాట్లాడారు. చంద్రా రెడ్డి రైతు-కూలి సామరస్య శంఖారావాన్ని పూరించారు. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు బుజ్జమ్మగారి ఔదార్యానికి 'చిత్తు' అయిపోయానంటూ, ఆమె దానపరతనుచూచి మగవాళ్ళు తలవంచుకోవాలన్నారు. 'ఆనం వెంకటరెడ్డిగారి స్టాయిలో' తననూ సన్మానించినందుకు ధన్యవాదములు చెప్పారు. భక్తవత్సలం బుజ్జమ్మగారుచేసిన దానాలను పేర్కొంటూ సమితి కార్యకలాపాలను సమీక్షించారు. కొత్తయినా సందర్భోచితంగా, విషయ ప్రధానంగా మాట్లాడారు. చేస్తున్న, చేయగలిగిన అనంవారిచేత రైతాంగం పనులు చేయించుకోవాలని శ్రీ తిరుమూరు కృష్ణారెడ్డి చెప్పారు. ఆనం వెంకటరెడ్డిగారు రైతు సంఘాన్ని బలపరచి, రైతు సమస్యలను పరిష్కరించుకోవలసిందిగా కోరారు. దీర్ఘో పన్యాసాలనంతరం సభ ముగిసింది.

సభానంతరం శ్రీమతి బుజ్జమ్మగారి భవనప్రాంగణంలో పెద్దవిందు జరిగింది.

, , ,

శ్రీమతి బుజ్జమ్మగారు, ప్రోత్సహించేవారుంటే, ఎన్ని ధర్మకార్యాలైనాచేసే ఔదార్య గుణసంపన్నురాలుగా కనబడుతారు. కీర్తిశేషులైన తమభర్తల సంకల్పాలకు క్రియారూపమిస్తున్నవనితామణులలో శ్రీమతి రేబాల సుజాతమ్మగారు, శ్రీమతి ఇందుపూరు బుజ్జమ్మగారు కనపడతారు. బుజ్జమ్మగారు తనభర్తపేరుతో చెన్నపల్లి పాళెంలో ఒక హైస్కూలు స్థాపనకు కారకులైనారు; శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో ఒకగది నిర్మించియిచ్చారు; నెల్లూరు సంస్కృత కళాశాలకు వార్షికవిరాళం యిస్తున్నారు; కన్యకలాస్పత్రికి ఒకవార్డు దానంజేసారు; తిరుపతి-హృషీకేశం వగైరాచోట్ల యాత్రికులకు భవనవసతి కల్పించారు. ఇంకా ఇలాంటి దానాలెన్నోజేశారు. ఇప్పుడు పోట్లపూడిలో ఆస్పత్రికి, పాఠశాలకుభవనాన్నిచ్చారు. ఆస్పత్రినిర్వహణకు శాశ్వత ద్రవ్యవసతి కల్పిస్తున్నారు. వచ్చేసంవత్సరం ప్రాథమికపాఠశాలను మాధ్యమిక పాఠశాల చేయబోతున్నారు. ఈవిధంగా సప్తంగా బుజ్జమ్మగారు వరంపరగా దానాలుజేస్తున్నారంటే, అవి ఆమె పూర్వపుణ్యవిశేషమే. సిస్సంతులైన సంపన్న గృహిణులెందరో వుంటారు; కాని బుజ్జమ్మటోటి వుదారులు అరుదు. అందుకే ఆమె ఆదర్శవనితఅవుతున్నది, అభినందనీయురాలవుతున్నది.

పోట్లపూడికి సంబంధించినంతవరకు నేడు ప్రారంభమైన ఆయుర్వేదఆస్పత్రి శీఘ్రంగా ఆధునిక ఇంగ్లీషు వైద్యశాలగా; ప్రాథమికపాఠశాల పున్నతవిద్యాలయంగా అభివృద్ధిచెందాలె. ఇవి బుజ్జమ్మగారి ఔదార్యంతోనే జరగాలె. జరుగగలవనే నా గట్టి నమ్మకం. కాని కాలవిలంబనలేకుండాజరగాలనేదే నా కోర్కె, విజ్ఞప్తి.

సిరిని కొంతవరకైనా సార్థకమొనర్చుకున్నందుకు శ్రీమతి బుజ్జమ్మగారిని మరొకసారి అభినందిస్తున్నాను. పోట్లపూడి కాలంతో కదం కలిపినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. —మా. వి.

కనిగిరి వార్తలు

పంచాయతీ భవనానికి జి. ప. ఛేర్మెన్ శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి 27 తేదీ తేదీ శంకుస్థాపనజేసారు. ఈ భవనానికి పరిషత్తు పదివేలరూపాయలు విరాళమిచ్చింది. సమితిఅధ్యక్షుడు శ్రీ వర్నా వెంకయ్యనాయుడు అధ్యక్షించినఈసభలో మంచినీటిసౌకర్యాన్నికూడా కల్గించవలసిందిగా విజ్ఞప్తిజేస్తూ, దేవిరెడ్డి లక్ష్మిరెడ్డి, కె. వెంకటరెడ్డి, వై. సంగయ్య, జి. అంజనేయులు, బి. రామసుబ్బారెడ్డిగారలుప్రసంగించారు. ఉత్తమపంచాయతీగా ఎన్నికైనందుకు కనిగిరి అధ్యక్షుడు శ్రీ వి. వి. కొండయ్యను శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి అభినందించారు.

, , ,

శాసనసభ్యులు ఆనం సంజీవరెడ్డి, పులి వెంకటరెడ్డి, వి. వి. కొండయ్య, బి. రామసుబ్బారెడ్డిగారలు కనిగిరి కుళాయిల స్కీముకు సంబంధించి 25 తేదీ పంచాయతీరాజ్యశాఖమంత్రిని కలుసుకొని విజ్ఞాపనజేసారు. 11 లక్షల 60 వేల ఎస్టిమేషన్ వేయబడిన ఈస్కీము అమలుజరిగితే, కనిగిరి పౌరుల నీటికలువు శాశ్వతంగా తీరినట్లే.

రాయలసీమవర్గంవారు రవాణా మంత్రి శ్రీ గురుమూర్తి గారినికూడా కలుసుకొని తిరుపతి-శ్రీశైలం బస్సును కనిగిరిగుండా మరలించవలసిందిగా కోరారు.

—మా. వి.

అల్లూరు సన్మానం

యువజన కళాసమితివారు శ్రీ వెంకటరమణ టాకీస్‌లో "యువజ్వాల" నాటకను యువప్రేక్షక రంజకంగా ప్రదర్శించారు. ఈ సందర్భంలో నాటకరచయిత, సినిమాకవి శ్రీ అనిసెట్టికి సన్మానంకూడా జరిగింది. కావలి కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ భుజంగరాయశర్మగారుఅధ్యక్షించినసన్మానసభలో, అనిసెట్టి సహపాఠి కావలి కళాశాల లెక్చరరు శ్రీ కె. వి. రమణారెడ్డిగారు బహుముఖమైనఅనిసెట్టి రచనానైపుణ్యాన్ని గూర్చి, కార్యదీక్షనుగూర్చి సోదాహరణంగా ప్రశంసిస్తూ మాట్లాడారు. నాటక ప్రదర్శనాన్ని, సన్మాన కార్యక్రమాన్ని విజయవంతంగా నిర్వహించిన శ్రీ తేకూరు రామమూర్తి అభినందనీయుడు. —బి. వి.

కె. బిట్రగుంట దోపిడి

1 తేదీ రాత్రి కలికవాయి బిట్రగుంట శ్రీరామ గ్రంథాలయం తలుపులు పగులగొట్టి టేబిలు, కుర్చీలు, 1500 పుస్తకాలు దోచుకొనిపోయారు. గ్రంథాలయానికి భవనంతప్ప మరేమీ మిగల్చకుండాపోయారు. సింగరాయకొండ పోలీసుకు రిపోర్టుయివ్వబడింది.

గ్రామపార్టీల ద్వేషాలే ఈ దుష్కృత్యకారణంగా వుండవచ్చునని వూహింపబడుతున్నది —బి. వి.

శేశవరం విద్యుచ్ఛక్తి

కోవూరు సమితిలోని శేశవరంగ్రామ విద్యుద్దీపాలను గత 27 తేదీ రాత్రి జిల్లా పరిషత్తుచేర్మెన్ శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు వెలిగించారు. ఈ వుత్సవానికి సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి అధ్యక్షతవహించారు. బి. డి. ఓ. శ్రీ జి. బాబూరావు, డిప్యూటీ సర్పంచ్ శ్రీ పి. దశరథరామరెడ్డి గారలు కూడా పుపన్యసించారు. పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ చిట్టేటి శివయ్య వందనాలతో కార్యక్రమం కాంతివంతంగా ముగిసింది.

—మా గూ. వి.

దర్శి-పొదిలి రాయబారం

శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డిగారి నాయకత్వంలో శాసనసభ్యులు దిరిశాల వెంకటరమణారెడ్డి, కాటూరు నారాయణస్వామి, పులి వెంకటరెడ్డి; రావిపాటి మహానంద ప్రభృతులు పబ్లిక్ హెల్తు ఛీఫ్ ఇంజనీరు, ఇండియన్ మెడిసిన్ స్పెషల్ ఆఫీసరు, పబ్లిక్ హెల్తు డిప్యూటీ సెక్రెటరీగారలను మార్చి 25, 26 తేదులలో హైదరాబాదులో కలుసుకొని దర్శి-పొదిలి-కనిగిరి తాలూకాలలో ఫ్లోరిన్‌వ్యాధినివారణకు మంచినీటి వథకాలను మంజూరుచేయాలని; సమితులు, పరిషత్తు సిఫారసుజేసిన ఆయుర్వేద ఆస్పత్రులన్నిటిని గ్రాంట్లతో ఆమోదించాలని; మంచినీటివథకాలను రాయలసీమలో వలె ప్రజావిరాళ పరిమితిని తగ్గించాలని విజ్ఞప్తిజేసారు.

తాళ్లూరుసమితిలోనిమల్లగల్లువగైరాలు, కనిగిరి మంచినీటి పథకాలు ప్రభుత్వానికి సిఫారసుచేసి పంపామని, జిల్లాలో 53 ఆయుర్వేద ఆస్పత్రులను మంజూరుచేస్తున్నామని పై అధికారులు రాయబారవర్గ సభ్యులకు చెప్పినట్లు తెలుస్తున్నది.

—బి. వి.

పలుకూరు వార్త

డాక్టరు సుల్తాన్‌మొహిద్దీన్ అధ్యక్షతన గత 28 తేదీ హైస్కూలు వార్షికోత్సవం జరిగిన సందర్భంలో, యింకో దుస్సంఘటన జరిగిందని ఒక వూరుపేరులేనివ్యక్తి వ్రాస్తున్నాడు. అలాంటిది నమ్మకమైన వ్యక్తులైనావ్రాయాల; లేక మేమైనా విచారించుకోవాల. లేకుండా ప్రకటించడం సాధ్యంకాదు.

తలపూరు వర్షం

గత వారంలో తుమ్మలతలుపూరు ప్రాంతంలో మూడు నాలుగు వడగల్ల వర్షం కురిసి, చెరువులు నిండాయట.

డెల్టాప్రాంతాలకు తనదయ అనవసరమనుకున్నట్లున్నది వరుణదేముడు!

దోర్నాల మరణం

హెడ్‌కానిస్టేబిల్ దాసరి రాఘవయ్య 3 తేదీ హృదయచలనం ఆగిపోయి హఠాత్తుగా మరణించాడు. రాఘవయ్య హెడ్ కానిస్టేబిల్ ప్రమోషన్‌లో యిటీవల ఆత్మకూరునుండి దోర్నాల్ స్టేషన్‌కు మార్చబడినాడు. 3 తేదీ రాత్రి డ్యూటీనుండి తిరిగివచ్చి, స్నానానికి సిద్ధతోడుకొని, చేయబోయేసమయంలో గుండెపోటువచ్చి వెంటనే ప్రాణాలు విడిచాడట. ఇతని వయస్సు 45 సంవత్సరాలు. స్వగ్రామం సింగపేట. భార్యకాన్పుకు నెల్లూరుకు పోయివుండినదట. —మా అ. వి.

వెంకటాచలం సమితి

సర్వసభ్యసమావేశం గత 31 తేదీ శ్రీ రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగింది. పంచాయతీలకు చెందవలసిన భూమిసిస్తు అరు వనలీలనుండి అడ్డెన్ను కానందున విచారం ప్రకటిస్తూ, సత్వరం అడ్డెనుమొత్తమును చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కలెక్టరుగారిని కోరుతూ తీర్మానించబడింది. వంజిపాళెం, కసుమూరు, ఈద

—తరువ 12 వ పేజీలో

Tender Notice

Sealed Tenders are invited so as to reach the undersigned on or before 5-00 p. m. on 19-4-65 for binding of books of the Libraries of the Local Library Authority, Nellore during 1965-66. The prescribed Tender conditions and further particulars can be had from the under-signed during office hours.

—K. RAGHURAMA REDDY,
Secretary, Local Library
Authority, NELLORE.

In the Court of the District Munsiff of KUPPAM:

O.E.P. 129 of 64 S.C. 140 of 63
Bhagyavathamma —D. H.
K. M. Pattabhi Chetty and others —Judgment-debtors.

The lands described hereunder belonging to the J. Ds. are ordered to be sold in Court auction on 14-6-65 at the above court between 11 a. m. and 5 p. m. for realisation of the decree debt in the above suit. All are at liberty to come and bid at the sale.

Schedule: Land situate in the village of 86, Manendram in Kangundi Sub Registration district, Palmaner Taluq Chittoor District:

1. Patta No. 172, S. No. 145/1 Wet 0-43 acres.
2. Patta No. 191 S. No. 144/1 Wet 0—98 acres.

Rs. 1500. Subject to mortgage of Rs. 770

—D. V. GOPALA RAO,
Advocate for D. H.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

I. A. 809 of 64 O. P. of 64

C. F. No. 6739 of 1964

వేమూరు అనంతలక్ష్మమ్మ —పిటీషనరు.

లేటు వేమూరు నారాయణయ్య ఎస్టేటుకు రావలసిన బాకీలకు పిటీషనరురాబట్టుకొను నిమిత్తం వార్సుసర్టిఫికేటు యిప్పించగోరి పిటీషనరు పిటీషన్ దాఖలుచేసినందుకు యెవరికైనా ఆక్షేపణలు తెలుపుకొను నిమిత్తం 20-4-65 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారుగాన ఆరోజు 11 గం॥కు కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకొనవలసినది.

—కాసరం రామారావు, అడ్వకేటు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

Scs. No. 245 of 1964

దిశంచర్ల పోలయ్య —వాది.
పత్తిపాటి నరసింహులు —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు వాదిపేరటికి ప్రతివాది వ్రాయించియిచ్చిన ప్రాంసరీనోటుబట్టి దావా తెచ్చినందుకు సదరు దావా నోటీసు నిమిత్తం 13-4-65 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు. సదరు విషయమై ఆక్షేపణలున్నయెడల పై వాయిదారోజున వుదయం 10 గం॥కు ఖుద్దునగాని వకీలుద్వారాగాని హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలెను.

— కె. కోటారెడ్డి, వాది అడ్వకేటు.

అనంతపురం
సబార్డినేటు జడ్జికోర్టులో

I. P. No. 7 of 1965

యన్. హనుమంతప్ప —పిటీషనరు.
కె. వి. సుబ్రహ్మణ్యం వగైరాలు—ప్రతివాదు

పై నెంబరులో అర్జీదారుడు తనను ఇన్‌సాల్వెంటుగా Adjidicate చేయవలసినదిగా అర్జీ దాఖలుచేసుకున్నాడు. దానిని విచారణకుగాను 22-4-65 తేది వాయిదా వేయబడివున్నది. దాన ఎవరికైన ఆక్షేపణ ఉన్నయెడల స్వతహాగాగాని వకీలుద్వారా గాని హాజరుకావలెను.

—డి. హెచ్. వెంకోబరావు,
—వి. గోపప్పశాస్త్రి, అడ్వకేట్లు.

కూనిరాగాలు

(5-వ పేజీ కొరవ)

ప్రారంభమయ్యాయి. సంస్కృతం మాకెవరికీ అర్థంకావడంలేదు మహా ప్రభో, తెలుగులో అభ్యసనవిధానంపై సంస్కృతంలో వుపన్యసించడమేమిటి? అని అధికారుల అభ్యంతరాల్లో అలజడి ప్రారంభమైంది. దీనివల్ల కొందరు సంస్కృత భాషీయులు – అప్పే, అదేంలాభంలేదు, పివక్త కూడా 10 నిమిషాలకంటే ఎక్కువసేపు మాట్లాడరు గనుక ఆ పదినిమిషాలసేపు కానిపాపే సంస్కృతోపన్యాసాన్ని అర్థంగాకపోయినా మీరు గర్వంతో అసందర్భంగాకరిందాల్సించే–అంటూ–దూడండి., పండితులెట్లా సంస్కృతంలో భాషిస్తున్నారో. యిట్టాంటి భాషనేగదా మనవాళ్లు రాజభాషగా చేయాల్సించి–అనికూడా మాదిందారు, అదేంలాభం. కడకు యిల్లయితేనేం వొక వరిష్కారానికొచ్చారు. ముందు పదినిమిషాలు సంస్కృతంలో ప్రవంగించి తర్వాత ఆంధ్రంలో ప్రవంగించాలని నిబంధి కుదిరించి.

7 మంది పండిత పక్తలు వివిధ విషయాలపై పదువైన వుపన్యాసాలు చేశారు. వ్యాకరణ, తర్క, న్యాయ, మీమాంస, రస, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్య, వైదిక వుపకార్మ, అత్మబోధ-అదిగాగలిగిన సిద్ధాంత, శాస్త్ర విషయాలమీద్ది అవళోధనపేస్తూ గంటిలోవన్యాసాలు చేశారు.

ఈ వుపన్యాసాలు సావధానంగావిన్న తర్వాత– 'కన్యాశుల్కం'లో అగ్నిహోత్రావధాన్లు అన్నట్లుగా 'అస్సి మన వేదాల్లోనే పున్నాయష" అని నేమా మనసులో అనుకొని సంస్కృతంలో యిన్ని శాస్త్ర సంగతులున్నాయా అని ఆశ్చర్య పడిపోయాను. కాని యీ విద్వాంసులు సంస్కృత భాషాభాండంలో యిమిడివున్న వైజ్ఞానికశాస్త్రాంశాలను మామూలు తెలుగు భాషలో వివరించడానికెందుకట్టా వెనుకాడినారో నాకుమాత్రం అర్థంకాలేదు. నిజానికి యీ పండితులుచేసిన సేవకన్నా పిరు మేధావులని పిలిపే పాశ్చాత్యులే యీ మార్గంలో యెంతోసేవజేశారు. సంస్కృత భాషలో గ్రంథస్తమైవున్న వాటిని గురించి సరళమైన ఆంగ్ల భాషలో ఎన్నో గ్రంథాలు వ్రాసి వున్నారు. నిజానికి అవే నేటికీ మాబోటివారికి అందుకు సంబంధమైన జ్ఞానభిక్షను ప్రసాదిస్తున్నాయి. ఈపండితులసుబడేవారు యీ మార్గంలో ఆధునికమైన సరళ తెలుగుభాషలో సంస్కృతంలోని వరమ వైజ్ఞానిక రహస్యాలను చెల్లడిచేస్తూ గ్రంథాలు యెందుకని వ్రాయరో నాకు మాత్రం బోధపడలేదు. అంతేగాని సంస్కృతంలో వది నిముషాలు మాట్లాడగలిగామని అనుకుంటే ప్రయోజనమేమిటి? ఆ మాట్లాడిన వది నిముషాల్లో ఎన్ని వ్యాకరణ దోషాలున్నాయో, ఎన్ని భాషా స్థాలిత్యాలున్నాయో (అట్లాంటివి కొన్ని కొందరి ప్రసంగాల్లో దొర్లకపోలేదని వక్తలే సభానంతరం చెప్పకపోలేదు) మనకు తెల్సేదెట్లా? సంస్కృత భాషను గూర్చి అధునికమైన 'రీడర్స్'లాంటి లఘు గ్రంథాలు రావాలని వందనసమర్పణచేసిన వొకవక్త నూచించారుకూడా. చిత్తూరు సంస్కృత పరిషత్ లాంటిది దేశ్వడి యీ బృహత్ కార్యానికి పూనుకోవడం బాగుంటుందని నలహాయిచ్చారు. ఆ దోరణిలో అధునికంగా కొంతకుకొంత కృషి జరగందే కాని మనదేశంలో సంస్కృత భాషకు మోక్షంఅనేదివుండదు. సంస్కృత భాష రాజభాష కావాలని నినాదాలుచేసే దానికన్నా అంతకంటే ముందు యీ మార్గంలో కృషిచేసి చూపడం కావ్యంగా వుంటుంది.

ఈ సందర్భంలో నాకోవ్యక్తి జ్ఞాపకం వస్తున్నారు. వారు కీ. శే. రేబాల శంకరరెడ్డిగారు. తాను సంస్కృతా భాషా పండితుణ్ణని యెవ్వరూ దాబాపుకోలేదుగాని అయన సంస్కృత భాషపైనూపిన అభిలాష, అభిమానం చిరస్మరణీయమైనవి. వారు నజీవులైవున్న కాలంలో తనయింట యెన్నో సంస్కృత గ్రంథాలు సేకరించి భద్రపరిచారు. నెల్లూరుజిల్లా మొత్తంమీద యెక్కడ గాలించివాకూడా లభ్యంకాని అమూల్యమైన అపురూపమైన సంస్కృత గ్రంథాలు వారివద్దవుండేవట. ఇక అధునాతన సంస్కృత పండితుడు సెలవిచ్చాడుకదా: నేను నా బాల్యప్రాయంలో స్టీఆర్. ఎస్. పండిట్‌లు ముద్రించిన కల్హణుని 'రాజతరంగిణి' వారి దగ్గరే తీసుకొని చదివాను. దామోదరగుప్తుని 'కుట్టనీమతం', అవినవగుప్తుని శైవ సిద్ధాంత గ్రంథాలు 14 వాల్యూములు అయనింట్లో కూర్చునే చదువుకున్నాను. జీఓజీవో మ్యూన్‌స్క్రిప్ట్ గ్రంథాల్నుకూడా నేను చాలాంట్లోనే చూశాను. ఇంకా యెన్నో విలువైన సంస్కృత గ్రంథాలు అయన సేకరించారు. అయన సేకరించిన వాటిల్లో నగ భాగమైనా యివ్వాడు మన ప్రాంతాల్లోని సంస్కృత కళాశాలల్లోగాని; పండితులవద్దగాని వుండగలవని నేను అనుకోలేను. అయన వదసంతరం అవుస్తకాలేమైనాయో, ఏ మూల పీరువాల్లోబడి క్రిమికీటకాదులవశమైనాయో? వారిబంధువులతో సంప్రతించి ఆ అమూల్య గ్రంథాలను యేదైక్కన గ్రంథాలయంలోనో భద్రపరచడం సంస్కృత భాషాప్రియులు తీవ్రంగా ఆలోచించవల్సిన విషయం. ఇట్టా వది మందికి కాస్త వుపయోగించే సార్థకమైన పనులు చేయాలిగానీ, సంస్కృతం దేవభాష, రాజభాషని పూరకే నావుకేక లేస్తే యేంలాభం?

——

పల్లెలు

(11-వ పేజీ కొరవ)

గాని గ్రామాలలో ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలు నెలకొల్పుటకు నిర్ణయిస్తూ, పిడూరుపాళెం, ఆమంచర్ల, ఈపూరు, ములుమూడి గ్రామాలలో గ్రామీణ వైద్యశాలలను నెలకొల్పవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ కూడా తీర్మానం గావించబడింది.

—ఒ. వి.

నల్లగొండ కోర్టె

తనవద్ద ఎవరిదో 21 సంవత్సరాల వయసుకల కోర్టె రూ.డవచ్చివున్నదని, రుజువు చేసుకొని తీసుకపోవచ్చునని ఉదయగిరి తాలూకా నల్లగొండవాసి శ్రీ తెక్కెళ్ల పాపిరెడ్డి ప్రాస్తున్నారు.

రేవూరు రెడ్‌క్రాస్

రెడ్‌క్రాస్‌నిమ్మ రేవూరుశాఖకు నమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ పండ్లూరు వెంకటనుబ్బారెడ్డిగారు గత 22 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిపి, 200 మందికి పాలుపోశారు. వి.డి.ఓ. శ్రీ రఘురాం, పంచాయతీఅధ్యక్షులు శ్రీ దేవిరెడ్డి నారాయణరెడ్డిగారలు వుపన్యసించారు. రెడ్‌క్రాస్‌శాఖస్థాపనకు సహాయపడిన తిల్లారాధ్యదర్శి శ్రీ రేబాల సుబ్బరామరెడ్డిగారికి ధన్యవాదములు తెలియ జేయబడింది.

కారూరు కాపుడుసారాయి

రొండరు గ్రామపెద్దల సహకారంతోనే ఈ కుటీరపరిశ్రమ కారీగా సాగుతూ, క్రాగుబోతులసంఖ్య పెరిగి పరిస్థితి అరాజకంగావున్నదని, నూళ్ళూరుపేట ప్రొహిబిషన్ ఇన్‌స్పెక్టరుగారి మొదలు ముఖ్యమంత్రివరకు, రాష్ట్రకాంగ్రెస్‌వరకు ఫిర్యాదులుచేసినా అతిగతిలేదని, పండాయితీఅధ్యక్షుడు శ్రీ అర్. మాణిక్యరెడ్డి గారు నిన్నటిహితో ప్రాస్తున్నారు.

ఎవరికివ్వాసినా, ఎంతవ్వాసినా వరిస్థితిమారదు. మీకు వ్రాసేశ్రమ, మాకు వ్రకటించేశ్రమ శుద్ధదండుగ!

పొదిలి సంఘం

శ్రీ మువ్వల శ్రీహరిరావు అధ్యక్షతన జరిగిన బోర్డు, చిల్లరవ్యాపారుల సమావేశంలో సంఘాన్నిస్థాపిస్తూ, దానికి శ్రీహరిరావును అధ్యక్షుడుగ, గనుపూడి సుబ్బారావును ఉపాధ్యక్షుడుగ, ఓబిలిశెట్టి శేషగిరిరావును కార్యదర్శిగా, మాగులూరి వెంకటసుబ్బారావును కోశాధికారిగా యెన్నుకుంటూ; ఒంగోలు అడ్వొకేటు శ్రీ యల్లంరాజు సుబ్బారావును న్యాయసలహాదారుగా వీర్పరచుకుంటూ; సంఘాన్ని రిజిస్టరు చేయుటకు నిర్ణయిస్తూ తీర్మానించారు.

—ఒ. వి.

——

ఈ వారం విశేషాలు

(2-వ పేజీ కొరవ)

గం యీ విషయంలో యెంతో సహకారం చూపుతున్నదనే అనుకోవాలి. ఆ నిందుతుని ఇండియాకు తీసుకొని రావడానికి చట్ట సంబంధమైన తతంగం పూర్తిగావడంలోని తాత్సమనే అర్థంచెప్పుకోవల్సి వున్నది. ఏమైనా యీ విషయంలో అపోహలకు తావులేదనడం వేసబుగానే వుంటుంది.

' ' '

చూస్తున్నారా కాంగ్రెస్ పరిస్థితి? కేరళలో మాదిరిగా మైసూరులో కూడా 20 మంది కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులు పార్టీకి రాజీనామాయిచ్చి తప్పుకోవాలని నిర్ణయించుకొన్నారు. మైసూరులో వచ్చే వుపఎన్నికల్లో ఏమతరపున అభ్యర్థుల్ని పోటీపెట్టాలనికూడా అనుకున్నారు. ఈ పరిణామం కడకు దేనికిదారితీస్తుంది?

——

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటి పేజీకొరవ)

గత నాలుగుమాసాలనుంచి హైదరాబాదు జిల్లాకలెక్టరుస్థానం ఎవరినీ అకర్షించలేకపోతున్నది. బలరామరెడ్డిగారు కావాలని నిజామాబాదునుంచి రామన్‌గారిని కలెక్టరుగా తెచ్చుకున్నారు. కాని రోజుకు రెండుసార్లుమారే ప్రభుత్వవిధానాలతో, యువకుడూవుత్సాహీ అయిన రామన్‌కు వినుగుపేసి, కసినం మాదుమాసాలు సెలవు ఇవ్వమని ప్రభుత్వాన్ని కోరి తెప్పుకున్నారు. అయనబదులు రెవెన్యూబోర్డు కార్యదర్శి చంద్రమౌళిరెడ్డిని నియమించుదామనుకుంటే, నా కక్కర లేదని అయన మొరపెట్టుకున్నాడట. అలాగే నల్లగొండజిల్లా కలెక్టరు శ్రీ లాల్ గారు. వివరికి మళ్లీ పి. వి. రత్నంగారినే ఆ స్థానానికి ఎన్నిక చేయవచ్చునని తెలుస్తున్నది. రామన్‌గారికంటే రెండునంవత్సరాలు ముందునుంచి శ్రీ రత్నం హైదరాబాదు కలెక్టరుగా వనిచేశారు. వివరికి ఆరోగ్యం కారణంపై సెలవుపెట్టివెళ్లిపోయారు. తరువాత అయన్ను వైజాగ్ వుక్కుఫ్యాక్టరీకి స్పెషల్ అఫీసరుగాచేశారు. ఇప్పుడు మళ్లీ అయన్ను హైదరాబాదు జిల్లాకలెక్టరుగా నియమించవచ్చునని తెలుస్తున్నది.

' ' '

మానుకోట పార్లమెంటరీసీటుకు తమ భావమరిదిగారైన సురేంద్రరెడ్డిగారికి కాంగ్రెసు టిక్కెట్టు ఆయితే రామచంద్రారెడ్డిగారు సంపాదించారుకాని, ఆయన్ను గెలిపించడం అయనకోపెద్ద సమస్యగా వరిణమించింది. కమ్యూనిస్టులు ఉభయ కూటములవారుకలిసి, సమష్టిగా కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని ఎదిరిస్తున్నారు. దానికితోడు, కాంగ్రెసు వాదులలో రామచంద్రారెడ్డిగారికి ప్రత్యర్థులైనవారంతా స్వతంత్రపార్టీ టికెట్టుపై పోటీచేయడలచిన దామోదరరెడ్డిగారిని సమర్థించవచ్చును. సాధారణ ఎన్నికలలో ఉభయవర్గాలవారికి కూడా వుండగల అవకాశాలన్ని, ఈవుప ఎన్నికపైనే ఆధారపడివుంటాయి. అందుకే పోటీ విరివిగా, ముమ్మరంగా, వుంటుంది. వివరికి విజయం రెవెన్యూమంత్రిగారినే వరించినా, ఇందుకాయనెంతో ధనాన్ని, సమయాన్ని, వలుకుబడిని వినియోగించక తప్పదని చెప్పవచ్చును.

హిందువురిం, వేమారు అసెంబ్లీ నియోజక వర్గాల్లోకూడా కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల విజయం తథ్యమని చెప్పవచ్చును.

——

గుంటూరు అ॥ సబ్ కోర్టులో

S.C. 150 of 63 E.P. 340 of 64

బంద్యాల శ్రీకృష్ణశాస్త్రి —వాది.

యర్రంనేని పెదవెంకట్రామయ్య

—ప్రతివాది.

గుంటూరు డి॥ గుంటూరు తా॥ మల్కాపురం అగ్రహారంలోని ప్రతివాది తా॥వేలం అస్తిచయినం: డి. నె 13 రు యు 59–59 ట్లు మింజుమరె యు 4–00 లు భూమికి హద్దులు [తూ] గుండూరు నాగభూషణం వగైరా [ద] పిల్లలమర్రి రామకృష్ణ సోమయాజులు [ప] అలూరి వెంకట్రామయ్య వగైరాలు [ఉ] గద్దె హనుమయ్య వగయిరాలుభూమియీ హద్దులమధ్య యు 4–00 లలో ప్రతివాదికి యర్రంనేని సుబ్బయ్య కుమారుడు సీతారామస్వామి యర్రంనేని నత్యనారాణలతోపాటు డాయింటున హక్కుగల యు 4–00 లలో ప్రతివాదికి డాయింటు 1/8 వంతు హక్కుగల యినాం మెరకభూమి. నర్కారుపాటరూ. 2000/- వేలంవాయిదా 20–4–65 తేది.

—జంధ్యాల పురుషోత్తమశాస్త్రి,
వాది అడ్వకేటు.

నిర్మల కాఫీపొడి

2–4–65 మొదలు కూపను బహుమతులు

– శ్రేష్ఠమైన కాఫీపొడి –

200 గ్రాముల ప్యాకెటులో 1 ఫుల్ కూపను

100 గ్రాముల ప్యాకెటులో 1 ఆఫ్ కూపను

ప్యాక్‌చేయబడి యుంటవి.

ఒక ఫుల్‌కూపనుకు, మిద్దెపైనున్న మా ప్రాపగాండా క్యాంటీన్‌లో 1 కప్పుకాఫీ ఉచితంగా సేవించవచ్చును.

లేక { 50 ఫుల్ కూపనులకుగాని / 100 ఆఫ్ కూపనులకుగాని

మేలైన సర్‌బ్రాండ్ కాఫీ ఫిల్టర్ (రూ. 7–50) ఒకటి బహుమతిగా పొందవచ్చును.

మాకాఫీని వుపయోగించువారికి అలిరుచిని కలిగించుటే మా ప్రచార ఉద్దేశ్యము.

గుణము తగ్గలేదు! వెల ఎక్కలేదు!!

ఇది మా సహకారము. మీరు మా కాఫీని సేవించుటే మీ సహకారము.

నిర్మల కాఫీవర్క్సు

ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.

మరో గొప్ప అవకాశము!

ఈ తరుణం మీదేకావచ్చు! త్వరపడుడు!!

కె. సి. చారిటీస్ రాఫిల్ "డ్రా" 30–4–65 తేది

రూ 1,15,000/- లు మొదటిసినము రూ 20/- ల వరకు వివిధతరగతుల ప్రయిజులు కలవ్పబడ్డి పంపబడును.

టిక్కెట్టు చందా రూ. 1/- :: 14 టిక్కెట్లు రూ. 10/-

రూ. 40,000/- మొదలు బహుమతి రూ. 50/- ల వరకు ప్రయిజులుగలవు.

వి. వి. చారిటీస్ ఫండ్ "డ్రా" 30–4–65 తేది

టిక్కెట్టు చందా రూ. 2/- :: 14 టిక్కెట్లు రూ. 21/- లు.

కారుబతి రాఫిల్ 11-వ "డ్రా" 27–6–65 తేది

రూ. 1,10,000/- లు, బహుమతి రూ. 55/- లు వరకు వివిధతరగతుల గ్యారంటీ ప్రయిజులు గలవు.

టిక్కెట్టు చందా రూ. 1/- :: 18 టిక్కెట్లు రూ. 12/- లు.

పోస్టుద్వారా టిక్కెట్లు పొందగోరువారు పేరు, చిరునామాలతో మణియార్డరు యీ దిగువ అడ్రసుకు పంపుడు.

పూర్తివివరములకు:- **N. V. ఆచారి – "శ్రీనివాస్ ట్రస్ట్"**

ట్రంకురోడ్డు(ఆఫీసు టొబాకో దక్షిణపుగేటు ఎదుట) నెల్లూరు.

Edited, printed and published by N. SreeRamamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P)